

Bhawanipur Anchalik College
Bhawanipur, Barpeta, Assam-781352

1.3.2. Percentage of Students undertaking Project Work/Field Work/Internship(Data for the latest Completed Academic Year)

Project Papers of the Students
(Sample Copy)

ভয়ানীপুৰ আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়

২০২০-২০২২ শিক্ষাবর্ষ

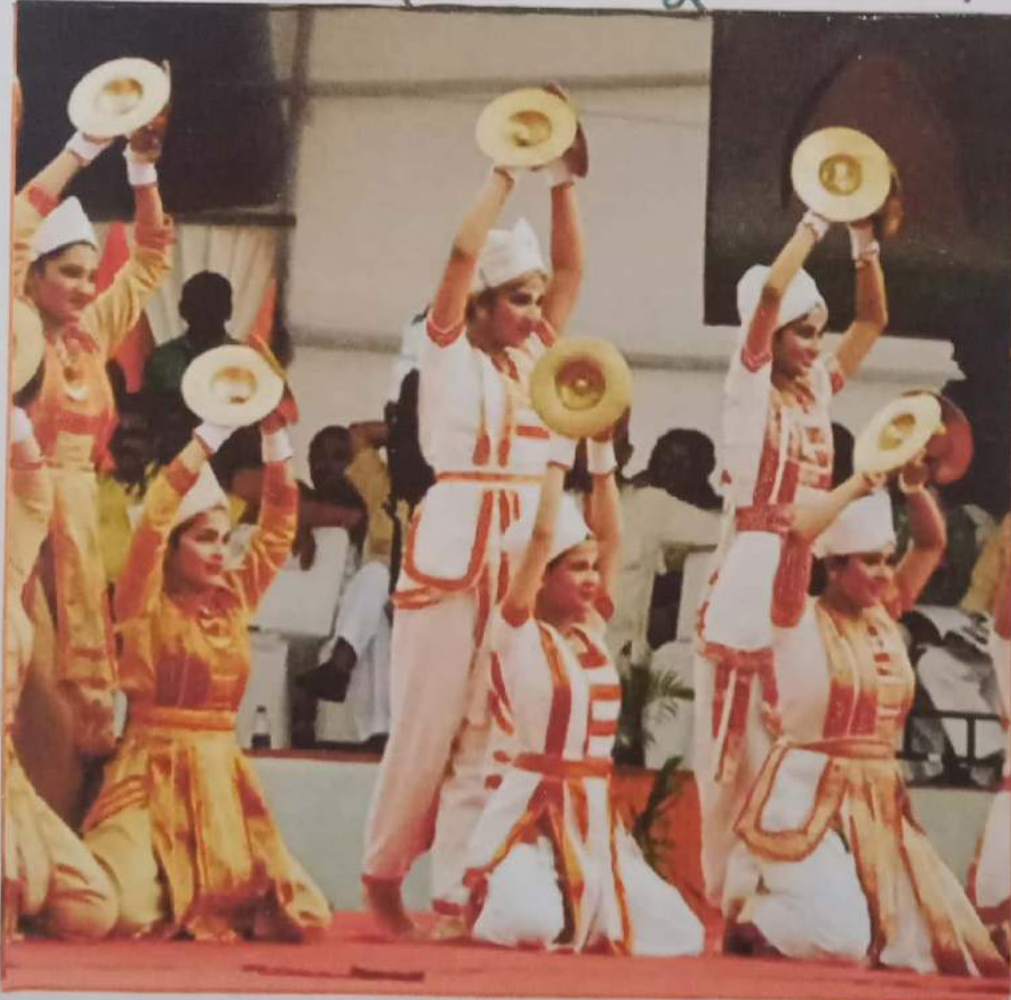
অসমীয়া বিভাগ

স্নাতক মহলাৰ কলা-শাখাৰ সৰ্ব্ব শাৰদাসিকেষ

অসমীয়া বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰ অধ্যয়ন কাকতৰ :

গবেষণা পত্ৰ

অধ্যয়নৰ বিষয় : ~ বৃহত্তৰ ভয়ানীপুৰ অঞ্চলৰ উৎসৱ-পাৰ্বন

প্ৰস্তুত কৰ্তা
প্ৰদীপ কুমাৰ ডেকা

তহাৰধায়ক
দিলীপ কুমাৰ ডেকা

বৃহত্তর
ডেপুটীপুত্র অঞ্চলৰ উদ্ভাৱনাৰ্জন

২০২২-২০২২ ইংৰাজ
অসমীয়া বিজ্ঞান

: সাধনা পত্ৰ :

Papere Code :- ASM - HE - 6056
Gr. V. Roll no :- UA - 191 - 125 - 0215
Registration no :- 19028624
class Roll no :- 01
Contact no :- 9395210696

স্বাক্ষৰ কৰ্তা
সদীপ কুমাৰ ডেকা

উদ্ভাৱনাৰ্জন
দিলীপ কুমাৰ ডেকা

৫

(1)

: উচর্গা :

মোষ এই ক্ষুদ্র প্ৰাণিক
অৰ্হে নতলিৰে উচর্গা কৰিছোঁ অন্যৰে
মোষ চাঁ হৈ অক্ষা মোষ পৰম
পূজনীয় মা আৰু দেউতালৈ ॥

কৃতজ্ঞতা স্বীকার

২০২১-২২ বর্ষৰ সৰ্ব্ব সাংগ্ৰামিক
অসমীয়া সন্মান বিমূৰ্ত্ত মেছৰ অৰ্বিন্দৰ পৰিষদৰ
বিমূৰ্ত্ত হিচাপে 'বৃহত্তৰ বেণীপুৰ অঞ্চলৰ উৎসৱ-পাৰ্বন' লীম্বক
বিমূৰ্ত্তিৰ ওপৰত তথ্য অধ্বলিত লেখা মুগ্ধতাৰ্ণে প্ৰমাদ কৰা
হৈছে।

শ্ৰেষ্ঠ বিমূৰ্ত্তে বাচনি বৰ্ষাৰ মূলত্বে হ'ল- অঞ্চলটিৰ
লোক কীৰ্ত্তক তুলি বৰ্ষাৰ এক প্ৰমাদ। মূলতঃ উৎসৱ অনুষ্ঠান
বোৰ কিদৰে এখন অসমত পৰম্পৰাৰ মাজেৰে আমল হ'ল
আৰু সন্মত লপে লপে পৰিষ্কাৰ লাভ কৰে, সেয়া সুবিধাৰ্থ
চোৱাৰ প্ৰমাদ কৰা হৈছে।

উৎসৱ-পাৰ্বনৰ লগত পৰম্পৰা বা লোকগাচৰ
আনহাতে, ইয়াৰ বিপৰীতে ইয়াত জড়িত হৈ থাকে আৰ্থনৈতিক
দিন। এনেবোৰ দিনৰ উপৰতো বিহ্বল হ'ব বন্দা হৈছে।

বিমূৰ্ত্ত বাচনি আৰু ইয়াৰ সবলো দিনতে খুটি-
নাটি মাৰি প্ৰকল্পটিক অস্বাভাৱতঃ অহাম কৰিছে
মোৰ ওপৰত অসমত প্ৰকৃষ্ণ বিপ্লৱীৰ প্ৰধান আধাৰ দিলীপ কুমাৰ
ডেকা চাৰে। তেখেতৰ ওচৰত মোৰ পৰম কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ
কৰিছোঁ। তেখেতৰ অহাম অবিহনে নিঃসন্দেহে এই
কাম আৰম্ভবা। লগতে প্ৰকল্পটিৰ সৃষ্টিতে কামত
দিয়া পৰামৰ্শ আৰু অহাম-অহমোগ আগবঢ়োৱা মোৰ শিক্ষাগুৰু
আধাৰ, নীলমনি সৰ্মা চাৰ আৰু ইংকুমানি অনুকদাৰ
বাইদেউৰ অৰ্থে কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ।

শ্ৰেষ্ঠ ছেপতে শ্ৰেষ্ঠ কৃতজ্ঞতা প্ৰকাশ কৰিছোঁ
বৃহত্তৰ বেণীপুৰ অঞ্চলৰ বেণুপৰাৰীমান বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ
ওমো অশ্বীৰ কুমাৰ দাস (সংবাদদাতা, আমাৰ অৰ, বেণীপুৰ)
বাপাঞ্জলী অনুকদাৰ (বেণীপুৰ), বিশাল অনুকদাৰ (দেবিনন্দন
বেণীপুৰ), দেৱকি অনুকদাৰ (বেণীপুৰ), উপিন বৰ্মিতা (মুখ্য
ডেউৰী, বামাধন চাৰ অতঃপ, বেণীপুৰ কলবাৰী),

স্বাক্ষৰিত ~

দিগাম্বুৰ বোলা (মোপালভোতা পুৰ, পুৰন বোলাপুৰ), হুৰেকুমাৰ
 তালুকদাৰ (বোলাপুৰ অঞ্চল) বিংকু তালুকদাৰ (সংবাদদাতা,
 অৰুণোজ, বোলাপুৰ), দিলীপ বৰ (বিভিৰ্চ, লেখক, পাঠ্যশিলা,
 বজালী) আদি ব্যক্তিসকলৰ। এখেতসকলৰ দিগা-
 পৰামৰ্শ, উৎসাহ-উদ্দীপনা আৰু ত্যাগপাতি সংগ্ৰহ
 কৰাত এই অৰ্থসমূহৰ বৰ্ণন কামুৰ হৈ উঠিল। লগতে
 মোৰ মৰমৰ অহুলাচী বন্ধু-বান্ধবীসকলৰ উৎসাহ আৰু
 আত্মসিকৰণে কালাপ লৈছে।

অৰ্থসমূহ, আটাইৰে উৎসাহ আৰু
 আত্মবোধেৰে মুৰ পাতি লৈ মোৰ অজানিতে হোৱা
 দোম-আঁঠি মাৰ্জনা কিছুবিছো।

তাৰিখ :- ১ / ০৬ / ২০২২
 ইংৰাজ

কৃতজ্ঞতাৰে.....
 প্ৰদীপ কুমাৰ ভোলা ।
 বোলাপুৰ।

: ଉଦ୍ଘାଟନାସୂଚକ ବକଳାପ :

ସ୍ନାତକ ସ୍ତରୀୟ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାଗ୍ରାହୀତ୍ରୀ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା ଜୟାଲ ବିଜ୍ଞାନ ଉପାଧ୍ୟାୟ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା କୁମାର ଡକ୍ଟର ଜୟାଲ ବିଜ୍ଞାନ
ଏବଂ ବିକଳ୍ୟ-କାକତ ହିତାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ପତ୍ର କାକତ (ASM-HE-6056) ଯେ ବିଜ୍ଞାନ
ସାହାଯ୍ୟ ଥିଲା "ସ୍ତରୀୟ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ଉପାଧ୍ୟାୟ
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା" ଉପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ପତ୍ର
କାକତ - । କାକତ ପତ୍ର ଉପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା- ଶ୍ରଦ୍ଧା କର୍ମ ଓ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା
ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର୍ମ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା
ଉପାଧ୍ୟାୟ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା
ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା - ଶ୍ରଦ୍ଧା ଶ୍ରଦ୍ଧା - ।
ଡକ୍ଟର ଶ୍ରଦ୍ଧା - ବିଜ୍ଞାନ କାକତ
କାକତ - ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲକା କୁମାର ଡକ୍ଟର

୦୨-୦୬-୨୦୨୨

ପୃ- ।

: অৱতৰণিকা :

ক) পৰিচয় আৰু গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰ :

বঙ্গালী জিলাৰ বৃহত্তৰ বেণীপুৰ হৈছে সাংস্কৃতিক দিশেৰে অৰ্থিক সমৃদ্ধ অঞ্চল। গুৱাহাটী বিশ্ববিদ্যালয়ৰ দ্বাৰা মুতাৰ সৰ্ব সামাজিকৰ অধ্যয়ন বিষয় (Homowas) ক্ষেত্ৰ অধ্যয়নৰ বাবে কাৰণ বহু হৈছে। এই কাৰণখনৰ অধীনত আমি ৪৯ নং বেণীপুৰ জিলাৰ অধ্যয়ন সমষ্টিটোৰ জিলায় অঞ্চলৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ এক প্ৰাণালী বহু অধ্যয়নৰ প্ৰমাণ বৰিছোঁ। এই অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত বেণীপুৰ আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ বিদ্যায় বিদ্যায় মুৰব্বী শ্ৰদ্ধাৰ গুৰু দিলীপ কুমাৰ ডেকা চাৰৰ ওপৰাৰ্যনত অধ্যয়নৰ বাবে আপবানোঁ।

খ) বিষয় বাচনী আৰু গৱেষণাৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য :

এই বিষয়টো বাচনী বহাৰ কাৰণ সমূহে যে বেণীপুৰ আৰু ইয়াৰ জিলায় অঞ্চল অঞ্চলৰ বৃহত্তৰ লক্ষ্য প্ৰণ উৎসৱ-পাৰ্বন তথা সাংস্কৃতিক অধীনত অঞ্চল উল্লিখিত আনি তৰা অধ্যয়ন বহু অধ্যয়নত তুলি বহাৰ সেই লক্ষ্যৰ বৃহত্তৰ অঞ্চলটোত অনুষ্ঠিত উৎসৱ-অনুষ্ঠান অঞ্চলৰ সামাজিক উৎস বিচাৰ, এই উৎসৱ অনুষ্ঠিত বহাৰ কাৰণ, জনসাধাৰণৰ মাজত উৎসৱ-অনুষ্ঠান অঞ্চলৰ গুৰুত্ব, অৰ্থনৈতিক দিশৰ মতে উৎসৱ-অনুষ্ঠান অঞ্চলৰ সমস্যা, অধ্যয়ন অনুষ্ঠিত অঞ্চলত পালিত এই জেনীৰ উৎসৱ অনুষ্ঠানৰ মতে এই অঞ্চলৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ আদৰ্শ-বৈশিষ্ট্য আৰু অনুষ্ঠান অঞ্চলৰ আনুষ্ঠানিক বৰ্ণমালা তথাদিৰ বিচাৰ আৰু বিবেচনাত এই অধ্যয়নৰ মূল উদ্দেশ্য তথা ইয়াৰ অন্তৰ্ভুক্ত দিছ।

স্বাক্ষৰ

উৎসব- অনুষ্ঠান পালন বা হুম্ব বিষ্ণু
 নীতি-নিম্নৰ মাজেদি বিষ্ণু, এই নীতি-নিম্নবোৰ পালন
 বা হুম্ব, লক্ষণ বা লোক-স্বৰূপৰ ৰূপৰত বিষ্ণু
 বৰি। এই বোৰৰ স্থান নিশ্চিত বা অন্য অস্থানিত ৰূপ
 লোৱা নাম। সেয়ে, বৰ্মাৰ মুণ্ডগোৰাৰ ক্ষেত্ৰত
 লোক লক্ষণবোৰে বোৰি প্ৰকৃত হিমা হৈছে। বহু
 সমসত এইবোৰৰ বৰ্মা-সমসত বৰ্মা-সমসত
 মুণ্ডগোৰা ব্যক্তি আৰু পুৰোহিত কেশীৰ মুখেৰে সেইবোৰ
 চলি আছে। বিষ্ণু সেইসকল ব্যক্তিৰ অধীনত
 এনেবোৰ উৎসব-অনুষ্ঠানৰ নীতি-নিম্নবোৰ বিষ্ণু
 আৰ্হিক তেওঁ বিষ্ণুৰে বাবে বহু পৰা লোক হুম্ব
 নোলাব পাৰে। সেয়ে, অঞ্চলটোত পালিত-উৎসব
 অনুষ্ঠানৰ সৈতে কৃত-নীতি-নিম্নবোৰ নিশ্চিত
 বৰ্মাই এই অৰ্থনৰ মূল লক্ষ্য।

বহুতৰ বোনিপুৰ অঞ্চলত বিভিন্ন
 জাতি-উপজাতি তথা বিভিন্ন আৰ্থ-সামাজিক-
 অৱস্থাৰ লোকে বসবাস বৰি আহিছে। এই বিিন্ন
 আৰ্থিক-অৱস্থাৰ লোকেসকলে এই অঞ্চলত
 পালিত-উৎসব অনুষ্ঠানসমূহ বেলেখে স্থান
 বৰিছে তালৈ লক্ষ্য বৰাটো এই অৰ্থনৰ
 আন এক উদ্দেশ্য।

গ) গৱেষণাৰ প্ৰণালী :

"বহুতৰ বোনিপুৰ অঞ্চলৰ উৎসব-
 পাবন" অৰ্থনৰ প্ৰসংগত বিশেষভাৱে নিৰ্বে বৰা
 হৈছে প্ৰাসংগিক হুম্ব, ক্ষেত্ৰ অৰ্থনৰ আৰু ব্যক্তি-
 বিশেষৰ অহামত। প্ৰাসংগিক হুম্ব অৰ্থনৰ
 লগতে বিভিন্ন বাতৰি বৰকত, আলোচনী, তথ্যচিত্ৰ,
 ইন্টাৰনেট আদিৰ পৰা, উৎস হিচাপে অৰ্থনৰ
 প্ৰসংগত লোৱা হৈছে।

সিদ্ধান্ত -

ক্ষেত্ৰ অৰ্থসূচক লোক-উৎসৰ
 পাবন অনুষ্ঠান অৰ্থসূচক, প্ৰামাণিক বৰ্ণন। সেয়ে,
 ত্ৰৈলোক্য অৰ্থসূচক উৎসৰ অনুষ্ঠান অৰ্থসূচক
 ক্ষেত্ৰত বিশেষভাৱে গুৰুত্ব যতন বৰ্ষা হৈছে।
 অৰ্থসূচক উপৰত। ক্ষেত্ৰ অৰ্থসূচক বাবে
 অৰ্থসূচক বিধি ঠাইলৈ গৈ তাত আয়োজিত
 উৎসৰ অনুষ্ঠান অৰ্থ, প্ৰয়োজন অনুসৰি উৎস-
 পাবনৰ লগত সংগতি ৰাখি গোৱা দাৰ্শনিক
 গীত-মাতবোৰ লিপিবদ্ধৰ লগত যানীৰু বৰ্ষা হৈছে।
 আৰু দাৰ্শনিক সংগ-পাৰ, মৃত্যু আৰু অনুষ্ঠান
 সমূহৰ তন্ত্ৰীয় সংগ্ৰহ বৰ্ষা হৈছে। লগতে
 উক্ত অৰ্থসূচক সমূহৰ বনোজ্যেষ্ঠ আৰু অৰ্থ
 লোক-সকলৰ লগ ৰাখি সেই উৎস-
 অনুষ্ঠানৰ সমল সংগ্ৰহ বৰ্ষা হৈছে।

২) গৱেষণাৰ পদ্ধতি :-

এই অৰ্থসূচকত সংগ্ৰহ বৰ্ষা
 সমলৰ উপৰত ত্ৰিভু বৰ্ষা
 গৱেষণাৰ পদ্ধতি উৎসৰ - অৰ্থসূচক সমূহৰ
 বিষয়ে 'বৰ্ণনাত্মক' পদ্ধতি দিয়াত
 ত্ৰৈলোক্য সমলত বৰ্ষালৈ কিছু মত লেখা
 হৈছে।

৩) নিবেদন :-

প্ৰাথমিক। নিৰ্ধাৰিত কিছু এটি বৈ মোৰো
 পৰ্যায়ত সন্মত বৰ্ষালৈ গৱেষণা
 পৰ্যায়ত সন্মত বৰ্ষালৈ গৱেষণা
 সন্মত সীমাবদ্ধ। সেই অনিচ্ছা সন্মত
 কিছু সংখ্যক উৎসৰ - অনুষ্ঠানৰ বিৱৰণ
 দিব পৰা বৰ্ষালৈ।

এই গৱেষণা পৰ্যায়ত এই
 বিষয়ৰ এটা ক্ষেত্ৰ সন্মত। আৰু
 এনে বিষয়ত অৰ্থসূচক গৱেষণাৰ বৰ্ষা
 মুৰব্বী হৈ এই বুলি আশা বৰ্ষা হৈছে।

: অনুক্রমনিবন্ধ :

• প্রথম অধ্যায় :

পৃষ্ঠা : ১-১১

উপস্থাপন :

- ১.০. গবেষনার ক্ষেত্র
- ১.১. গবেষনার উদ্দেশ্য
- ১.২. উদ্দেশ্য-পার্যন কি?
- ১.৩. উদ্দেশ্য-পার্যনৰ দুইবিধ
- ১.৪. উদ্দেশ্য উদ্দেশ্য-পার্যনৰ পৰিচয়
- ১.৫. বৃহত্তর বোম্বাইপুৰ ওয়াৰ ইয়াৰ
দ্বিতীয় অনুক্রমৰ উদ্দেশ্য-পার্যন

• দ্বিতীয় অধ্যায় :

পৃষ্ঠা : ১২-১৭

উদ্দেশ্য-পার্যনৰ শ্রেণী বিভাজন :

- ২.০. পাণ্ডিত
- ২.১. প্রাককালীন উদ্দেশ্য
- ২.২. পঞ্জিকণ- আত্মীয় উদ্দেশ্য
- ২.৩. সংস্কার-মূলক ওয়াৰ দ্বিতীয় উদ্দেশ্য
- ২.৪. সীমিত অনুশাসন বন্ধা উদ্দেশ্য
- ২.৫. বৃহত্তর বোম্বাইপুৰ অনুক্রমত
অন্যান্য পালিত উদ্দেশ্য

• তৃতীয় অধ্যায় :

পৃষ্ঠা : ১৮-৫০

প্রাককালীন উদ্দেশ্য-পার্যন : কৃষিক্ষেত্রিক

৩.০. দোহনী বা দহনী (দোহনী)

- ক) বহাল বিহু (বৈশাখ দহনী)
- খ) বগতি বিহু (বগতির দহনী)
- গ) মায়া বিহু (মায়া দহনী)

৩.১ অন্যান্য পালিত ঋতুক্রমিক উৎসব-পার্বনঃ

৫২-৫০

ক) অম্বুবাচী (আমতি)

খ) মনোহো

গ) পাচতি

ঘ) ডেউল (দৌলমাসা)

৩.২ তুর্গ অর্থ্যায়ঃ

পৃষ্ঠাঃ ৫২-৮২

পাঞ্জিকা আক্ষয়ী উৎসবঃ

৪.০. বর্ষীয় উৎসবঃ

ক) মহাপুরুষের আবির্ভাব তিথি

খ) মহাপুরুষের তিরোভাব তিথি

গ) বাবগোপাল বৃত্ত্য আৰু বেঙনা (কীটান)

ঘ) মমুবা দাস বুল আতৰ তিথি

ঙ) শ্রী কৃষ্ণের জন্মার্চনী

চ) বুল পূর্নিমা আৰু বার্ষিক পালনাম

ছ) মদন মোহন সোমাই থান মন্ত পালনাম

জ) কৃষ্ণপুৰ আখা (কোবাক্ষমৰ লগত)
হেনীপুৰ আখা (সেবাক্ষমত বিচিত্র
উৎসব লগত আদি পুৰ সেবা দিয়া)

ঝ) বীৰনাম বা শ্রীমনাম

ঞ) বেঙল পুত্ৰ

ট) হেনীপুৰ মন্তমন্তুৰ নিত্য

নৈমিত্তিক বর্ম আৰু মন্তমন্তুৰি

৪.১. পাঞ্জিকা আক্ষয়ী অন্যান্য উৎসবঃ পৃষ্ঠা-৭২-৮৫

ক) দুর্গাপূজা

১৩) লক্ষ্মী পূজা

১৪) সন্ন্যাসী পূজা

১৫) শিবস্বামী পূজা

১৬) বাজমালা (শ্রী কৃষ্ণের বাজা)

১৭) ক্রিয়াকলাপ পূজা

১৮) দেহালী ।

• নবম অধ্যায় :

পৃষ্ঠা: ১৬-২৬

৩.০ অংকন মূলক ঘটনা ত্রয়ঃ :

ক) লক্ষ্মীপূজা

খ) জেঠবা

গ) জননি (নাগরক্ষন ত্রয়ঃ)

ঘ) অন্নপ্রাশন

ঙ) চূড়াম্বন

চ) উপনয়ন

ছ) পুষ্পোৎসব (হুঁহুনি)

জ) বিাহ

ঝ) মৃত্যু ত্যাগাদি কর্ম

• দশম অধ্যায় :

পৃষ্ঠা: ২৭-১০৬

৩.০ সীমিত অংশগ্রহন বা ত্রয়ঃ :

ক) আপ্যায়ন

খ) ঠান্ডা

গ) ন-খোরা

ঘ) ঘর-লোহা

ঙ) দেও-নামস পূজা

চ) ছেলী ঠা

• সপ্তম অধ্যায় :-

পৃষ্ঠা : ১০৪

৭.০ বৃহত্তর হোমীপুর

অঞ্চলত পালিত
অন্যান্য ঐশ্বর্য পুস্তক :

• পত্নীমাৰা মহোৎসব

• অষ্টম অধ্যায় :

পৃষ্ঠা : ১০৫-১০৬

৮.০. মন্তব্য

৮.১. উপসংহাস

• কবিজুচী - পৃষ্ঠা - ১১০

• স্বল্পপঞ্জী - পৃষ্ঠা - ১১০-১১৫

: প্রথম অধ্যায় : উপস্থাপন

১.০ গবেষণার ক্ষেত্র :

আজম্বর বঙ্গালী জিলা (আবিষ্কৃত স্বদেশী) বা
সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যের স্থানকেই অক্ষয় প্রবেশনীয়া কৃষ্টি
আর ইমার দাঁতি বণসরীয়া বিচিত্র অঞ্চলবোঝে উৎসব-
পার্বণেরে অল্পক বৃহত্তর বোনিপুৰ । ৪৯ নং বোনিপুৰ
বিধান সভা সমষ্টি'র অন্তর্গত তিনিয়ন মৌজা কমে
বোনিপুৰ, হাটিনাপুৰ আৰু বিজনী-আদি ঠাইসমূহক
সামৰি বিষ্ণুয়ীল কলা, সাংস্কৃতি আৰু ঐতিহ্য বহন-
বহাৰি সত্বেসমূহৰে পাৰিচিত এক বৃহৎ অঞ্চল ।

সংস্কৃতিক সত্বেতাবে সাৰি ঠাই-সং-
বোনিপুৰ অঞ্চলত সোনতে ১৫৫ন চনত-সম্ভবদেবে
অন্যতম সিম্বল সোপালদেবে 'সোপাল আতা সত'
নামেৰে পাৰিচিত সত স্থাপন বৰিছিল । দৰবতী
সনমত বোনিপুৰৰ কল্যাণী সন্যত স্থিতি স্মারবদেবে
তাপিনেক বাসচৰন ঠাকুৰে স্থাপন কৰা "শ্ৰী শ্ৰী
বাসচৰন ঠাকুৰ আতা সত" বোনিপুৰত স্থিত-
'বোনিপুৰ সত'কে আদি বৰি বোনিপুৰ বাঙ্গালীয়া
অঞ্চলৰ 'শ্ৰী শ্ৰী সাদনসোপাল সোপাল সত' নামেৰে
আদিৰে পাৰিচিত এক অন্যতম অঞ্চল ।

এনেদেবে, সত্বেসমূহৰে সত্বে সত্বে সত্বে
বৃহত্তর বোনিপুৰ অঞ্চল । সত-সত্বেসমূহ
৫০০ বছৰীয়া-বৰ্ষৰ বৰ্ষা-বহন কৰি-অঞ্চলৰে
সাংস্কৃতিক ঐতিহ্যৰে তৎপৰতা-ঠাইৰে-আৰু
অঞ্চলৰে-সাংস্কৃতিক জ্ঞানৰে-সমূহৰে-
অঞ্চলৰে-সত্বেসমূহৰে-পাৰিচিতাবে-বোনিপুৰীয়া
সত্বে সত্বে ঐতিহ্য । ২

পৰিচিহ্ন :-

সত্বে সত্বে : Wikipedia, Internet .

২/৩ বিষ্ণুয়ীল কলা, স্বদেশী

১.১ গবেষণাৰ তাৎপৰ্য :

উৎসব-পাৰ্বন লোক-জীৱন আৰু লোক-সংস্কৃতিৰ এক অপৰিহাৰ্য অংগ। উৎসব-পাৰ্বনসমূহে মানৱ আৰু সমাজৰ লগত কৃত্তি-ক্ৰিয়াবল্লাপ, মিলে আন্তৰিক মনোবীৰ্য সঞ্চালিত্বৰ লগতে এটা জাতিৰ বিদ্যুৎখৰীম পুনৰাজী তথা আৰ্হিত্য সংস্কৃতিৰ উত্তৰণৰ ক্ষেত্ৰে স্পৰ্শিত্ব বাট সজাতি কৰে।

উৎসব-পাৰ্বনসমূহে ইল মানুহৰ অনুৰূপ দ্বাৰা নিৰ্মিত-বিশ্বাসৰ ওৰফাৰা আৰু এখন সমাজ-বিদ্যুৎ বীতি-নীতিৰে অংগৰা-আহৰন বস্থা-ভাৱন আৰু ক্ৰিয়াৰ ব্যস্তৰ সঞ্চাল। উৎসব-পাৰ্বনসমূহে আন্তৰিকতাৰ বীতি-নীতিৰে সমাজৰ আন্তৰিকতা কৰি এটা জাতিৰ সংস্কৃতিৰ খৰীম সূতা বহন কৰে। সেয়ে, উৎসব-পাৰ্বন এটা জাতিৰ সংস্কৃতিৰ দাপোন পূৰণ।

উৎসব-পাৰ্বনসমূহে এটা অঞ্চলৰ সমাজ জীৱনৰ পাৰিচায়িক, ইয়াৰ ইতিহাস, বৰ্ণন, আচাৰ নীতি, চিন্তা ভাৱনা, সুখ-দুখ আদিৰ সুখীমাকপে সঞ্চালন কৰে।

আমাৰ দেশত মূলতঃ নদীশৈলিক, এখেতৰে পহুমাৰা নদীক কেন্দ্ৰ কৰি-পাটী উঠিছে বৃহত্তৰ বেচনীপুৰ লোকসমাজত - সঞ্চালিত উৎসব-পাৰ্বনসমূহ। বৰ্ণনসমত উৎসব-পাৰ্বনসমূহে বিভিন্ন পৰ্যায়ৰ সমাজৰে পাত কৰি বৰ্তমান কাল বিকাশৰ অংগ পাইছে। এই উৎসব-পাৰ্বনসমূহে অঞ্চলটোৰ পৰম্পৰাগত-হিলাৰ লগতে ইয়াৰ আৰ্থআমাতিক পৰিচালিত-বিশেষে জাতিৰ ব্যৱস্থাপন কৰে। বৃহত্তৰ বেচনীপুৰ অঞ্চলৰ এনে উৎসব-পাৰ্বনসমূহৰ বিশেষ অৰ্থনৈতিক বৰ্ণন কৰাটোকে এই গবেষণাৰ মূল তাৎপৰ্য।

১.৩. উৎসব-পার্বনৰ ড্ৰমিক্ৰা:-

উৎসব - পৰ্যায়ত অসুখ-অৰোগ
জনসংস্পৰ্শক একেলগে বঃ বহুইহু বস্বাৰ সুবিধা
স্বাস্থ্য কৰে। উৎসব-পার্বনৰ অসুখত মানুহে
পৰস্পৰে পৰস্পৰে এৰু বিনিময় বস্বাৰ সুবিধা পায়।
ওহু এৰু বিনিময়ৰ মূলত মানুহৰ মাজত ঐক্য
আৰু অসুখীকৈ এনাকৈ সুস্থ হয়।

উৎসব-পার্বন উপলক্ষে বিভিন্ন
ঠাইৰ পৰা অহা ব্যৱসায়ী লোকক উৎসবস্থলী
অসুখত হুঁ-হুঁৰ বহুখাম বা বেপাৰ বান্ধি চলে।
বিভিন্ন ঠাইৰ মানুহৰ সন্মিলনৰ মূলত উৎসব
অনুষ্ঠানৰ অনুষ্ঠিত ঠাইৰ অসুখৰ বাবে।
লগতে নানা ঠাইৰ লোকসকলৈ সৈতে মিলানিচা
তিমা যুক্তাকৈ বৈষ্ণৱানৰ লগত উৎসব-
অনুষ্ঠানে স্তব্ধপদেই হৈছিল ল'ব পাৰে।

উৎসব-পার্বনক বিশেষৰূপে
আচৰন নুহুনি পৰম্পৰাগত আচৰনৰ অংশুতিহে
যোলা উঠে। বাস্তবিকত গীত-পদ-নৃত্য আদি
লোকগদ্যৰ অন্য শ্ৰেণীকৈ প্ৰসংগ অৰ্থাৎ
বাবে উৎসব-অনুষ্ঠান উৰে-ছে।
গীতকে, লোক গদ্যৰ এক পৰ্বন জায়া
হিচাপে উৎসব-অনুষ্ঠান লোকগদ্যৰ বিভিন্ন

স্বাক্ষৰ

ঔপন্যাসিক আৰু বৰ্ণনা আৰু ইতিহাসৰ মেৰুদণ্ড
সোণাম। লোকৰ্বৰ্মৰ (folk religion) অৰ্থাৎ
বুড়ি বুজাবলৈও উৎসব - অনুষ্ঠানৰ - অৰ্থাৎ
অন্যবিধৰ্মৰ। ২।

সাংস্কৃতিক জিমা - বৰ্ম, আচাৰ -
অনুষ্ঠানৰ দ্বাৰা আন আন পৰম্পৰাগত সাংস্কৃতিক
আচাৰন সংস্কৃতি হৈ উৎসব - পাৰ্বনৰ জন্ম হৈছে।
এই উৎসব - পাৰ্বনসমূহে মিলিত পৰম্পৰাগত
লোক সাংস্কৃতিক সৃষ্টিত নৃত্য - গীত, বাদ্য - আভিনয়,
মেলা - ধোঁমালী আদিৰ বিচিত্ৰ অনুষ্ঠানৰ অৰ্থাৎ
বিভিন্ন ধৰ্মৰ সৃষ্টি কৰিব পাৰে। সেয়ে, এইবোৰে
অন্যবিধৰ জিমাৰ সৃষ্টি আৰু উৎসব -
পাৰ্বন হ'ব পাৰে। পৰম্পৰাগত এই উৎসব -
পাৰ্বনসমূহে মানসিক পাৰ্বনৰ দ্বাৰা দৈনিক
হৈ - থাকে। জনসাধাৰণ পৰম্পৰাগত বোৰে
চলি অহা বিভিন্ন উৎসব - অনুষ্ঠানে
জনসাধাৰণত শ্ৰদ্ধা - স্মৃতি - ধাৰ্মিক পালন
কৰিব আহিছে।

পাৰ্বনিক :

১। Robert J. Smith ; OP - cit , P - 168

২। শৰ্মা, নবীন চন্দ্ৰ : অসমীয়া লোক সাংস্কৃতিক
আভিষ্কাৰ, ২০০৩,
পৃষ্ঠা - ৩৩২

২.৪ অঙ্গমৰ উৎসব-পাৰ্বনৰ পৰিচয় :

অঙ্গমৰ উৎসব-পাৰ্বনৰ ইতিহাস অতিকৈ প্ৰাচীন। অঙ্গমৰ বিভিন্ন ক্ষত্ৰুত পালিত-
দিন উৎসব-পাৰ্বনে অঙ্গমৰ সাংস্কৃতিক প্ৰবাহে
শ্ৰবণে-সমৃদ্ধ কৰি ৰাখিছে। অঙ্গমৰ দিন-দিন
ঠাইত-পালিত উৎসব-পাৰ্বন সমৃদ্ধ, সমৰ্থনীয়।
কিছুমান ক্ষত্ৰু বা বৰ্ণন অনুমানী উৎসব-সমৃদ্ধ-
পালন কৰা হয়। ক্ষত্ৰুৰ বসন্তৰ আগমনৰ লগে
লগে অঙ্গমীয়া মানুহে ক্ৰান্তি-উৎসব-‘বিহু’ পালন
কৰে। এই বসন্তকালীন উৎসবটোমত্ৰৈ হৈছে
অঙ্গমীয়া মানুহৰ অতিকৈ চেনেহৰ ‘বঙালি বিহু’।

স্বকৃতিৰ সুকলৈ ২২ পাৰ্বৰ্তন আছে
শ্ৰীৰাম, বৰ্মা তেঁমুৰ মৌৰাৰ পিছত আগমন ঘটে
শৰৎ-ক্ষত্ৰু। এনেদৰে-পমাৰ মেওঁতীয়া
হৈ থাকে। স্বকৃতি নিৰ্ভৰশীল অঙ্গমীয়া কৃষক
লাগনী-আঁক আঁৰনি ক্ৰমাৎ পালন কৰে
আঁৰি-কৃতিৰ সাংস্কৃতিক-স্বকৃতি বিহু।

শৰৎকাল ক্ষত্ৰু হৈছে। হেমন্তৰ ভূমুকি-
মোৰিলে। পমাৰত-‘মোনপাটী’ মৈ উঠাচি মৌৰোলা
সাজ পিন্ধি লম্ব ক্ৰমবধ-ঋতু গিৰিডাঠ উৰে-
সুখান্তক হুই এনেদৰে-অঙ্গমৰ মানুহে
পালন কৰে দেলাতৰ ভোজালী-বিহুটি।
আৰ্ঘ্যবলত-এই ক্ষত্ৰুকালীন উৎসব-সমৃদ্ধ হৈছে
অঙ্গমৰ কৃষিভিত্তিক উৎসব-পাৰ্বন।

স্বাক্ষৰিত

বহুৰূপ বিচিত্ৰ দিলিত পালন কৰা হোৱা সমাজ-সামাজিক আৰু বৰ্ণীয়া জীৱনৰ সৈতে জড়িত উৎসৱ আছে। অসম হৈছে মহাপুৰুষ সৰলৰ জন্মৰে পাবিত্ৰ কৰা পাবন স্থান। অতিকৈ পুৰণি এই মহাপুৰুষীয়া বৰ্ণীয়া সংস্কৃতি অসম স্থানিত বিৰাজমান হৈ আছে। মহাপুৰুষীয়া আদিকৰি নামঘৰ, কীৰ্তনঘৰ আদি বৰ্ণীয়া অনুষ্ঠানৰে অসমৰ ইন্ধৰ পৰা সিদ্ধৰলৈ মাইনীনাশিত হৈ আছে। এই বৰ্ণীয়া অনুষ্ঠানসমূহক কেন্দ্ৰ কৰি বিচিত্ৰ উৎসৱ-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। বিচিত্ৰ দিন, বাৰ, তিথিত মহাপুৰুষসৰলৰ আবিৰ্ভৱ-তিৰোচৰ তিথি, বাৰ্ষিক পালন, দৌল নাম-কীৰ্তন আদি বিচিত্ৰ উৎসৱ পালন কৰা হয়।

মিথু উৎসৱ-পাৰ্বনৰ সৈতে বৰ্ণীয়া সমলক আছে আৰু সৈতে, অসমৰ বিচিত্ৰ বৰ্ণীয়া-পত্ৰী মানুহে প্ৰবীয়া বৰ্ণীয়াত অনুপৰি বিবিধ পূজা-পাঠন কৰে। এই উৎসৱসমূহ পাঠকৰ আশীৰ্বাদ কৰি পালন কৰা হয়। সেনে- দুৰ্গাপূজা, লক্ষীপূজা, পৰ্বশতী পূজা, বাসমত্যা শিবৰাশী, বিশ্বকৰ্মা পূজা, মনসা পূজা (নোপ পঞ্চমী), দেৱালী আদি উৎসৱ পালন কৰে।

অসমৰ সংস্কৃতিৰ পাবিত্ৰ বিকশিত উৎসৱ অনুষ্ঠানসমূহৰ স্থানিক অন্তৰ্গত। অসমত অতিকৈ পৰা বাসকৰি অহা জাতি-জনগোষ্ঠী আদিৰ লগত মনুৰা বিবিধ ৰীতি-নীতি উল্কাৰ ব্যৱহাৰ আদি প্ৰাৰ্থন্য লগে কৰি আহিছে। সামাজিক অনুষ্ঠানস্থিচাপে অসমৰ মানুহে বিচিত্ৰ সংস্কৃতিৰ লগত যথোপযুক্তকৈ যথোপযুক্তকৈ উৎসৱ-অনুষ্ঠান

স্থিতি

লালন বৰ্ষ। মেনে-জন্ম, মৃত্যু, বিবাহকাল বেলুচ
বৰ্ষি পালিত উৎসব, জননি, অনুসন্ধান, চূড়াক্ষণ,
উপনয়ন আদি উৎসব-পার্বনসমূহ।

দীক্ষিত-অংশসূহন বহা উৎসব ত্ৰিচাপেত
অসমৰ মানুহে বিভিন্ন উৎসব পালন বৰ্ষ।
আগতমা, গোলুগোলা, খাঁনচৈল, ধৰালগা
ন-শোবা, জাত-তোলা, আদি উৎসব পালন বৰ্ষ।

ইয়াৰ উপৰিও-স্বামীনবৰ্ষলৰে পৰা
অসমৰ মানুহে বিভিন্ন বিশ্বাসৰ উপৰত ত্ৰিচি-
বৰ্ষি বিভিন্ন ক্ৰিয়া-কণ্ড বহা-দেখামাম।

কেলী ক্ৰিয়া, আৰু কিতলা নাম আদি।
এনেদৰে, উৎসব-পার্বনসমূহৰ বিষয়ে
অসমৰ মানুহে জামিলমিল আৰু সহযোগিতাৰ
ভেটিত জীৱন আওকাইত বৰ্ষি আৱিষ্কৰে।

অসমৰ সংস্কৃতিৰ গঠনৰ মূলতঃ এই-
উৎসব-পার্বন সমূহ জড়িত হৈ আছে।
একপ্ৰকাৰে দীৰ্ঘদিনীয়া সমসাম আৰু সমাহৰণ।

১.৩. বৃহত্তম ত্রৈলোক্য অঞ্চলত পালিত উৎসব-পার্বনৰ পৰিচয় :-

বৃহত্তম ত্রৈলোক্য অঞ্চলত জিহ্ন উৎসব অনুষ্ঠান
পালন কৰা হয়। ত্রৈলোক্য অঞ্চলতো প্ৰায় অনুমানী-
বিভিন্ন উৎসব পালন কৰা হয়। ত্রৈলোক্য অঞ্চলবাসী-
স্বামী স্বামীৰ উল্লেখ নিৰ্ভৰশীল হৈছে, অঞ্চলবাসীসে-
বিভিন্ন স্বামীভিত্তিক উৎসব-পার্বন পালন কৰি আহিছে।
যেন্ত প্ৰায় অঞ্চলবাসীসে আধুনিক ভাবে কৃতীম উৎসব-
'বহালী মিত্ৰ' পালন কৰে। 'বিত্ত' ক প্ৰতিষ্ঠা- কৰিবলৈ
অঞ্চলবাসীসে দেহী (দেহাৰী) কৰ্মৰ্থে ব্যৱহাৰ কৰে আৰ্হাস
ক্ৰমত মাত্ৰ - 'বৈষ্ণৱ দেহী' পালন কৰে। 'কৰ্ম' প্ৰায়-
আৰ্হাস আৰ্হিন- কৰ্ম মাত্ৰ 'কৰ্ম বিত্ত' পালন কৰে।
আৰ্হো, হৈমন্ত প্ৰায়- আৰ্হো পুত্ৰ মাত্ৰ অঞ্চলবাসীসে
জৈনৰ উৎসব জৈনস্বামী মিত্ৰ (মায়ৰ দেহী) পালন কৰে।
অন্যান্য পালিত প্ৰায়কালীন উৎসব-
পার্বন হিচাপে হৈমন্ত প্ৰায়- আৰ্হো মাত্ৰ পুৰ্ণিমা-
'মহোৎসৱ' উৎসব পালন কৰে। বৰ্ষা প্ৰায়- আৰ্হাস- ভাদ্ৰ মাত্ৰ
'পাৰ্শ্ব' উৎসব। 'শ্ৰী আৰ্হো' শ্ৰী প্ৰায়- মগধনত-
বৃহত্তম উৎসব হিচাপে 'দৌল উৎসব' পালন কৰে।
মিত্ৰ, অঞ্চলৰো প্ৰায়কালীন পাত্ৰিক, বৰলোৰা প্ৰায়
আৰ্হিত ত্রৈলোক্য অঞ্চলৰো 'দৌল (দেউল) উৎসব'
পালন কৰা হয়।

ত্রৈলোক্য অঞ্চলত পূৰ্বৰে পৰা
কৈমতীম কল্যাণ প্ৰতিষ্ঠা আৰ্হো- বিবাহমান হৈ আছে।
পোনতে ১৯৫৯ চনত- হাৰ্বদেৱ অন্ততম মিত্ৰ
পৌৰাণদেৱে এই ত্রৈলোক্যতে প্ৰায় প্ৰায়-
পালন কৰা হৈছে।

আৰ্হিত-

তেৱানীপুৰ অঞ্চলৰ কলম্বাৰী সন্ধ্যত মাৰ্ঘবদেবৰ
 ভাসিনেৰক বাসচৰন ঠাকুৰে " বাসচৰন ঠাকুৰ আগ
 সত্ৰ নামেৰে পৰিচিত সত্ৰ প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল ।
 বৃহত্তৰ অঞ্চলটোৰ আন এজন সত্ৰ হৈছে—
 'তেৱানীপুৰ সত্ৰ' । মুঠত অঞ্চলটো সত্ৰ, নামঘৰ,
 কীৰ্ত্তনঘৰ আদি অনুষ্ঠানেৰে সমৃদ্ধমণ্ডিত হৈ
 আছে । এই অনুষ্ঠানসমূহক কেন্দ্ৰ কৰি বছৰটোৰ
 ভিন্ন দিন, বাৰ, তিনিও বিভিন্ন বৰ্ষীয়া অনুষ্ঠান
 পালন কৰা হয় । মত্থানুৰম আৰু আত্মসংলগৰ
 আৰ্হিভাব- তিৰোতাব তিনিওক মুখ্য কৰি বাৰ্ষিক
 পালনাম আৰু বিভিন্ন বৰ্ষীয়া সাংস্কৃতিক প্ৰমাণোৎসৱ
 আয়োজন কৰা হয় ।

অঞ্চলটোত বছৰটোৰ বিভিন্ন
 স্থানত- আংশিকভাৱে অন্যান্য উৎসৱ- অনুষ্ঠান
 পালন কৰা হয় । পাণ্ডিত্যক আকৃষ্ট কৰি
 অঞ্চলটোত দুৰ্গাপূজা, অৰুচী পূজা, লক্ষী পূজা,
 স্বাস্থ্যমন্ত্ৰা, শিবৰত্নী পূজা, বিষ্ণুৰত্না পূজা আদি
 বিভিন্ন মঠ-মন্দিৰত- বৰ্ষান্তৰা ভাৱে পালন কৰে ।

সাংস্কৃতিক মূলক প্ৰকাৰ অনুষ্ঠান
 হিচাপে অঞ্চলটোত- পননি (নামঘৰখন উৎসৱ),
 অন্নপ্ৰাশন, চুড়াম্বন্ধন, তিপনমন (লক্ষন দিমা),
 পুণ্ডোৎসৱ (বুঁৱনি), বিহাৰ, মৃতকৰ স্মাৰ্হিক-ৰম
 আদি বিভিন্ন উৎসৱ পালন কৰা হয় ।

পাৰিষদ :-

১/৩ময় উৎসৱ - ষি:কু- তামুৰুদাৰ (সংবাদায়া)
 তেৱানীপুৰ, অৰুচী।

সীমিত অনুষ্ঠানস্থান বন্যা
 উদ্ভাব অনুষ্ঠানস্থানে আপতন নাশিমা
 আদৰ্শকে আদি বনবি- সোমু লোয়া, অৰিলোয়া
 কেুলী বিয়া আদি- উদ্ভাব- অনুষ্ঠান-
 বোণীপুৰ- অক্ষয়বাসীসে পালন বনবি
 আহিছে। বিশেষকৈ মাজে সময়ে বোণীপুৰ
 কলবাৰী- সাংস্কৃতিক মাজে-
 কোনো বহুত- অনবৃষ্টি হৈছে কুম্বক বহুকে-
 'কেুলী- বিয়া' লাগে। বৰ্তমান সময়ে ইয়াৰ
 সমস্যা- হুমা নাহিছে।

আমৰ সন্তো সন্তোবনত নদীপ্ৰেৰণ
 সন্তো। পত্নীমাৰা নদীক কেন্দ্ৰ বনবি- বোণীপুৰ-
 সন্তো পদ লৈ উঠিছে। এই পত্নীমাৰা নদীক
 কেন্দ্ৰ বনবি নদী উৰে বোণীপুৰ- অক্ষয়-
 সাংস্কৃতিক দিলাৰো তুলি ইয়াৰ এক-
 অন্যতম স্তম্ভ স্থিানে 'পত্নীমাৰা সন্তো মহোৎসব'
 ব্যক্তিগত ভাবে বোণীপুৰ- অনুষ্ঠিত হ'ব হুমা।
 মিসে অক্ষয়বাসীৰ বাল্য-কৃষ্টি- সাংস্কৃতিক দিলা-
 এক অন্যতম স্তম্ভ স্থানে বনবিছে।

এনেদৰে, বহুতৰ বোণীপুৰ- অক্ষয়
 পালিত উদ্ভাব-নাশনৰ এক লাভিস- আশে।
 আপৰে পৰা এই- অক্ষয়- বনবাসন হুমা
 লোৱাৰপৰা বিচিত্র উদ্ভাব- নাশন- পালন
 বনবি অক্ষয়বাসীৰ সাংস্কৃতিক দিলাৰে হুমা
 বনবি স্থানিছে।

শিবি -

: দ্বিতীয় অধ্যায় :

উৎসব-অনুষ্ঠানৰ শ্ৰেণী বিভাজন

2.0 পাতনি :-

প্ৰত্যেক সমাজতে মিহোৰ উৎসব-অনুষ্ঠান পালিত হয়, সেই আটাইবোৰ উৎসব-অনুষ্ঠান সমৰ্থন নহয়। কিছুমান উৎসব-অনুষ্ঠান ঋতু বা বৰ্ষা অনুসৰী পালন কৰা হয়, কিছুমান উৎসব-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয় - মানব বৰ্ণিলিত দেব-দেৱীৰ প্ৰতিষ্ঠাৰ অৰ্থে পূজা আৰ্চনাৰে, কিছুমান উৎসব-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয় ঐতিহাসিক ঘটনাৰ বাৰ্ষিক তিথিত অথবা মহাপুৰুষ বা মহুলোবধ অনুমান প্ৰদৰ্শনাৰ্থে তেওঁলোকৰ জন্ম-মৃত্যু তিথিত। আনহাতে মানব জীৱনত জন্ম-বিবাহ-মৃত্যুৰে চিহ্নিত প্ৰিথাৰ ক্ষেত্ৰত দিন দিন উৎসব-অনুষ্ঠান পালন কৰা হয়। ইয়াৰ বাহিৰেও কোনো বিশেষ অঞ্চলৰ বিশেষ ব্যৱসায়ী লোকস্বৰূপে কিছুমান পৰম্পৰাগত উৎসব পালন কৰা হয়। উৎসব-অনুষ্ঠানৰ বিষয়বস্তু আৰু উদ্দেশ্যৰ বৰ্ণনালৈ লক্ষ্য কৰি ইয়াক তিনিটা শ্ৰেণীত ভাগ কৰিব পাৰি :-

ক) কৃষিভিত্তিক উৎসব

খ) বৰ্ষীয় উৎসব

গ) সামাজিক অনুষ্ঠানমূলক উৎসব

ওঁ নবীন চক্ৰ শৰ্মাৰে বৰ্ণনাকৰ উৎসব-অনুষ্ঠান সমূহক তলত দিয়াৰ বৰ্ণনে শ্ৰেণী-বিভাজন কৰি দেখুৱাইছে-

ক) ঋতুৰ্ণলীন উৎসব (Seasonal Festivals)

খ) পাৰ্শ্বিক আঞ্চলী উৎসব (Calendar Festivals)

গ) সীমিত অংশগ্ৰহণ কৰা উৎসব (Limited - Participation Festivals)

ঘ) সাংগ্ৰহ মূলক উৎসব-অনুষ্ঠান (Sacramental & domestic festivals) ১.

পৰিচিহ্ন :-

১/ শৰ্মা, নবীন চক্ৰ : প্ৰা: ৬: পৃ: , পৃ: ৩১৮

আপিচিহ্ন

ওঁ আৰ্মাদেবে দেহুত্বা বগমকলব উৎসব-
 অনুষ্ঠানৰ কেনীবিধকনৰ দৰে বৃহত্তৰ পৰ্য্যায়ী
 অক্ষয়ৰো উৎসব-অনুষ্ঠানসমূহৰ কেনী বিধকন
 বৰিব লৰা মান।

২.১ প্ৰাকৃতিক উৎসব-অনুষ্ঠান :

বৃহত্তৰ জগতলৈ অসমতে প্ৰাকৃতিক
 অক্ষয় একে নহয়। প্ৰাকৃতিক অক্ষয় অনুমামী
 চুটি এগ বা প্ৰাকৃতিক (শীত, বৰ্ষা, জল, অশু, শীত অক্ষ
 বসন্ত) লোৱা মান। প্ৰতিটো প্ৰাকৃতিক কল জিৱ। পোনে
 প্ৰাকৃতিক প্ৰাকৃতিক মানুহৰ স্থানত উৎসব হয় নতুন উৎসব,
 নতুন উদ্ভাৱনা আৰু নতুন ব্যৱস্থা। এনে দিন দিন
 প্ৰাকৃতিক দিন দিন উৎসব-অনুষ্ঠান উদ্ভাৱন বৰ্ষাৰ
 পৰম্পৰা প্ৰতিষ্ঠাৰ স্থানবোৰ দেশতে স্থাপিত। প্ৰাকৃতিক
 অনুমামী স্থানবোৰ উৎসব-অনুষ্ঠান উদ্ভাৱন বৰ্ষা হয়
 সেইবোৰক প্ৰাকৃতিক উৎসব-অনুষ্ঠান বোলা হয়।

শীত-বৰ্ষাৰ লক্ষ্য হৈ পৰা প্ৰাকৃতিক
 উদ্ভাৱন প্ৰাকৃতিক কলৰ আশ্ৰয়ত প্ৰাকৃতিক
 বৰ্ষাৰ। প্ৰাকৃতিক-লক্ষ্যৰ কলিত প্ৰাকৃতিক আৰু আৰু
 বিহীন-বিহীন প্ৰাকৃতিক প্ৰাকৃতিক মানুহৰ মনলৈ আনে
 আশ্ৰয় লোৱাৰ। প্ৰাকৃতিক এনে মৌসুমী, বৰ্ষা
 কলৰ মাজত অক্ষয়ীয়া মানুহে উদ্ভাৱন বৰ্ষা অক্ষয়ীয়া
 ৰ আৰু প্ৰাকৃতিক কলী বিহীন। অক্ষয়ৰ অন্যান্য
 অক্ষয়ৰ দৰে বৃহত্তৰ আশ্ৰয় অক্ষয়ীয়া কলিত
 কলী বিহীন উদ্ভাৱন বৰ্ষা হয়।

প্ৰাকৃতিক কললৈ প্ৰাকৃতিক আৰু। শীত,
 বৰ্ষা লৰা হৈ মান, আৰু জল বাৰিষাৰ মেঘলৈ
 অক্ষয়ৰ কলীয়া আৰু আৰু মান - অক্ষয় কললৈ
 হৈ পৰে। বিহীন মনলৈ মূৰ্ত্তি প্ৰাকৃতিক পৰম্পৰা

সিদ্ধান্ত

পশুপালন পদ্ধতিসমূহ লক্ষ্যমূলক হ'ল - জালি, বাচি-বাচি
আলমত বিবেচনা হৈছে। পদ্ধতি নিৰ্বাচনত উদ্ভিদসমূহ
কৃষকে লক্ষ্যমূলক আৰু আৱৰ্ণিত কৃষক আৱৰ্ণিত-বৰ্ণিত
সংস্কৃতিৰ সগতি বিহীন।

আৰু অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে, হেমন্তৰ আগমন
ঘটিলে। পশুপালন পদ্ধতিসমূহ লক্ষ্যমূলক পোনোবাৰী
সংস্কৃতি পদ্ধতি কৃষকৰ সৈতে বিবিধতাই জটিল সংস্কৃতিৰ
সৈতে। আধুনিক-পুৰণ পশুপালন পোনোবাৰী কৃষক
কৃষকে আৱৰ্ণিত কৃষকৰ সৈতে হৈছে। এনে কৃষক
পুৰ - মাঘৰ সংস্কৃতি উদ্ভিদসমূহ মানুহে উদ্ভিদ
বৰ্ণিত হৈছে। উদ্ভিদসমূহ অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে
বিহীন হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে।

অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে - অনুষ্ঠানৰ
সৈতে কৃষকৰ সন্মত হৈছে। হৈছে, নবীন
সমূহ হৈছে অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে - অনুষ্ঠানৰ
সৈতে কৃষকৰ সন্মত হৈছে হৈছে হৈছে।
হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে,
হৈছে হৈছে (হৈছে) হৈছে হৈছে
হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে
হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে হৈছে।

হৈছে, হৈছে অন্তৰ্ভুক্ত হৈছে
হৈছে - অনুষ্ঠান হৈছে হৈছে হৈছে।

পাৰিষ্কাৰ :-

২/ সন্মত, নবীন - সন্মত : ৬ : সন্মত - ১৬৬

সন্মত

২.২ পশ্চিকা আত্মীয়ী উৎসব-অনুষ্ঠান:

আদিম মানবে বঁদ, কতাহ, ববসুন আদি প্রাকৃতিক ঘটনা তমা মানবৰ ক্রম-মুহ্য, অপাম-অন্নপল, সুখ-দুখ আদি প্রাকৃতিক ঘটনা বিধুমান আলৌকিক শক্তি বা দেব-দেবীৰ দ্বাৰা নিৰ্মিত হওয়া বুলি বিশ্বাস বৰাছিল। এনে বিশ্বাসৰ বসবতী হৈ সেই আলৌকিক শক্তি বা দেব-দেবী সন্তুষ্টি, দয়া, সহানুভূতি, আশীৰ্বাদ আদিৰ অৰ্থে বিধুমান ক্রিয়া সম্পন্ন বৰাছিল। এই ক্রিয়াকোষৰ বিশেষ বঁধনৰ প্ৰাৰ্থনা, নৃত্য, দৃঢ়তা-পাঠ আদি বিভিন্ন কপত দেউতালৈ পোৱা যায়। অৰ্থাৎ মানব বৰ্ণনিত আলৌকিক শক্তি বা দেব-দেবীৰ সন্তুষ্টি অৰলক্ষনত বিধুমান উৎসব-অনুষ্ঠান উদ্দেশ্য বয়া হয়। এই দেব-দেবীসমূহৰ বৈৰতমত, প্ৰেত আৰু জ্যেতিম উদ্ভাৱনৰ অক্ষমত এৰেণ এৰেণেটা সিন্ম বা অতি হত্মাৰ লগত জড়িত হৈ পাবল। সেই বৰ্ণনিত দেবতা অমবা দেবীলৈ বহুৰ লোনা এটা নিৰ্দিষ্ট তিমিত ক্রম লগ বৰাছিল। ৪/বা বিভিন্ন লক্ষণবিশেষ। এনে তিমিক, সংস্কাৰ্তি আদিৰ বক্ষা পাঞ্জিকত পোৱা যায়। পাঞ্জিকত উল্লেখ মৰণ মাত্ৰ, সংস্কাৰ্তি, তিমি আদি উদ্দেশ্য বয়া উৎসব-অনুষ্ঠানেই হ'ল পাঞ্জিক আত্মীয়ী উৎসব-অনুষ্ঠান।

মহানুৰম বা মহালেক্ষ্যৰ জন্মাদ শ্ৰদ্ধা-শ্ৰদ্ধানামে তেওঁলোকৰ ক্রম-মুহ্য তিমিত উৎসব - অনুষ্ঠানৰে পাঞ্জিক আত্মীয়ী উৎসব-অনুষ্ঠানৰ তিত্বত বয়া হয়। বিশেষকৈ বিভিন্ন মাত্মনিক মনম, দিন, তিমি, পূৰ্ণিমা আদিক বেষ্ট বৰা বিভিন্ন ধাৰ্মিক অনুষ্ঠান পালন বয়া হয়। তদুপাৰ - মুচলমানসকলৰ দ্বাৰা উদ্দেশ্যিত ইদ, মহৰাম আদি উৎসবো পাঞ্জিক আত্মীয়ী উৎসব-অনুষ্ঠানৰ তিত্বত পৰে।

পাৰিচিহ্ন: →
 ৩/দেউল, দুৰ্গেশ্বৰ : অমাত্যত্ব-পাৰিচয়, ত্ৰিকপত/পৃ: ১১
 ৪/শৰ্মা, বিজয় কুমাৰ : দেব-ক্ৰিয়াৰ উৎসব-অনুষ্ঠান, ২০০৫/পৃ: ৪০
১৫ জানিচিহ্ন ~

২.৩ সংস্কার মূলক আৰু ঘৰুৱা উৎসৱ-অনুষ্ঠান

“সংস্কাৰ কৰাৰ অৰ্থ হৈছে শুদ্ধীকৰণ বা শুদ্ধিকৰণ। হিন্দুসকলে জনমৰ পৰা মৰনলৈকে বিদ্যমান সিন্ধুকণ্ঠ বা উৎসৱ-অনুষ্ঠানবদ্ধাৰা কৰাৰ সংকোচন বা শুদ্ধীকৰণৰ কাৰণত কোনো এক লোকে জীৱনৰ এটা শুভৰ পৰা আন এটা শুভলৈ গমন কৰিব পাৰে। মিবোৰ সিন্ধুকণ্ঠ বা উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ মৌলিক কোনো এক ব্যক্তিকে জীৱনৰ এটা শুভলৈ গমন কৰিবলৈ গমন কৰে সেই উৎসৱসমূহেই সংস্কাৰমূলক উৎসৱ। সংস্কাৰ-মূলক উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ ভিতৰত গননি (গোমুগ্ৰহণ), অন্নপ্ৰাণন, দুহীকৰণ, তোলনি বিয়া (পুজোৎসৱ), উপনয়ন, বিবাহ, মৃতকৰ আত্মাদি কৰ্মক বৰা হয়। সংস্কাৰমূলক উৎসৱ-অনুষ্ঠানত আত্মীয়-আৰু লৌকিক আচাৰৰ অনুষ্ঠান দেখা যায়। বৈদীপুৰ অঞ্চলতো কন্যাসংগ্ৰহ আৰু লৌকিকসকলে এনেবোৰ সংস্কাৰমূলক ঘৰুৱা উৎসৱ-অনুষ্ঠান পালন কৰে।

২.৪ সীমিত অংশ গ্ৰহণ কৰা উৎসৱ-অনুষ্ঠান

বিদ্যমান উৎসৱ-অনুষ্ঠান কোনো এক বিশেষ অঞ্চল অথবা অঞ্চলদ্বয় অথবা ব্যৱসায়ী লোকসকল মাজত পৰম্পৰাগত ভাৱে চলি আহিছে। এনে উৎসৱ-অনুষ্ঠানক সীমিত অংশ গ্ৰহণ কৰা উৎসৱ-অনুষ্ঠানৰ শ্ৰেণীত বৰা হয়। ব্ৰহ্মপুৰ বৈদীপুৰ অঞ্চলত আন আন, বান উঠা, ঘৰলৈয়া, কুলী বিয়া আদি আত্মীয় আৰু লোকসকল সীমিত অংশ গ্ৰহণ কৰা উৎসৱ।

২.৩ অন্যান্য পালিত উদ্ভাব:

অন্যান্য পালিত উদ্ভাব হৈছে
আংশিকভাবে স্বাক্ষৰিত পণ বিধি উদ্ভাব
অনুষ্ঠান। এনে অনুষ্ঠানে এটা অঞ্চলৰ
কলা-কৃষ্টিসমূহৰ পৰিচয় দাঙি ধৰে।
বুহুতৰ-বৈশিষ্ট্যৰ অঞ্চলত মুখ্য পালিত-
উদ্ভাবসমূহৰ লগতে বিভিন্ন অনুষ্ঠান
পালন কৰা হয়।

আমাৰ সংগত নদীশৈলিক। নদীক
বেলু-বৰিমৈহী অঞ্চলৰ সংগত সাড়ি উঠিছে।
বৈশিষ্ট্যৰ সংগত সাড়ি উঠিছে ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যৰ
উপৰে পাত্ৰমাৰ নদীক-বেলু-বৰিমৈহী। আৰু
এই-পাত্ৰমাৰ নদীক-বেলু-বৰিমৈহী সাড়ি উঠা
বৈশিষ্ট্যৰ সংগত, কলা-সংস্কৃতি তুলি
বৰিমৈহী অঞ্চলত ইয়াৰে বুহুতৰ বৈশিষ্ট্য-
বৰিমৈহী "পাত্ৰমাৰ-মহোদ্ভাব" স্বাক্ষৰিত
বিধিবদ্ধৰ পৰা পাত্ৰমাৰ উঠিছে।

: তৃতীয় অধ্যায় :

ঐতিহাসিক উৎসব-অনুষ্ঠান : কৃষিভিত্তিক

বছর দিন্ দিন্ ঐতিহাসিক উৎসব উদ্‌যাপন বন্ধৰ শৰণাৰা পৃথিবীৰ অৰ্থনীতীয়া ক্ষেত্ৰত সন্নিবিষ্ট। ঐতিহাসিক অনুষ্ঠান মিলনৰ উৎসব-অনুষ্ঠান পালন বন্ধৰ হুম সৈত্বেৰ উৎসব-অনুষ্ঠানৰ নামেৰে ঐতিহাসিক উৎসব। বৃহত্তৰ-বোম্বাইৰ অঞ্চলত উদ্‌যাপিত ঐতিহাসিক উৎসব-অনুষ্ঠানৰ উৎসব হোমী (হোমী) 'বিহু' উৎসব পালন বন্ধৰ হুম। ইয়া মূলতঃ অঞ্চলটোৰ কৃষিভিত্তিক উৎসব।

৩.০ হোমী বা হুমী (হোমী) :-

কোনো এক কাৰ্তিক বছৰ এক নিৰ্দিষ্ট সময়ত সাম্প্ৰতিকভাৱে পালন বন্ধৰ উৎসবক কাৰ্তিক উৎসব বোলে। কাৰ্তিক উৎসবত কাৰ্তিক-আচাৰ-অনুষ্ঠান, ব:- বহুইচ, শীত-মাত, নৃত্য আদিৰ পৰম্পৰা দেখা যায়। আৰ্য্য কাৰ্তিক উৎসব কাৰ্তিক বৈশিষ্ট স্বৰ্ণময়, মানুহৰ আৰ্থনৈতিক চিকাৰ আৰ্জনত সকল কৃষিকাৰ সৈতে পৃথিবীৰ শাসনৰ কাৰ্তিক কাৰ্তিক উৎসব কৃষিভিত্তিক। বহু কৃষিকাৰ মিলনস্থান নীমাত্ৰক অঞ্চল কাৰ্তিক উৎসব বিহু কৃষিভিত্তিক। কৃষিৰ আৰম্ভণিৰ সৈতে, কৃষিৰ বাধনী বন্ধত আৰু শ্ৰেণী-চলোৱাৰ সময়ত অঞ্চলীয়া মানুহে বিহু উৎসব-

ডিমলা

পালন কৰে। বিহু উৎসৱৰ সৈতে অজন্মৰ পৰ্বত-
জ্যোম্ম সবলো অক্ষতলৰ ঈৰ্ম, বৰ্ন নিৰ্বিমেষে সবলো
অক্ষত লোকৰ নিৰ্বিত্ত অক্ষত।

অজন্মৰ আন আন অক্ষতলৰ দৰে
বুহুওৰ ব্ৰোণীপুৰ অক্ষতলতো বহুৰ তিৰিটা ক্ষত-
বিহু উৎসৱ পালন কৰা হয়। ব্ৰোণীপুৰ অক্ষতলত
'বিহু'ক স্মৃতিত কৰিবলৈ দেহী বা দেহী নদীতো
সন্মোহন কৰে।

ক) বহাগ বিহু (বৈশাখৰ দেহী) :-

৮ত মাহৰ শেষ দিনৰ
পৰা (সংক্রান্তি) বহাগ বিহু (বৈশাখৰ দেহী)
আৰম্ভ হয়। বহাগ বিহু সাত দিন-বাৰি
পালন কৰা হয়। কোনো কোনো অক্ষতলত
বহাগ বিহুৰ বং বহুইচ পোৰ্টেই বহাগ মাহ
জুৰি চলে। বুহুওৰ ব্ৰোণীপুৰ অক্ষতলত
বৈশাখৰ দেহী সাতদিনে পালন কৰে।
অক্ষতলটোত বহাগ বিহুৰ স্তম্ভ দিনটো
অৰ্থাৎ ৮ত মাহৰ শেষ দিনটো পৰা
বিহু কালে পালন কৰা হয়। বহুৰ
স্তম্ভ দিনটো অৰ্থাৎ বহাগৰ ১ তাৰিখ
'বৰদেহী' (মানুহ বিহু) পালন কৰে।
বহাগ বিহুত তৃতীয় চুৰ্ম, পঞ্চম দিনা
ওই অক্ষতলটোত বিশেষ অনুষ্ঠান নামাকে,
অৰ্থাৎ সাক্ষীসামন্ত- উলসকল বা চেমীসৰ
'বিহু-তুৰি' দিনে বহুৰ- ঘৰে- ঘৰে
তুৰি পাৰ্শ্বকেন কৰে। ওই অক্ষতলৰ
মানুহে- সপ্তম দিনা 'সাতবিহু' পালন কৰে।

অনিৰ্বিত্ত

২. গৰু বিহু :

সোণ-সূজা শেৰতীম অমাকত-
বহুলভাৱে প্ৰচলিত। অসমীয়া হিন্দু-
সমাজতো নতুন বছৰৰ স্নানপূৰ্ত্ত-গৰু
গা বঁহাই নতুন পথাৰ দি বছৰজোনে
পুতুৰ কুশল বৰ্ণনা কৰা হয়।

বিহুৰ বেছদিনমান আগৰে
পৰা গৰুমীমা ল'ৰাবোৰে গৰু বিহুৰ
বাবে দীঘলতি, মাপ্তিমতী (মাপ্তলতি),
বিচৰাত ব্যস্ত হৈ পৰে।

সেইদিনা ৰাতিপুৱাই ৩টি ঘৰৰ পুহিনীয়ে মিঠাতেলত-
শালৰী মিহলাই বাতিত মতনাই হয়। ঘৰৰ পুতুৰ-
জাতিলাও (পানিলাও), অৰুজাতৰ বেঙেনা চকুলিমাৰ্হ লৈ
বাহুৰ উমালেৰে মালা পাঠে। মালা পথাৰ লৈ হলে
গৰুৰ মিঙত তেল ঘাঁহি গৰুবোৰ ওচৰৰ নদী বা
বিললৈ নিয়ে। নদী বা বিলৰ পানীৰে গৰুবোৰ পাৰ্ব্বান,
নাচ-বেঙেনা পুৱাই, দীঘলতি-মাপ্তিমতী (মাপ্তলতি) ৰ
গৰু ডাল-দাথেৰে গৰুৰ মিঠিত-লাহে লাহে-বেহাৰ্হ
গৰুমীমা বোৰে গান -

দীঘলতি- দীঘল পাত-
গৰু কুবং (বেহাৰ) জাত জাত
মানে গৰু বাপে অৰু
ওই হৰি বৰ গৰু
নাচ আ - বাহুনা (বেঙেনা) আ
বহুৰে বহুৰে বাৰি মা । ২/

এনেদৰে গৰুৰ কুশল বৰ্ণনা কৰে।

দৰিদ্ৰতা

১/ উন্নয়ন - সংবাদ - পামতী-অনুবন্দৰ (বেণীপুৰ, বামিনা)

তথ্যচিত্র ১.২ - গরুবিহীন গরু ক লা- বুয়াই হুম্য

এনেদেৰে গরু বুয়াই তাঁই গৰখীয়া লৰাবোৰ
 পৰামৰ্শৰ মজুত লাগু বেঙেৰ মালাবোৰ সলনা-
 সলনি কৰে। দীঘলটি-মাগিমতীৰ ওল-পাতেৰে
 সৈতে মালাবোৰ আনি গোহালিৰ ছালৰ
 তিওৰমগালে বেৰত আৰি হয়। লাগু-বেঙেৰ
 মালাবোৰ আনৰ সৈতে সলনা-সলনি কৰিলে
 গৰুৰ ব্যাৰি দুৰ হোৱাৰ লগতে গুৰুত্ব
 অপায়-অম্পল দুৰ হয় বুলি বিশ্বাস কৰা
 হয়। ২।

তথ্যচিত্র-১.৩ - গোহালিত আৰি হোৱা
 দীঘলটি লাগু আৰু লাগু-বেঙেৰ মালাবোৰ

পৰিচিহ্ন : ১

২/তথ্যঃ কপোড়লী গলুকাৰ (বেদীপুৰ, যাদিন্দা)

গৰুৱাৰ বঁহাই নিছত গৰুৱাৰ পশুৰত এৰাল দিমে।
 আৰু গৰুগীমা - গুহুগুহু গা-পা বঁহু জা-জলপান
 আৰুৰ লগতে মাত-বহাই (বগৰে) চৰোৱাৰ নিম্ন
 আছে। এই মাত-বহাই মাত বিহুৰ সময়তে কিছু মাচি
 হোৱা হয়।

তথ্যচিত্ৰ - ১.৪ গৰুবিহুত দিয়া খুলা (মোণ)

আশ্বিনীয়া সময়ত
 গোটালিত আৰু গুহুগুৰ
 পছলিত খুলা (মোণ)
 দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।
 খুলাৰ বাবে বীন, ডেৰ,
 তুঁত বা কলৰ শুকন
 পাৰু-ছুঁচনিত বিহুলী
 (বেহু), বিহু ৰেণীমা,
 বেৰ আৰু, বেলাৰ
 আৰু (বিৰিৰাৰ আৰু),

আপা (আপৰা), তাৰা বন (তাৰা), বাহুৰ গৰু আদি খুলাত
 (মোণত) জ্বলাই ৰোৱা দিয়া হয়। এনে কৰিলে গুহুগুৰ
 আৰু গৰু-মহুৰ ব্যাৰী-দুৰ হয়, গাৰ বিষ নোহোৱা হয়
 আৰু মাত্ৰি-মহু দুৰ হয়। আদিনা খুলাত কিচনীৰ
 কি দিয়া হয় আৰু আদিনাৰ পৰা মানুহে কিচনীৰ
 কি গাত লয়।

-গৰু গৰুনি বন্ধাৰ সময়ত
 বিহুৱান হিচাপে গৰুৰ নতুন
 পছাৰে বন্ধে। গোটালিত ছাক,
 বস্তি, বঁপ-বঁনা জ্বলোৱা হয়।
 মিহু, ডোতিৰ শুৰান অৰলখন
 গৰু সৈমে, ডোতিৰ আৰম্ভনিৰ
 সময়ত মত্মাবিহুত হোৱে -
 গৰুৰ পূজা-পাতল কৰি
 আদৰনি জনায়।

তথ্যচিত্ৰ - ১.৫ গোটালিত বিহুৱান হিচাপে গৰুৰ দিয়া নতুন পছা

কৰা হয়, সেয়ে এই বিহুৰ নাম গৰু বিহু। ভৱলিপুৰ
 অঞ্চলত এনেদৰে 'গৰু বিহু' পালন কৰা হয়।

ii : মানুহ বিহু :

সকল বিহুৰ লিছদিনা মানুহ বিহু। উল্লি-
ব্ৰহ্মপুত্ৰ মাছৰ সমামলো দিন। এই মানুহ বিহুৰ বেনীপুৰ
অঞ্চলত 'বৰদোমী' (বৰদোমাতী) যেনা হয়। এই অঞ্চলত
হাতিপুৰা উঠি সিদিনা 'বাইয়ামুখ' (বাইয়ামুখ) তে চাৰেল
চোয়াই-ঘৰৰ দৌ দিশৰ মতালে, বাৰীৰ লিছমতালে, জল-
মতালে খুকু বগৰি ছুটিয়াই দিয়া হয়। মানুহৰ আছে
এনে কৰিলে কোকৰ কনী ভাগৰ আঙ্গৰ কনী যেনা হয়
মেখে সিদিনা মাকনী মাৰিলেও কনীবোৰ যেনা হয় কুনি
বিশ্বাস বহা হয়। ৯

মানুহ বিহুৰ দিনাখন পা-পা
ইহঁ পৰিমাণৰ অকলোকে পোঁতাৰে ঘৰত দেয়া কৰাম।
অঞ্চলতো মিহেহে বদীম দিক্বেৰে পৰিপুৰ্ত্ত দেমে সতা-
নুষ্ঠান তথা নামঘৰ আদিত নাম-প্ৰসংগৰে এক ব্ৰহ্ম-
পুত্ৰৰ পাৰিলে স্মৃতি হয়।

বৰদোমাতীৰ দিনাখন ঘৰৰ
বনোকেমট তথা জাতি-কুহুদ আৰু ওকতকন গুহুহুনে
আনবুৰ বগৰি ক্ৰা-জলপান নৈকেদেৰে দেয়া বৰা হয়।
লপতে ঘৰৰ আঁঠমে বহি হে, চিৰা, পিঠা, লাহু আদি
হাওন বহে। তাৰ পিছত আৰম্ভ হয় 'বিহুৱান' দিয়াৰ

সংস্কৃতি-১৬ - উল্লিমাছ ব্ৰহ্মপুত্ৰ মাছৰ
(বিহুৱান)

বিহু পাৰিমাণৰ অকলোকে
বিহুৱান দিয়াৰ লপতে
আমীম পুৰন বগৰি
বাকুলগে বিহুৱান
মিহে। বেনীপুৰ
আৰু ইহুৰ অঞ্চলত
বিহুৱান হুদানৰ
বিশেষত্ব আছে।
বিহু হাৰৰ হাৰুপ
বা উঠতকালত
ঘোৰা হুহুহুপ

(দুইতৃতীয়া), আবেহুৰ্গ (আৰ্হেতৃতীয়া), তিনহেৰ্গ
 (তিনিতৃতীয়া) পামোচা বিহ্বান ৰূপে দিমে । ২
 পামোচাবোৰ দুই বা তিনিৰঙীন বা ততোৰ্বিক ৰঙৰ
 সূত্ৰে তৈয়াৰী । সেইবোৰ পত্ৰৰ পামোচা বোলা হয় ।
 ত্ৰৈণীপুৰ-অক্ষতলৰ প্ৰায়বোৰ মতি মানুহে ঘৰত থকা
 সন্মত বৃত্তিৰ সলনি তিনতৃতীয়া পামোচা পিন্ধে ।
 তেওঁলোকে প্ৰায়ে পত্ৰৰ পামোচা পিন্ধি তাল পায় ।
 সেয়ে, অনেক লুৰাৰ বয়হাৰ উপযোগী পত্ৰৰ
 আৰ্হেতৃতীয়া বা তিনিতৃতীয়া পামোচা বিহ্বান দিমে ।
 বৰদেহীৰ (বৰদেহী) দিনাখন পুৱাৰ প্ৰত্যেক পাৰিমাণৰ
 লোকৰ, সমান সংখ্যক নতুন পামোচা বুলি বৰদে-
 হীৰ লৈ দিমে । দুপৰীয়া কলপান বা ততোৰ্বাৰ
 পিন্ধি সেই পামোচা এগোজন এজন মাৰিৰে
 আন এগোজনৰ সাত লৈ দিমে অথবা নিজ
 হাতে দুই আনি পাৰিমাণ বৰদেহীৰ । ইয়াক আক্ষতল
 তথা 'বিহ্বান ত্ৰৈণী' বুলি কয় । এনে বিহ্বানে
 অপেক্ষিত তথা অমুখ-বিমুখৰ লৰা মানুহক
 ৰক্ষা কৰিব পাৰে বুলি অক্ষতলৰ জনগোষ্ঠীৰ
 বিশ্বাস* । সেয়ে, ঘৰৰ কোনো লোকে বিহ্ব-
 আৰ্হিৰ লৈবোৰে, বুলি জানিলে, বৰদেহীৰ দিনা
 খন লৰা লৰাকৈ ঘৰৰ লৰা বিহ্বান পঠায় ।
 বৰদেহীৰ দিনা কীৰ্ত্তক-জোবাসেকক এত-
 খালৈ মতি, বিহ্বান দিয়া এই অক্ষতলৰ
 এক বিশেষ পৰম্পৰা । বৰদেহীৰ দিনাখন
 ন জোবাসেকক লৈও খালৈ মতি হয় । ন
 জোবাসেকক লগতে আত্মীয়া-প্ৰজনক নিমন্ত্ৰণ
 কৰাই প্ৰত্যেক-এওৰ আয়োজন কৰে ।

পাৰিশিষ্ট :-

- ১/ পামতী-তালুকদাৰ (সংবাদ) ত্ৰৈণীপুৰ-
- ২/ মৰনী তালুকদাৰ (সংবাদ) ত্ৰৈণীপুৰ-

বহাগ বিহত তুৰীয়া, ধুৰ্গা
সোক পঞ্চমৰ দিনা ব্ৰাহ্মীপুৰ অঞ্চলত বিহুৰ বিলাস
অনুষ্ঠান নাই। সেই বৈশাখীয়া প্ৰথম দুদিনৰ
দৰে দুমান বজাত তাম্বুসকল আৰু সুপৰীয়া
সাপসকল নোআইয়াৰত নাম স্ৰাৱণ কৰে।

গাৰুৰ গাৰুসকলে লগ হৈ
আই হাতত জেতুৰা বোলায়। গাৰু সৰলৰ
বাবে ই এক অৰ্ঘ্যৰ প্ৰথা। জেতুৰাৰ বঙে-
চালৰ বিভিন্ন ৰোগ স্মৃতিৰোৰ কৰে বুলি বিশ্বাস
কৰা হয়।

iii. বৈশাখ দহমীৰ জাল :-
(বহাগৰ দোম্বীৰ জাল আৰু বৈশাখীয়া)

বিহুত দুপৰীয়া
এত নোআইয়া বাবে বৰদোম্বী
ৰ দিনাখন ৰাতিৰ আভা
আমোজন অলপ সোনকালেই
আৰম্ভ কৰা হয়। বৰপেইচা
মানুহ খজাবতৈ জেজন
বিনাঙ্গী, তাত অম্বীয়া
বহুৰ প্ৰথম হৈ পৰে।
সেই এই অঞ্চলত
বৰদহমীৰ অৰ্ঘ্যসকল
এক সুপৰীয়া নিম্নম আছে।
ৰাতিপুৰা পিঠা-লডু বা
চৈ-চিৰাৰে জলপান আৰু - ৰাতি জেজনত আয়।

৩২/১.৭ - জাল প্ৰস্তুত কৰা
দিন/ দুপাৰ/ উত্তম-বাহৰি বংকত

আদ্যত মিশ্ৰণেনো ত্ৰিগ বিমোক্ষকো নিমপাত
 ত্ৰো আৰা হুম । এনে কৰিলে পেলুৰ পৰা
 হত আৰিব পাৰি । এই অক্ষৰ লেখ
 আন এক বিশেষ আত্মা হৈল 'জান' আৰা ।
 এই অক্ষৰ মানুহৰ এক বিশেষ বৈশিষ্ট্যপূৰ্ণ
 ব্যক্তি । 'জান' বুলি বুলি বুলি শ্ৰমশ্ৰে মনলৈ
 অহা কৰ্ম্মাৰ্ণে হৈছে, ই এক বৰ জ্বলা ব্যক্তি ।
 ইয়াত বিভিন্ন উপক্ৰমণেৰে স্ৰষ্টিত কৰা হুম ।
 দেহাৰ্ণলতা, মানিদুৰি, নৰসিংহ, কাল, তিল,
 আমতাৰ মিশ্ৰণ, আঁজুন, আদা, নৰ, কোচা
 হালধী, গন্ধচানা (গন্ধুচানা), বোঁচা জলধীমা,
 জালুক, জিৰা, ত্ৰেপাত, জলধৌ, বীমা,
 পিমাৰু, দুতৰু, আদি দৈবী বাপাত
 আদি বৰ ঠালিমাৰে স্ৰষ্টিত কৰা হুম । 'জান'
 পেটৰ কৰণে এৰিৰ উপক্ৰমণী আত্মা । 'জান'
 আত্মাখন পঠা হুগলীৰ মূৰ্ছ-মূৰ্ছ সৈত
 বাৰ্মিলেই বেছি মুঠি লাগে বুলি বহু লোকে কৰে ।
 বহুত কৰ্ম্মিৰেও আত্মাখন বাৰ্মে । শ্ৰাকৃতিক
 উপক্ৰমণেৰে বৰ্মা ইয়াৰি পুনৰ স্ৰষ্টি
 এই 'জান' আৰাৰ নিম্ন এই অক্ষৰত-
 বিশেষকৈ বিহুৰ মনমত- দেমা মানু । ৭

পৰিচিহ্ন :-

- ১/ ত্ৰয়ত্ৰয় - ৩° বাবুল চক্ৰ-দাসা (পৰমেশ্বৰ
ৰ পৰা)
- ২/ ৩° বিৰিক্তী কুমাৰ দাস - (স্বৰ্গ) একন লোক
এখন চহৰ আৰু বিহু পৰাপাত
মুঠা - ২৭/২৮

ଜାଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା
ଓମ୍ବରକ୍ଷଣ

ଓମ୍ବରକ୍ଷଣ -

ଓମ୍ବରକ୍ଷଣ

ଓମ୍ବରକ୍ଷଣ - ମାନିମୁନି

ଓମ୍ବରକ୍ଷଣ - ୨.୨୦ ରାଜାମୁନି

iv. আমেক (আতবিত্ত) বা মাৰ্গতি :-

আতবিত্তৰ দিনা অৰ্থাৎ
বহাগৰ ছুম তাৰিখে আত মাক (আমেক) তোলাটো
আতবিত্ত বা মাৰ্গতিৰ এক অপাৰিহাৰ্ম কৃত্য।
অবলা এককো উচ্চাৰন বশা এই অঞ্চলৰ
লোকসকল কওতে কওতে 'আত মাক' টোবেই
আমেক/আমাক হৈ পৰিছে। গাঁৱৰ তিৰোতা
বিলাকো ~~আত মাক~~ বাৰীত মাক বিছাটো
ওটা আনন্দময় পৰিবেশ। সেয়ে ইমাক
'বাৰীত বাউলা মাক' (বাৰীত-পৰা বাউলা মাক)
বুলি কোৱা হয়। অবল্যে আঙি-বগালি
মানুহে বজাৰৰ পৰাই ধিনি আনি আয়।
সময়ৰ পাৰিৱৰ্তনৰ লগে লগে এই অমূল্যৰ
পাৰিৱৰ্তন ঘটিছে যদিও আঙিও বাউৰ ডেইয়া
বহু মুৰি কোঁচলা হয়। 'মাক তোলাত'
বিভিন্ন মাক ব্যৱহাৰ বশা হয়। প্ৰচলিত
নিম্নত- ~~আতবিত্ত~~ (২০১) মাক পমাৰ আফ
মাৰ্গতি বাৰীৰ পৰা বুলি এক লগ বগৰ
বন্ধা হয়। যদিও ব্ৰাহ্মীপুৰ অঞ্চলত
আতবিত্ত মিলেনো মাক বন্ধা হয়।
মিহেই এই সময়ত পাঠালিবাৰীত লেনো
নিৰ্দিষ্ট মাক পোৱা নামম গতিক বনৰীয়া
মাক মেনে - বহু মুৰি, খুৰুবা, খুৰুনা, ডেইয়া,
কালমৌ; বেৰলী পাত, জাতি লাওৰ আফ

পানী, সূর্য আলো, জলজন্তুসহ জল,
 হেলানী, পিলানি, পাচনীয়া, অর্ধমোড়ন,
 ইত্যাদি, পৃথিবী জাতি। এতদ্ব্যতীত
 অপর্যায় লক্ষ্য করি অর্থাৎ এম
 এতদ্ব্যতীত, বিদ্যমান অর্থাৎ
 অর্থাৎ বা অর্থাৎ শাসন করা হয়।

সংক্ষেপ:

এম এম বিদ্যমান জলজন্তুসহ জল, হেলানী, পিলানী, পাচনীয়া, অর্ধমোড়ন, ইত্যাদি, পৃথিবী জাতি। এতদ্ব্যতীত অপর্যায় লক্ষ্য করি অর্থাৎ এম এতদ্ব্যতীত, বিদ্যমান অর্থাৎ অর্থাৎ বা অর্থাৎ শাসন করা হয়।

২. বাম্বামী (হালখাট):

ব্রহ্মসূত্র (অভ্যাসসূত্র) ৰ
দিনা আৰ্হাৎ বহালৰ স্তম্ভ দিনাৰ্থম আনিস্ত
অকলৰ বৃত্তাৰ্থীভবলৈ যোগলৈ লোৱাৰত বাম্বামী
লাটে। ইয়াৰ আকলিক বাসত হালখাট সুস্থি-
ফল। বাম্বামী উপলক্ষে আশ্বলি মেতাৰ স্তম্ভ
বুধ-বসুধীৰ মাতি চাহ-মিচাই পুৰাণ আন্দ-
উল্লিখন বপুৰ। আশ্বলি বিয়া প্ৰান বা কলী
মাৰিণৈ মিদিনা হ্যাবেৰ পৰিমাণ কৰিব লাগে,
হুৰ্জোৰ স্তম্ভ দিন সিচলে এই দিনে
অবিলম্বে হুৰি-ৰেমাণী ওয়া আন্দৰে আকলি
কৰে। ২

এনেদৰে আকল বিম্ভত
বাম্বামী পালন বয়া হয়।

পাৰিমাৰ্হ: :-

- ১/ স্তম্ভ - ব্রহ্মসূত্রী-অনুসন্ধান (অনুসন্ধান)
- ২/ স্তম্ভ - নিৰ্ভয়-অনুসন্ধান (অনুসন্ধান)

vi. বৃহত্তর ওহানীপুৰ বাৰ্ষিক বঙালী বিহু:

: তথ্যচিত্ৰ :

তথ্যচিত্ৰ-১০১ বৃহত্তর ওহানীপুৰ বঙালী বিহু অনুষ্ঠান

প্রতি বছৰে বৃহত্তর ওহানীপুৰ অঞ্চলবাসীয়ে স্বাক্ষৰভাৱে বঙালী বিহু উদ্‌যাপন কৰে। বঙালী বিহু উললমে মুৰলি বিহু, মোকমল আৰু আঞ্চলিক সমাৰোহৰ আয়োজন কৰে। বিহু উদ্‌যাপন প্ৰস্তুতিৰ বাবে কিছুদিন আগৰ পৰা গাৰ্হ গাৰ্হ বিহু-বিহুৱীঅঞ্চলে বিহুৰ আয়োজনা কৰে আৰু বিভিন্ন বৰ্মাঙ্গালান্ত অনুষ্ঠিত হয়।

প্রতিবছৰে ওহানীপুৰ বৰ্মাঙ্গালী গাৰ্হ বঙালী বিহু স্বাক্ষৰভাৱে পালন কৰা হয়। বৰ্মাঙ্গালী সমাজ-কল্যাণ অঞ্চল উদ্‌যোগত মুৰলি বিহু আৰু জনগোষ্ঠী- আঞ্চলিক সমাৰোহৰ আয়োজন কৰা হয় আৰু বিহুৰ বাৰ্গৰ এক আকৰ্ষণীয় হৈ উঠে।

৩২০৬ চিত্র ১.১ - বোম্বাই পুৰুষ কলবাৰী বিহু উদ্‌যাপন

একেদেৰেই বোম্বাই পুৰুষ অঞ্চলটো
 অঞ্চলটো বঙালী বিহু উদ্‌যাপন কৰা হয়।
 এনেকুৱা ৰাজপুৰা ঊসৰ উদ্‌যাপনেৰে- অঞ্চলটো
 আদৰ্শ বিহুক বৃহত্তম বোম্বাই পুৰুষ অঞ্চলবন্দীয়ে
 অনুভৱ কৰি ৰাখিছে। ২/

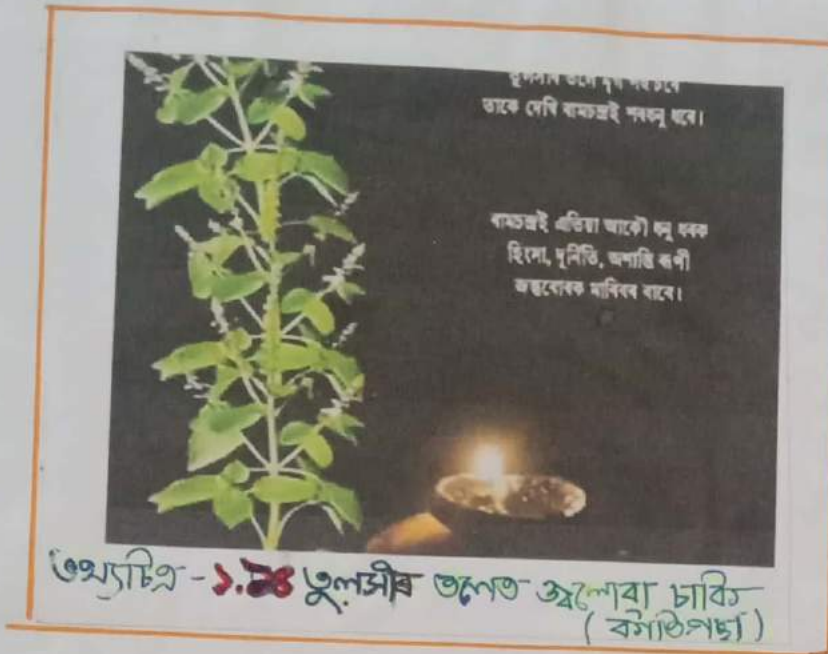

৩২০৬-বাতৰি কলকতা, অঞ্চলটো
 ৩২০৬ চিত্র: ১.২ - সাংস্কৃতিক সোভাৰ্ণিতা বিহু অঞ্চলটো, বোম্বাই পুৰুষ

পৰিশিষ্ট :-

- ১/ ৩২০৬ চিত্র - অঞ্চলটো, দুৰ্গাতিৰ দৰ্শন, বোম্বাই পুৰুষ
 ২২ এপ্রিল, ২০২২
- ২/ ৩২০৬ চিত্র - বিহু তালুকদাৰ সোভাৰ্ণিতা, বোম্বাই পুৰুষ
 কলবাৰী।

খ. বগতিবিহু (কাতিপাছা) :

আহাৰ - জাতন মাতুত বোবা জালিৰানৰ পথাৰে আহিনৰ জোমত-সেউজীৰ প বাৰন কৰে। লহুপহুকৈ যাদি অহা জালিৰানৰ পথাৰ, দ্যেই অসমীয়া জেতিমবৰ মন মেননুত নাচি ওঠে। প্রকৃতিৰ তুপৰত-নিৰ্ভৰজীল অসমীয়া জেতিমকে জালিৰানৰ পথাৰ মাতো-পোকা-পৰশা আদি অনিৰ্ভকৰী জন্তুৰ পৰা বৰ্জগ পাৰি নলন-বদন হৈ উঠিব পাৰে। তেওঁৰ মানসেৰে আহিন-কাতিৰ-অংকান্তিৰ দিনা তুলসীৰ তেলত, বাননি-পুথাৰত, বানৰ, ষোলত-আই-লাইমীৰ নামত-বুপ-দীপ-নেৰেদ্য আপৰদাম। এয়ে বগতি বিহু। বগতি বিহুৰ-অমমত-জেতিমবৰ ষোল-সাম উদং হৈ পৰে, পৰ-মহুৰো আইৰ নাটনি হুম। অশেব-অনাটনৰ-অমমৰ বঃ-বহুইচ নকৰাকৈ পালন কৰা হুম বাবে বগতি বিহুৰ আন এটি নাম বঙালী বিহু।

বগতি বিহীন দিনে বাতিনুৰা তিব্বতবোৰে-
 চক-হাতি ধোবে, আলতীয়া মাটিৰ সৈতে-
 সোৱৰ মিহলাই খেতল মোচে । তুলসীৰ
 পুলি কৰাৰ বাবে খেতলত এটি এক খেটি
 বান্ধে । লৰাকাকৈ আকীয়া তুলসীলৈ আকৰ্ষণ
 বন্তি আৰু কৰে, আকৰ্ষণ বন্তি তুলসী বাহৰ
 খুঁটাৰে পাহাৰিৰ মতামতলত সোতে, আকৰ্ষণ
 পৰত খেতলত বান্ধি মোৰা এক খেটি খেতে
 এটি তুলসী পুলি ধোবে । বগতি বিহীন এহঁতে
 এতি মানোৰম আৰু উপযোগ্য অনুষ্ঠান । আৰ্য্যমিক
 নীতি-নিয়মেৰে ৰেপুৰ-ৰু অনুষ্ঠানত আকীয়া
 অমমত তুলসী পুষ্টি চাকি দি কৰাই অপৰূপ
 পাবৰ লৰা-বুঢ়া অকলমে আহি-ঘৰে ঘৰে
 নাম-কীৰ্তন কৰি বা হৰিবাৰি দিয়া । এনেদৰে
 লগ হৈ জাম

১/ তুলসী তুলসী-ওঁ আঁহ-তুলসী
 তুলসী পোৰিৰ দিয়া
 তেজাক পুষ্টি আঁহ-ওঁ তুলসী
 আকী-অকৰি দিয়া

২/ তুলসীৰ তুলে মূৰপত্ৰ-চুৰ ।
 তাকে ঘোঁম বাগচীৰে কৰিব ধৰে ॥
 তাৰ পিছত কৰাই এতি সন্মান বিহীন
 বৰ । ঘৰে ঘৰে কৰা নাম-কীৰ্তনৰ অন্তত-
 অবলম্বনে ৰাজত্ব নামঘৰলৈ নাম । ১/

পৰিচিহ্ন :-

১/ তুলসী :- সতীম সুলীয়া (লোক-সংস্কৃতি-
 সমাৰা)
 (Internet, Vikaspedia)

বাস্তবত্ব বা সত্যত্ব বহু বার্তিলে নাম-বৈৰ্তন বৰি
 বগতি বিহৰ-আমৰনি মাৰে। বগতি বিহৰ দিনাৰ
 পৰা লোটেই বগতি মাৰটো অন্ধিতো তুলসীৰ-
 তলত চাৰি জ্বলায়। ইয়াৰ উপৰি পান্থি-
 বৰঘৰ, তেৰাল, বৈশিখৰ, লোহালি, তামোল-পান,
 নাৰিকল আদিতো চাৰি জ্বলায়। দুনিয়াৰ দেশত
 ইয়াৰ বগতিসাত্ৰা (বগতিসাত্ৰা) বুলি বহু।

• ভগ্নচিহ্ন ১.২৫ খেতিপথাৰত দিয়া চাৰি-বতি
 (বগতি-পাত্ৰ)

আবেলি হলে পথাৰখন
 চাই- অহাৰ নিম্ন নহলে লক্ষ্মীয়ে বিৰহিত
 নহে বুলি ধৰে। আৰু তেনে বাকিৰ যবনে
 লক্ষ্মীৰ আশমন হয়। মলত-তেনেলাহৰ-
 গুহত-আবল হয়, দুখ-বৰ্ণ হয়। এসে
 ঘৰৰ মূল মাইলী পৰাৰীয়ে হাতত কাঁচি লৈ বীৰ
 চাবলৈ যায়। মুৰিয়া তামোল আশলি বালপাত্ৰ
 আশ বদাম বীৰি-পথাৰত এসে অহা
 লম্ব, আৰু লক্ষ্মীক গুহনে আমনু তাম।
 আশতে শ্ৰোতা দাম-মুৰিৰ মাৰণা বিচাৰে।

• তথ্যচিত্র - ১.১৬ - পশ্চিমবঙ্গ চাষি
(কৃষিক্ষেত্র)

অন্ধ্রপ্রদেশ হোয়াস লগে লগে প্ৰোডিউসৰ
বান্ধি প্ৰদৰ্শন কৰে। পশ্চিমবঙ্গ ওপৰকৈ বাঁহৰ জোক
পুতি-পুৰ-বাৰ্ণনি বা অমিত্যত-মিঠাখেলে
চাকি জ্বলোৱা হয়। চাকি জ্বলি লক্ষীনে
প্ৰাৰ্থনা জনোৱা হয়। মাত্ৰে প্ৰোডিউচা নষ্ট
হৈ নামাস-পোক-পৰ্ব্বাৰ্হ-অনিষ্ট কৰিব
নোৱাৰে।

এনেদৰে, বগতিবিহু পালন কৰা
হয়।

প. মাঘবিশু (মাঘব দহনী) :-

৩য় অধ্যায় - ১.১৭ - মাঘব বিশু উপলক্ষ্যে
 অন্নদান কর্তব্যে বান্ধাওঁ পরিবেশন করা -
 আষ্ট মাঘ (মিঠা, বিভিন্ন মাছ, রুই, চিংড়া, মাছ
 শুঁট, মাছ)

প্রাচীন-পুঁজি-মাছ-পাখি-পশু-পক্ষি-
 মৌলিক অন্ন চপায়ে বৃক্ষকে অন্ন দেওয়ার রীতি,
 অন্ন-চপাওয়ার অর্থ-বেড়াদিগে বস-জন্তু, শেপার
 ইত্যাদি উন্নতি হই-পরে। এনে প্রকৃতি-পুঁজি-
 মাঘব-সংক্রান্ত-দিনে অন্নদান মানুষে পান্ন
 বৃক্ষ-শেপার উন্নতি মৌলিক বিহু বা মাঘবিশু।

বৃক্ষ-শেপার-অন্নদান-মাঘবিশু
 উন্নতি-মানুষ-বিশ্ব-বিভাগে-আজি। বিহু-
 পোষক-উন্নতি-অন্নদান-পুঁজি-অন্নদান-
 উন্নতি-জন্তু-হই-পরে মৌলিক-অন্নদান-
 উন্নতি-বৃক্ষ-নবা-সংক্রান্ত-বিশ্ব। ২-এটা
 অন্নদান-বৃক্ষ। নবা-সংক্রান্ত-বিশ্ব-অন্নদান-
 হই-অন্নদানে-মানুষ-যে-যে-নে-উন্নতি

ভিগৰ লিগৰ পমাৰ প্ৰস্তুত কৰে ।

উৰণৰ পৰা বৰদেৱীলৈ
তুই লোকাৰলৈ আকিমাৰ পৰা 'কানি' কলম ।
পুৰিমা লোকাৰ এই কৰ্মৰ 'কানি' কলম কৰে ।
কানিৰ আৰম্ভ কৰে দেৱদেৱীলৈ মানুহৰ ঘৰৰ
পৰা ৰাতি-আৰি, বেৰ ভিগৰি চৰ কৰি আনে ।
কৰোৱাৰ ঘৰৰ বাৰিও মৰণ পাঠলি, গৰালত
মৰণ হৈছে কৰুণা আদি বৰি-আনে ।
মুঠে এইটো এটা আনন্দদায়ক উদ্দেশ্য ।
লোকৰ ঘৰৰ পৰা এইগৈ বস্তু-আনন্দে
এক অলট- ।

বিহুৰ পোন্ধৰ-৫২ দিন

ভিগৰে পৰা তিৰোতাৰে আনন্দ কৰ্ত্ত-
আনন্দ-আনন্দ-ব্যস্ত-হম । তুই-ভিনিয়ৰ
তিৰোতা লগ লাগি আনন্দ-আনন্দে । আনন্দ-
আনন্দ লগতে বিহুৰ বেহুৰিমান আনন্দে
তিৰোতাৰে-তিল, মাহু, বুট, মগু, বৰা চাউল
আদি বহু-বহু-সুখ-মাহু-কৰে-মাহু
কৰাইৰ-বাৰে মাহু কৰি ৰাখে ।

উৰণৰ-দিনা স্মৃতিপুৰাৰে পৰা
মাহু-লুৰ-মৰুলা ব্যস্ত । তিৰোতাৰে-
বৰা চাউলৰ-পিঠা-মুঠি আনন্দ; তিল-নাৰিকলৰ
ৰেঙা, গুচু পৰোৱাত-ব্যস্ত । তিবলৈ কিছুমানে
উৰণৰ তুই-এদিন আনন্দে পিঠা ৰাখে ।
পুৰ-মৰে-মাহু-মাংস-দে-কিৰাত-ব্যস্ত ।
বী-তুখীমা-মৰুলাৰে উৰণ উৰণে-কম-
বেহু-পাৰিমাণে মাহু-মাংস সংগ্ৰহ কৰে ।

ওকণ্ণৰ দিনা ৰাতি-অজন্মৰ অনেক অন্তিমত
 সম গাৰু ৰাইজে মিলি অক্ষয়ীয়া দেওৰ আয়োজন
 কৰে। ওকণ্ণৰ ৰাতি দেউ-এত খাম।

ওকণ্ণৰ দিনা আবেলিৰপৰাই
 তিৰোতাবিলাকে শুখনা মিঠা (তিলমিঠা),
 তেলমিঠা জো, তিল-ন্যৰিকলৰ লাও-
 বন্ধা, মাং-বৰাই জো তিমাৰি বন্ধত ব্যস্ত
 হৈ পৰে। তাৰ লগতে-ৰাতিৰ বাবে মাং-
 মঙুৰে-কুণ্ডি লগায় এত ৰাফে। দুপৰ-নিৰ্মালৈ
 মিঠা-জো, এত বন্ধা বন্ধত ব্যস্ত-ম্যৰিক্ত-
 তিৰোতাবোৰে পিছদিনা শুকাৰে-লোহুৰে ঠাট-
 ২ৰ-চোতাল মচে।

৩০০০-১.১৮ সন্ধ্যাৰিত দহন কৰা মেজি

সংক্রান্তিৰ দিনা দোকনোৰগলিত
 লগতে শ্ৰোবা লৰাবোৰে পা-পা বুই হৰিকবি
 দি খানিত মেজি কুই দিমে। খানি মেজি কুই-
 দিনা গম পালেই ৰাইজে ঠাট পা-পা বুই-
 পুজিৰ কুই পুৰাবলৈ মাম।

মাতৃ-তিল-মস্ত-চর্জন মিতুলাই লৈ অস্বিলৈ
 স্বেচ্ছাপ বৰ্ষি সবলোবে অস্বিদেবতৰ সোবা জনাস।
 অনেকো পুঁজিৰ শুচৰত অস্বিদেবতৰ উদ্দেশ্য
 মাতৃ-স্বাস্থ্য অপবদাস। তেলোপুঁজি পুৰ্ণবা
 স্বেচ্ছাপ বৰ্ষি বঙ্গালত তেলোপুঁজিৰ চূৰ্ণৰ সোৰ্ট
 লস।

তেলোপুঁজি পুৰ্ণাই আৰ্হি স্বেচ্ছকে
 নিজ নিজ যবত মাতৃ-পিঠা-লাডু-আদি খাস।
 যেনো যেনোবে দুপৰীয়াৰ আশে আশে ষ্ঠয়ৰ
 বাতিৰ-বাহী-এত-আঙুঠা খাস। যেনোবে
 পেলাই দিলে। দুপৰীয়া-সবলোবে-দৈ-চিৰা,
 লাডু-পিঠা-খাস। বিহুৰ দিনা বঙ্গসকল লোক-
 সবলোবে সোঁআই-যবত-নাম-কীৰ্তন বৰে।
 তিৰোতাসবলোবে আখোলি সোঁআই-যবত-নাম
 বৰে। অৰু-লৰা-হুঁহালীযোৰে-তেলোপুঁজি-
 মাতৃ-বসাই-পৰ্ব্বত-বোৰাই লৈ আনন্দ
 মনেৰে-চোবাই-অৰু-গাম -

"মাতৃ বৰষে-আৰ্ট
 বার্চে-বার্চে-মাতৃ
 সৌন্দৰ্যত-অুনি-আহে
 তাকো-এপ্সাল-দেউ" ১/

পাৰিক্ৰম:

১/ সংবাদদাতা - নিবন্ধনতালুকদাৰ, (ব্ৰহ্মপুৰ)

পিছদিনা তাম্বাঃ- মাত্ৰ মাহৰ এক তাৰিখে
 বৰপুত্ৰী । আদিলা য়েক মোৰগলিত লোম্বৰ অজা
 ল'ৰাঘোৰে গা-পা বুই- হৰিৰ্মনি দি লোম্বৰ
 লোৰে । আদিলা বৰপুত্ৰী । আদিলা
 ৰাতিপুৱা অৰুৱে চাৰুৰক হোৱা কাম ।
 পুৰুজন বা জেষ্ঠজনক চাহ- তালপানৰ লমতে
 অসমীয়া বন্ধন- আৰু শীমেক- জেষ্ঠীমহক
 তে- মাৰলৈ (বিহু-মাৰলৈ) মাত্ৰ ।
 মাঘৰ দুই তাৰিখে শ্ৰীপুৰ- মেৰুপাৰ-
 গৰমীয়া লোম্বাৰ্হ- মান, গাধুৰ লেত- 'বৰ মগৰা'
 নাম আৰু নাম প্ৰসংগ নিম্নলিখিত কথা হ'ল।

মুঠে, মেতিৰ আৰম্ভনিৰ- অলমত,
 মেতিৰ- বাঢ়ী- অলমত- আৰু মেতি চলোৱাৰ-
 লেখত পালন- কৰা তিনি অসমীয়াৰ-
 তিনিওটি বিহুৰে- এই অঞ্চলৰ- বাহুৰলৈ-
 বৰপুত্ৰী- আন- আনবিল- আনন্দ ।

পাদলেখঃ-

২/ অ'বাদ-৩২৫ - দীনাৰ তাম্বুদাৰ (বিশ্বাসী)

৩.১ অন্যান্য পালিত ক্ষতুকালীন উৎসব-পার্বন :-

ক) অম্বুবাচী বা আমতি :-

অন্যতম হৈছে অম্বুবাচী উৎসব। অম্বুবাচী উৎসবক নামনি অসমত- আমতি, আমোতি বা আমা বুলিও কোথা হয়। বোম্বাইপুৰ অঞ্চলতো এই উৎসব পালন কৰা দেখা যায়। পৃথিৱীৰ ৰক্ষণা-হেতুৰ এক লোককল্পিতৰ দ্বিত্তেই- আমাৰ মঠৰ আত-দিন সিদ্ধি- এই উৎসব পালন কৰা হয়। নাৰী-পৰাকীৰ দৰে- চাৰিদিনৰ মূৰত- আমতী- দুবাৰ- ওৰ পাৰে- আৰু পাঁচদিনত- তালি হয়। এই চাৰিদিনত- পৃথিৱীখন- অস্তিত্ব হৈ থাকে বুলি বিশ্বাস কৰি- হিন্দু-অঞ্চল- মিকোণ্ডা- মণ্ডপালিকা- বগ্ন- বগ্ন- পৰা- বিৰত- থাকে। বিদেশৰকৈ- শাল, কোষৰ ব্যৱহাৰ, মতল- মূল- চিঙা- আদিত- নিমেষ।

অসমৰ- বগ্নাখ্যক- কেন্দ্ৰ-কৰি- অন্যান্য- আক্ৰিণীৰ- অথবা- দ্বৈপুজাৰ- মান-অনুহত- আমতি- উৎসব- মতা- অম্বাৰোহৰে- পালন- কৰা হয়। অসমত- 'অম্বুবাচী' অথবা- পৰাৰু- এই- আমোতি- বা- আমতি- নামেৰে- মুঠ- ২৪- পাৰে। আমতীৰ- নিবৃত্তি- মনমত- সূত্ৰ- বগ্ন- বৰ্তন, সাম- দোহাক, ধৰ- দুবাৰ- আদি- মাচি- বৃহ- পাৰিষ্কাৰ- বগ্নাৰু- এই- আমতী- বা- আমাৰ- এক- অন্যতম- বৈশিষ্ট্য। এনে- মনমত- বিৰ্বাসকল- বেগ্ন- মতল-মূল- কৈ- কৈ- কৰে। এৰ্ববা- মৰল- সূত- পালন- কৰে।

মূৰত- উপৰত- মাতৃ- পূৰ্ণা- আমাৰ- জগ্নাৰু- লোক- বিশ্বাস- দ্বিত্ত- পদ- লৈ- উঠা- অম্বুবাচী- বা- আমতী- অথবা- আমা- উৎসব- পৃথিৱীৰ- উৰ্বা- কৃত্য- এক- মনোৰম- উদাহৰণ। বোম্বাইপুৰ- অঞ্চল- বানীমেও- এই- ক্ষতুকালীন- উৎসব- অম্বুবাচী- বা- আমোতি- পালন- কৰে। ১১।

পাৰিষ্কাৰ :-

১/৩মত : অসমত- বগ্নিৰ- সূত্ৰ- বিৰ্বাসকল-
Page - 8/10

১১. মহোহো :-

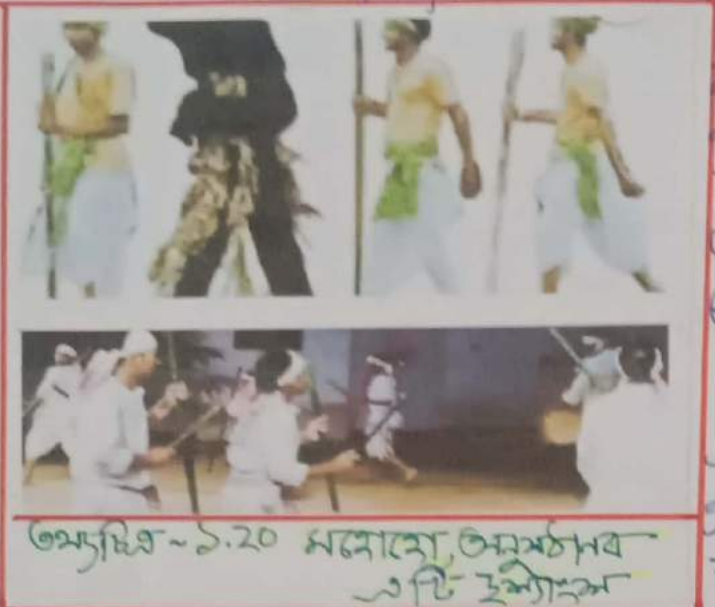

৩১শে ডিসেম্বর ~ ১৯৯৯ মহোহো গাউঁ দুলাডাংগ

মহোহো গাউঁ প্ৰাচীন কালীন উৎসব।
 প্রতি বছরে আঘোন মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত এই
 উৎসব পালন কৰা হয়। মহো-হো উৎসবত
 চেঙেলীয়া আৰু চেঙা ল'ৰাবোৰেহে অংশ লয়।
 আঘোন মাহৰ পূৰ্ণিমাৰ দিনা অন্ধাৰৰ পৰা দুপৰি
 নিশালৈকে গাওঁৰ আত-আঠকৈ ল'ৰাই এৰেগাউঁ
 দল হৈ মানুহৰ ঘৰে ঘৰে মহোহো গাউঁ গাই ফুৰে।
 মহোহো গাউঁ গাওঁ ল'ৰা ল'ৰাগেৰে হাতত এৰেগাউঁ
 আৰু বগুৰা ল'ৰী মাৰে। হাতত 'টকা' (অৰ্ঘ্য) লয়।
 গুহুৰা চেঙালত প্ৰবেশ কৰি দলটোৰ এগনে
 মহোহো গাউঁ লগাই দিমে গৰীণেৰে গায়।
 গীতৰ জলে জলে হাতৰ ল'ৰীৰে চেঙাল
 খেদায়। ল'ৰাই হৈ ল'ৰীৰে আঁপেৰে চেঙালত
 খেদাই সৃষ্টি কৰা কণ আঁপেৰে উপলক্ষ্য।
 মহোহো গাউঁ আঁপা কেম হৈ ল'ৰাগেৰে
 নানা মূৰ্খলস্বৰূপে কমেৰে গুহুৰা আঁপেৰে

মিলিতি

দিয়ৈ আৰু গুহুসো আনন্দ মনেৰে উল্লোকক
 চাউল বা পাইচ দি কিয়ম দিম। উল্লোকক
 উব্বীপুৰ আঞ্চলিক দেখামামু মে মহোদা
 লৰাৰ লগত দলত এখন লৰাক জৰণ
 কালপাত্ৰেৰে জালুক সজোৱা হয়। গুহুৰ

ৱেবছিত-১.২০ মহোদা, অম্বৰ্ষমৰ
 এটি ইলিয়াস

চৌপাত লৰাহতে
 মহোদা বীণ-গাহ
 লৰাৰ-আপেৰে
 লেগেবাৰ-সঙ্গত-
 জালুক হোৱা-লক্ষ্যজন
 আননী-লক্ষী দি-
 হুণ্ড কৰে। অৱশ্যে
 গুহু-জালুক-সজা
 সমাৰ্ণে অবিভক্ত-
 কামৰূপ জিলাৰ

অঞ্চল চাইত দেখা নামাম। মহোদা বীণৰ
 আঞ্চলিক বেলেগ বেলেগ। গুহুৰ-উব্বীপুৰ
 আঞ্চলিক-প্রচলিত-মহোদাৰ-বীণ-নমুনা
 তলত-দিয়া হ'ল -

"আহো - হো মহো হো
 মহো হোদা (হোদা) মাৰ্চ মে-
 মহো হুনে মহল্লু দে (মৰিলো)
 হোদোল পুৰা আনু দে
 হোদোল গুল গুল (মিহা)
 চাউল লগো হুন্ হুন্
 চাউল নোদি দিলকা বণ্ডি
 এনামাৰ (হুন্) ধৰ লৰি চৰি-
 লৰি - চৰি মাওত
 সোনৰ নাগাল (নাগাল) গুণ্ডে

মিলাই

সোনাৰ নাঙাল কপৰ মণাল
 গৰখীয়া বেচৰ বাবে শাল
 মৈ দিলু মিৰাল
 মৈ দিলু পাতে-
 মতৰ মাৰক পাৰ বৰ্হলু (বৰিলো)
 বুঢ়া দিমাৰ যাৰ্চে-
 বাহৰ পাৰ চিকিমিকি
 আমাক লানে আৰ্খলি মিকি
 এল গুঁতৰ, - কলল গুঁতৰ
 গুঁতৰ মংগল গুঁতৰ
 অম শৰি বোল, অম বাম বোল 1" 2

এনেদৰে, মাতোহো উসবে গাবৰ
 চেমীয়া আৰু জেগ লৰাবোৰক বিমল আনন্দ
 প্ৰদান কৰে। লগতে এই উসবে গাবৰ লৰাবোৰ
 মজত মিনাঙ্গীতি-এৰ বৃদ্ধি কৰে।

সাৰাংশ :-

- ১/ অৰ্ণা, নবীন চকু - অসমীয়া লোকসংস্কৃতিৰ
- ২/ কপাঙ্কলী তালুকাৰ (৩২৫) অধিক।

পা. পাচতি উৎসব :-

এই মাসে - অনুষ্ঠিত - করা - গি -
লোক উৎসব হ'ল পাচতি উৎসব । সার্বজনীন
জন্মদিবস পাচদিন নামে - অর্থাৎ - ছাদলী
ত্রিযুগ - এই - উৎসব পালন করা হয় ।
পাচতি উৎসব - দেশব্যপী - অনুরাগ - এই - জাতব্যব-
স্বৈতে - সঞ্চালিত হয় । বৈশিষ্ট্য - উপাত্ত - এই -
পাচতি উৎসব - উদ্দেশ্য - করা হয় । লক্ষ্য -
বাল্যবী পাব - সৌন্দর্য - ও এই - উৎসব পালন -
করা হয় ।

লোক উৎসব - সার্বজনীন - অনুষ্ঠান -
হিন্দু উৎসব - সন্তান জন্ম হোবার - পাঁচদিন -
দিনা - অন্তর্গত - অক্টোব - এটি - উভয় - পাঁচ - করা হয় ।
বঙ্গোপ - বঙ্গনি - ত্রিযুগ - এর দু'বার - মডি - প্রস্তুতি -
পূর - পরিচালনা - করা হয় । বৃহত্তর বৈশিষ্ট্য -
অনুরাগ - উদ্দেশ্য - পাঁচদিন - গা - বোঝা - বা - পাঁচ -
দিনা - উৎসব - বোঝা হয় । সিদিনা - বৈশিষ্ট্য -
পা - দু'বার - দুই - দুই - বৈশিষ্ট্য - হয় । লক্ষ্য -
হিন্দু - পননি - বা - নামকরণ - উৎসব - পাতে ।

নবজাতক - অঙ্গ - পল - দু'ব - কবি - মঙ্গল -
বিবাহ - অর্থে - মা - এই - কৃত্য - অনুষ্ঠিত - হয় -
ত - মঙ্গল - এই । ক্রম - বৃহত্তর - লক্ষ্য - জাতি -
বিভিন্ন - কৃত্য - , সন্তান জন্ম হোবার - পাঁচ - দিন ,
এধার - দিন , একদিন - এত - ত্রিযুগ - দিন -
উদ্দেশ্য - করা দেখা যায় । প্রত্যেক - কৃত্য -
অনুরাগ - এতে - কল্যাণ - ব্রাহ্মণ । লোক - সমাজ -
প্রচলিত - এই - উৎসব - শিল্প - " কৃষ্ণ - লক্ষ্য -
সংস্কৃত - এই - পবিন - এত - উৎসব - ত্রিযুগ -

পারিভাষিক :-

১/ বিশাল তালুকদার (বৈশিষ্ট্য, লক্ষণীয়)

শিলাই

উদ্‌মানিত- হুবলৈ বঁৰিলে ।

বুওৰ বেণীপুৰ অঞ্চলৰ
শ্রাম- কিছু- কীৰ্তন ঘৰত- 'পাতি' পালন কৰে ।
পাতিৰ দিনা দুপৰীয়াৰ বেগত ৩ আঁঠুসকল
পানী তুলিবলৈ যায় । পানী তুলিবলৈ সাত্তে
আঁঠুসকল কোনোজনীয়ে লগপেট - চাউ পিন্ধি
দুফালৰ বেগ লয় । কোনোজনীয়ে বন্ধত-
দৰিওৰ লয় । এনেদৰে নাচি-বাৰি, শীত-
পদ গাঠ- হাঁহী- তামচাৰে- পাৰ কৰে । পাতিৰ-
পানী- তৈলা দুফাল- আঁঠুসকল- উপভোগ্য ।
আঁঠুসকল লগেগত- বুকুৰ- এনেদৰে গায় -

"লগৰে লগৰে- দৰিওৰ বেগ

আজি- বাবে- মন্থৰাকৈ যায় ।

কণাৰ- কণক বেগ- দিয়া চলিছে বাৰিলা

দৰি- দুফাল পঞ্চাশত- কণাৰ- কণক- দিয়া

নষ্ট- হ'ব- দৰি- দুফাল মোকলৈ- মেৰা ।"

— ইয়াৰ শিষ্ট- দৰিমন- উদৰ পাতে ।

দুজনী- তিৰোতা- হুও- দৰি- ধৰি- মায়ে । সেৱ-
সকল- আঁঠুসকল- গায় —

" দৰি- মায়ে- মায়ে- দৰি

মহোদা- সুন্দৰী

আঁঠু-মহোদা- মমন- ম

কৃষ্ণ- লগে- লগে- ল

মমন- মমন- চিতি- সেন- জৰী

— কৃষ্ণ- লগে- দুমিত- নাৰি ।"

এনেদৰে- নাম- কীৰ্তন- কৰি- মাত- প্ৰদান-

বিতৰন- কৰা- হ'ম- আৰ- পাতি- উপৰ-
এনেদৰে- সামৰনি- পাৰে ।

==x==

স্ব. ছেইল (দৌলমাসা) :-

৩০শে মার্চ - ১.২০ দৌলমাসা (ছুয়েৰি)

হোলী ভাৰতৰ এক প্ৰাচীন উৎসৱ। ই বসন্ত-বৰ্ষাৰ ৰঙৰ উৎসৱ। বসন্ত-বৰ্ষাৰ উদ্‌মাণিত হোৱা বাবে হোলী বসন্তোৎসৱ। তুলাৰি-হোলীক দৌলোৎসৱ, মণকুৰা, মণ্ডুৎসৱ, মদনোৎসৱ আদি বিভিন্ন নামেৰে জনা যায়। মণ্ডুৰ মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত অসমৰ লক্ষ্য ভাৰতত হোলী উৎসৱ পালন কৰা হয়। অসমৰ বৰপেটা সত্ৰ-দৌলোৎসৱৰ স্থানকেন্দ্ৰস্থল। বৰপেটা সত্ৰৰ আলমতে এই অঞ্চলত হোলী উৎসৱ বিভিন্ন নীতি-নিয়মৰ মাজেৰে উদ্‌মাণন কৰা হয়।

হোলী উৎসৱক অসমত মণকুৰা বা দৌলমাসা বোলা হয়। বৰপেটা সত্ৰৰ আঁঠে ব্ৰহ্মপুৰ অঞ্চলৰ অৱস্থানে "ব্ৰহ্মপুৰ সত্ৰ", ৰামচন্দ্ৰ ঠাকুৰ সত্ৰ-তোৱিত ই সত্ৰকেন্দ্ৰক পৰম্পৰাৰে দৌল উৎসৱ পালন কৰা হয়। তিনিদিন পালন কৰা দৌল উৎসৱ (মেল)ৰ প্ৰথম দিনা অধিবাছ বা পক্ষ। আদিনা পক্ষত

জেল, খোল, তিল, জা, বৰগৈহু, ম'ম, ঘণ্টা
 আদিৰ মাংসলিক বৰ্ণনিৰ মাৰুৱে মনিকুৰে লৰা
 পোঁৱাইক কালিমাৰ্হ আনি দৌলৰ জেগিলত বহন-
 হৌলীৰে (কল সত্ৰৰ জুৰণ সাত আৰু ঠকা)
 তেয়াৰ-বহা মোকিৰ-ওহত ম'ম। পুৰোহিতে-
 আনুষ্ঠানিকভাবে বিধু-স্বীতি নীতি-বহে। ইয়াৰ-
 সিদ্ধি মেতি-দাতন বহা ম'ম। ইয়াক 'হোন্ধিগ
 দহন' বুলি বহা। ইয়াৰ বিধু সপন বহনে
 খোল তিল বজাৰ-পোঁৱাইক কালিমাৰ্হ-
 মোমা গাই গাই অগ্নিক আগবাৰ-প্ৰদক্ষিন বহে।
 অগ্নি-প্ৰদক্ষিনৰ বিধু-পোঁৱাইক মমা স্নাত
 স্থাপন কৰি পোঁৱাই-উলিওৱা উলৰ-
 সোমৰনি মাৰে।

শেপ্তৰ বিধু-হেৰ-দৌল। হেতলী
 সৰল নাম-প্ৰসংগৰ-আৰম্ভণী বহে। হেতলী
 নামপ্ৰসংগৰ-অনুত-দৌল জোবিন্দু-পূজা
 আৰম্ভ বহে। ললে ললে পাঠকো নাম আছে।
 শিৰনাম বৰ্ণনিৰে ষোল্লি মুখাৰিত ম'ম। নামৰ-
 সৈমত সৰলাবে-সুৰেন ম'ম, তিল, বুল,
 চাকি-আদি অৰিণা-অপৰমাৰ্হ-সেৱা বহে
 আৰু পোঁৱাইৰ-জনত-ম'মকুৰে-কলান্ত-
 সৈল লম।

দেউল বা দৌল উলৰ-তৃতীয় দিনা
 অৰ্হা-অতিপদ-তিথিৰ-দিনা সুৰেী উলৰ।
 অৰ্হা-অনুত-মাত-লক্ষ্মীমা দেউল
 উদঘাটন বহা ম'ম ইয়াক 'হেৰ দেউল' বোলে।
 আৰু-চতু-ম'মে-তিমলীমা ইয়াক বুজা
 দেউল বোলে। সুৰেীৰ দিনা স্ত্ৰী-ইয়াৰ-
 ধুনুটা বৰিৰ লৰা-লক্ষী-আইৰ-সুৰেন-উলি-

অহাৰ দিন । বাতি-পুৰাৰে পৰা ক্ৰিষ্ণ-চেনীমাৰুঁতে
 চেষ্টাৰ (পিচ্কাৰি) নানা বৰৰ দানী ইকনে-অিকনে
 জালৈ ছুটিয়াই- । ভেণ-বুড়া, মুৰক-মুৰবী অৰুলাৰ
 ইকনে অিকনেৰ মুখত ব:- আনি আনৰু মতলীয়া
 হুং । স্ৰীমাৰু পৰত-ভেণ-বুড়া অৰুলাৰে একত্ৰিত-
 হৈ হোলী বীথেৰে অৰুলা-বুড়া-মুখৰিত কৰি
 স্ৰীমাৰু গোমাইক লৈ ৰ বৰীম হ (মোম)ময়
 কৰা হুং- হুংক গোমাই- দুৰোবা (দুৰোবি)
 বুলি কোবা হুং ।

গোমাই- দুৰোবা পিছত- অৰুলা হুং
 হেডাৰ হেডা পৰ । হেডাৰ-হেডা পৰ লেম নোহো
 পৰু গোমাই-বীৰু-ধৰৰ চোতলত-ৰে মাৰি
 লীমা-হুং । হেডাৰ-হেডা পৰতো স্ৰী বৰ বন্দাৰ-
 বিৰাচিত- 'ধুণুচা কীৰু' ব-কাইনীৰ সৈতে
 সন্মুখ । ক্ৰমত আৰাৰিণে ধুণুচাৰ-বীৰু-
 স্ৰী ক্ৰমত-বিদ্যুদিন-বৰুই পুনৰ-নিজ-পুত্ৰলৈ
 উত্তি-অিত-আই-লক্ষীয়ে-অত্ত-অলি-পাক
 ব্ৰহ্মাৰু বীৰু কৰি-স্ৰী ক্ৰমত পু প্ৰবেশত-ৰা
 প্ৰদান-কৰ । এই-বাৰা-প্ৰদানৰ-প্ৰতীক-ইচাপ
 হেৰুতে-বীৰু-ধৰৰ-চোতল-হেডা-বৰু ।
 গোমাই-লৈ-অিত-ব্ৰহ্মাৰু-আই-লক্ষী-
 মগলৰ-লোকাৰালক-বাৰ-এৰি-দিবলৈ-প্ৰমমে
 অনুৰোধ-জনা-আৰু-ওৰ-পিছত-বাক-বিতপ্ত
 আৰু-কৰ । অৰুলা-দুই-পালৰ-মত-
 টা-আজোৰা-লগে-আৰু-গোমাই-পলুই-
 ক্ৰমলত-কৰ । হেডাৰ-হেডা পৰ-মাৰুলা-অিত-
 উপদেশ । হেডাৰ-হেডা পৰ-অিত-পৰা-পাৰু-গোমাই
 মানিকুট-প্ৰবেশ-কৰোবা-মত-প্ৰাপন-কৰ ।
 গোমাইক-মানিকুট-প্ৰাপন-কৰা-এটি-চাৰু-
 নাম-কৰি-বদ-পুৰা-অপৰা-বিনাম-কৰিবলৈ
 গোমাইক-মেবা-জাই-অৰুলা-দি-দৌল-ভেণ-
 হুং ।

: চতুর্থ অধ্যায় :

: পশ্চিম আশ্রয়ী উৎসব :

৪. খ্রীষ্টীয় আশ্রয়ন আৰু উৎসব-পাৰ্বন :-

বহুৰ এটিৰবিধিৰ উদ্ভাসত বিিন্ন
খ্রীষ্টীয় উৎসব পালন কৰা হয়। বোম্বাইপুৰ অঞ্চল
হৈছে বৈষ্ণৱীয়া আনুগম্যিক অৱস্থাতে পৰিচিত
অঞ্চল। অঞ্চলটোত মাৰ্ঘব্দেৰে সৰ্বান নিম্য
সোপালদেবে স্ৰমমে ১৮৮৪ চনতে "স্বী স্বী সোপালপুৰ
আশ্রয় সন" (পুৰন বোম্বাইপুৰ) নামে সন স্থাপিত কৰিছিল।
এই স্থাপিতকালত বোম্বাইপুৰৰ নিৰ্বাৰ্ত্তী বৃন্দপুৰিণী
সোপালদেবে 'বৃন্দপুৰি' সন' স্থাপিত কৰিছিল।
বোম্বাইপুৰ কলবাৰী সনত- মাৰ্ঘব্দেৰে বোম্বাই
বামৰ্চন ঠাকুৰেও 'স্বী স্বী বামৰ্চন ঠাকুৰ আশ্রয়'
সন নামে পৰিচিত সন স্থাপিত কৰিছিল।

১৮৮৪/৮৯ - স্বী স্বী সোপালপুৰ আশ্রয় সন
পুৰন বোম্বাইপুৰ।

'বোম্বাইপুৰ সন'
হৈছে বোম্বাইপুৰ
সকলিত- সন
এখন ঐতিহাসিক
সন। বোম্বাইপুৰ
বাংলাৰা অঞ্চলত
ভগ্ন এখন ঐতিহ্য
সনস্থান হৈছে
"স্বী স্বী- সন"
সোপাল সোপাই-

সন সন। ২

সোপাই -

উদ্ভাটিকা-৪.২-স্বীকৃতি
স্বাক্ষরিত ঠাকুর আশা দেবী
অনিপুত্র বালিকা

উদ্ভাটিকা-৪.৩-স্বীকৃতি মনোমোহন
শেখার মান দেবী, অনিপুত্র বালিকা

এনেদবে-সহ, নামঘর, স্বীকৃতিঘর
ঠাকুর ঠাকুর-অনিপুত্র অক্ষয় স্মৃতিমালা
আছে। মিলে-ছাত্রদের আবিষ্কার মি
কেন্দ্রীয়-বাঁধা-কোয়ার্টার-আবিষ্কার
কিনয়-স্বাক্ষরিতঅক্ষয় এই
কর্মে-অক্ষয়কেন্দ্রীয় বর্ধিত
বায়ু-। মিলে-অনিপুত্র
অকেন্দ্রিক-সহজাবে-আবিষ্কার
(বঙ্গালী বর্ধিত) এই-অক্ষয়কেন্দ্রীয়
ই-আবিষ্কার।

৩৩৫৬ - ৪৪৩৫৩৩ - পাৰিষদৰ বহু নাম-কীৰ্তন

আৰু অহা ব্ৰহ্মীপুৰ বহলবাৰী স্থিত বামচৰন
ঠাকুৰ- আতা মহা - বামচৰন ঠাকুৰৰ হস্ততী
ব্ৰহ্মীপুৰ মহা- মথুৰা দাস বুঢ়া আতাৰ -
কৃষ্ণকান্তী - আৰু পুৰন ব্ৰহ্মীপুৰত

৩৩৫৬ - ব্ৰহ্মীপুৰ মহা (৫৫)

মহাপুৰুষৰ আবিৰ্ভাব মহাশয় পালন কৰা
হু।

পাৰিষদ :-

অবদানে :-

১/ উপনিষ বহলিতা, (বামচৰন ঠাকুৰ-মহা, বহলবাৰী)

২/ স্থিত- বহলিতা (বাঃলীনাৰা, ব্ৰহ্মীপুৰ)

৩/ দ্বিপাৰুষ বোলী, (পাৰিচালনা সমিতি, মৌলান আতা মহা)

କ୍ରମହୀନୁକ୍ରମ ଆବିର୍ଭାବ ଚିତ୍ରିତ -

ଅପରାଧ ବିଧିର ମୋକ୍ଷାଧିକାର ମଧ୍ୟରେ
 ନିମ୍ନରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅନୁକ୍ରମରେ ମୋକ୍ଷାଧିକାରୀ
 କ୍ରମହୀନୁକ୍ରମରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଉପରେ ଆଜି ଉପ - ବାସନା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଉପରେ, ମହାବୀର ଶ୍ରୀ ଆଜି ଆଜି ଆବିର୍ଭାବ ମୋକ୍ଷା
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ।

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋକ୍ଷାଧିକାର
 ମୋକ୍ଷାଧିକାରୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ଅନୁକ୍ରମରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ନାମ ଉଲ୍ଲିଖିତ କ୍ରମହୀନୁ
 ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ନିମ୍ନଲିଖିତ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ନାମ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ନାମ ନାମ

ଉପସଂହାର - ୫.୬ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋକ୍ଷାଧିକାର

ଆବିର୍ଭାବ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

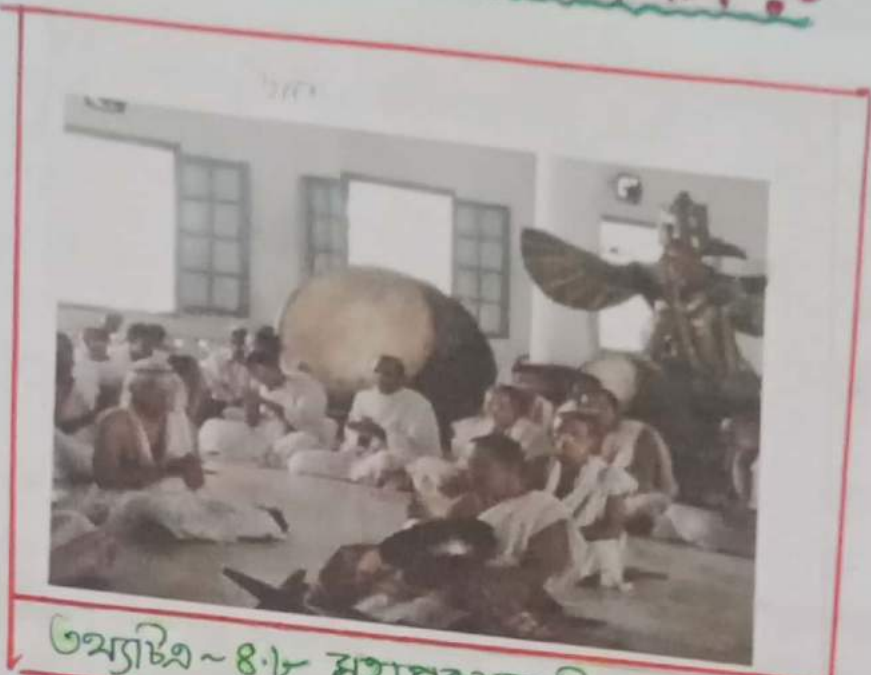

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋକ୍ଷାଧିକାର
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

ଉପସଂହାର - ୫.୭ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମୋକ୍ଷାଧିକାର

ଆବିର୍ଭାବ - ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ

ପ୍ର. ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ ବିରୋଧର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ :-

ତଥ୍ୟାଞ୍ଚିତ୍ର - ୫୦୮ ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ ବିରୋଧର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ
ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ନାମ - ବୌଦ୍ଧ

ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଗ୍ରହଣର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ
 ଗୋଟିଏ ଭିକାରୀ ଲମ୍ବେ - ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ
 ପାଳନ ବନ୍ଦ ହେଲା । କୁରୁଣ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ
 ଗୋପାଳ ଭଗତ ଅଟେ - ଓକ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ
 ଆଦି ବନ୍ଧି ନାମକ, ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ
 ବିରୋଧର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ବନ୍ଦ ହେଲା । ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ
 ବିରୋଧର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟ ଗୋଟିଏ ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ
 ଲମ୍ବେ 'ସାଧୁଗୋପାଳ' ଓକ ଗୋଟିଏ ମହାନୁଷ୍ଠ୍ୟ
 ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ - ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ
 ଗୋଟିଏ ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ 'ବୌଦ୍ଧମାନଙ୍କ' ।

১) বাৰগোপাল নৃত্য আৰু ভাঙনা (কীৰ্ত্তন):-

ইহা পুৰুষ সম্পৰ্কে আৰু
 স্ত্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত, যিহেঁতৈ উললকো অক্ষয়লকোৰ অস্বাস্থ্য
 সন্দেহত 'বাৰগোপাল' নৃত্য আৰু ভাঙনা 'কীৰ্ত্তন'ত
 পৰিবেশন কৰা হয়। দুইটাৰ বসাত এই তিৰোতৰ
 তিমিক 'কীৰ্ত্তন' বুলি কোৱা হয়। 'বাৰগোপাল' অনুষ্ঠানটো
 'ভৈৰৱেশ্বৰ' নামৰ পৰা লোৱা হৈছিল।

বাতিসুৱাৰ এপত এপত মগ্গাৰে
 আৰম্ভ কৰি স্নাত-প্ৰসঙ্গৰ লগতে ভাঙনা আৰু
 বাৰগোপাল নৃত্য পৰিবেশন কৰে। বাৰগোপালত
 বাৰটা সোপ সিক্ত থাকে। এই বাৰসিক্ত সোপে
 কুম্ভত, বনক্ৰেতে আদি কৰি দাম, সুদাম আৰু
 আন সোপ বস্তুসকল কৰা স্নেহন আৰু নৃত্যৰ
 স্মৃতিৰনা পৰিবেশন কৰা হয়।

ভাঙনা স্নাত বাৰগোপাল নৃত্য

ঘোমা-কীৰ্ত্তনেৰে
 আৰম্ভ কৰি স্নান
 বাসনে নিৰ্দিষ্ট-
 বৰনীত, অংক-
 নীত-সোৱাৰ-
 উপৰিত-গুৰুহাট,
 ঘোমাবোৰী, বৰবোৰী-
 আদি কৰা স্নান
 তালৰ কাৰিৰে-
 সুমাৰিত-কৰি তোলে।

স্নান-বাসন স্নানৰ ছেবে ছেবে এনেদৰে ভৈৰৱেশ্বৰ
 গাম -

(এহাৰি, ৩) স্নাতত আমৰে মজোৰা কুননী
 মুখ চুম্বিত-অ্যাম কৰাবনলৈ।
 ঠেঁই-মেৰে লাল মাদন সোপাল
 আবে তেৰি সোপাল বলাবনলৈ ॥
 অৰু কৰিমা লেহু মামন চক্ৰপুৰি
 মুৰবী লেহু অ্যাম কৰাবনলৈ।

ভূম্যধি-৪৩ শ্রী শ্রী বামদেব ঠাকুর
আৰু মহত-মহাপুৰুষৰ তিৰোতৰ
তিনি উপলক্ষে বৰী বেণু (বীজ)ৰ পুষ্টি

— এনেদৰে সোম্বাৰ পিছত ... -বীৰ্ণ
ঘৰৰ চৌহদত-স্বৰ্গীয়াৰ সন্মিলন ঘটে। তদু-
আৰু বগলোৰে স্বৰ্গীয়াৰ দুজন বেগুত আদৰি-
আনে। স্বৰ্গীয়াৰে-সোম্বা বৰি-ওপৰত আৰু
বেগুৰ বন্দনা কৰে আৰু সোম্বাৰ ছেঁবে ছেঁবে
নৃত্য-ও-শীমাৰে-সন্মিলন কৰে। ইয়াৰ পিছত-
বাৰ সোপালৰ চৰিত্ৰৰ সন্মিলন ঘটে। ইয়াৰ
আজ-অজ্ঞাৰে কৃষ্ণ বাল্যৰামকে আদি বৰি-
বাৰি সোপালিত-স্বৰি-স্বৰি-সোম্বাৰ ছেঁবে
ছেঁবে নৃত্য পাৰিবেশন কৰে। নৃত্যত-গৰু চৰোবা
বৃন্দাবনত খেল-খেল, মাখন সোম্বা, দৰিভিঙা গো,
তিনৰ গৰু বন্দা আদি নৃত্য আৰু স-লগৰ
মাজেৰে-পাৰিবেশন কৰে। নৃত্যৰ মাজত বিদুষক
চৰিত্ৰ-নাৰদে-কৃষ্ণক বিচাৰি সুম্বা, বৃক্ষা-
মোহন আদি কৰ্মই-দৰ্শক-আগত হস্তবন্দৰ
স্বৰি কৰে। লগতে কৃষ্ণৰ মহাত্ম্য সন্মিলন কৰে।
শিঙ-কৃষ্ণ-বৃন্দাবনত বৰগুৰু, অম্বাৰুৰ আদি
অম্বুৰআবালক বৰ-আদি বেণুত উপস্থাপন কৰে।

শৈশব-পামন-বামনে জ্বাল জ্বাল জ্বাল
 পাৰিবেশ বহুসংগ-বগৰি জ্বলে । শ্ৰী কুম্ভ জ্বল
 বজোৰাম বহুসং-জমে মিলি বগম-বগমীলি-
 এনেদৰে গাই বৃত্ত বৰ —

"এই-এই-নাচ-এ'
 মূ-এই-নাচ-এ'
 কিণো এই-মোহন-মোহন-পান

শংখ, চণ্ড, পদা, পাম

বহুসং-মলম

এই এই-নাচ-এ' ।"

এৰ শিখ-চন্দ্ৰগোপৰ-জৈবত মে
 দিয়া-মূলৰে পূৰ্ণ বৰমা বৰা হুম । স্মান্যতা
 আছে শ্ৰী কুম্ভ জ্বল বনেদেৰ গাত-জ্বল
 বৰা মূল ঘৰৰ-খাপনত-মলে জ্বপাম -
 জৈব-পলি হৰ হুম । ।

সাৰিষিষ্ঠ-ঃ→

১) স্বপোজ্বলী-তাপুসংদাৰ (ব্ৰহ্মীপুৰ)

২) স্কংগ-প্ৰণালী-

৩) উলিন বগলিতা (মুখ্য দেউৰী, বামাৰন ঠাকুৰ
 আৰু অল, ব্ৰহ্মীপুৰ কলকী)

শ্রী মমুৰাচাৰী বৃদ্ধ আতাৰ তিৰোতৰ তিথি :-

৩১ ডিচেম্বৰ - ৪:১১. ব্ৰহ্মীপুৰ মন্দিৰ -

ব্ৰহ্মীপুৰ মন্দিৰ বৰপেটা মন্দিৰ-
 প্ৰথম অশ্বৰ্বিনী মমুৰাচাৰী বৃদ্ধ আতাৰ -
 তিৰোতৰ তিথি উপলক্ষে সকলোকে আদিবৰী
 নাম-সমংগ আৰু মমুৰা স্মৰণ কৰা হয়।

তিথিৰ আঁগাৰি সকলোকে লগত
 সংগতি ৰাখি বন্তি প্ৰদান আৰু মন্দিৰ নিত্য
 নৈমিত্তিক কৰ্ম কৰা হয়। নাম-সমংগ লগত
 শুক কীৰ্ত্তন আৰু গায়ন-বায়ন সাহিত্য-
 সাৰ্বভৌম ক্ৰীড়া কৰি তোলে।

ব্ৰহ্মীপুৰৰ বৰপেটা নামৰ
 বৰপেটা আনুষ্ঠানিক শোকাৰ উদ্যোগত মন্দিৰত
 মমুৰাচাৰী স্মৰণ কৰা হয়। "ভোজন কৰা"
 মমুৰা স্মৰণ কৰা হয়। মমুৰাচাৰী -
 বাৰপোপাল নৃত্য স্মৰণ কৰা হয়।
 সেই ক্ষেত্ৰে পূৰ্বৰে গায়ন বায়ন সৈতে
 নৃত্য-কীৰ্ত্তনৰে সন্মিলন কৰি নৈমিত্তিক
 কাৰ্য্যক্ৰম এনেদৰে কৰা হয়।

"ভিত্তি সামাজিক লোক, মে চোৰ
 শুক-নাৰায়ন সৰ্বলোক হিত কৰণে নন্দকপুত্ৰে
 বৈকুণ্ঠ-শ্ৰী কৰো কৰ্মে সোপানে পৰম

৩২শে - ৪.২২ ব্রেনীপুৰ - মনুত - বাৰাণাসাল
 হুণ্ড আৰু বাস-স্বাস্থ্য (বীভা)

আনন্দে তেওঁত সব মনোৰথ পুৰিমে
 মেচে বৃন্দাবনে নানান বসে খেলনা কামল
 তাকে দেখুও-ওনু মিৰুতৰে হৰিগোল হৰিগোল

তৰ পিছত স্ত্রী কৃষ্ণত বনোৰাম স্ত্রীদাম
 পাহিত বাৰ শোণ শিঙুৰ-শোলৰ হুৰে হুৰে
 বৃগাৰুৰে হুণ্ড-বৰি-কীৰ্তনঘৰত স্মৰণ কাৰ-

বাৰিকামনত স্মৰণাবে মনুপৰ
 ঠাঙোদি কাইনীলাগা আৰম্ভনিৰ পৰা শেষলৈ
 লৈ মাম। এনেদৰে ব্রেনীপুৰ মনুত মমুৰাদাম
 বুঢ়া আঁঠাৰ তিথি উপলক্ষে মৰ্ববদেৰে
 "জৈয়ন্তোৰ" নামকন আমাতিৰে আগত-
 স্মৰণন কথা হুম। ২।

এনেদৰে-বিভিন্ন তিথি আদি-
 উপলক্ষে-মহাপুৰুষৰ-স্মৃতিৰাতীসমূহ-ব্রেনীপুৰ
 সন্মানলৈ-কীৰ্ত-বাখিছে।

পাৰিসিৰ্হ :-

১/ তমৰ্হুধা

- * বিজাল গিলুৰদাৰ (ব্রেনীপুৰ, পিছতহুৰি)
- * হৰেকৃষ্ণ গিলুৰদাৰ (ব্রেনীপুৰ-মনু)

(৬) শ্রী কৃষ্ণ জন্মাষ্টমী :-

দাবিহ ডাদমাতৃ-ভক্তনী তিথিত শ্রী কৃষ্ণ জন্মাষ্টমী-পালন করা হয়। সেইসঙ্গে বরপেটা অঞ্চল ভিত্তিত ডাবানীপুৰ-অঞ্চলৰ অস্থানুষ্ঠান, কীৰ্তনঘৰ, লালমঘৰআনুষ্ঠান শ্রী কৃষ্ণ জন্মাষ্টমী পালন করা হয়।

জন্মাষ্টমী-উল্লাসে ডোআই ঘৰত কেত-কেতনীঅবলন এই উৎসব বাতি পালন করে। জন্মাষ্টমীৰ দিনাখন বাতি-দে মান বজাত কৃষ্ণ জন্মৰ ঘাটে জ্ঞানদেউৎসব করে। শ্রীমুখৰ 'শিখিত' জ্ঞাননীঅবলন বঃ বিষ্ণুৰ কলপোষেৰে শিখিত কৃষ্ণৰ এটি সুলতা নির্মাণ করে। প্রার্থনাদি আদি লেখ মোৰাৰ শিখিত-শেখোবে-বঙ্গুদেব জিষ্ণু দেবকীৰ-বাত্ত লম্ব। তেঁওৰ মেন-প্রাণৰ বেদনা আৰম্ভ হৈছে-ওৰ শিখিত-বাত্ত লৈ দেবকীয়ে-বাল জন্মপালকী জন্ম দিলে। জ্ঞাননীঅবলন এনেদেৰে-দাদ কুৰে-

শিৰ-শিৰ-অবদে মেখে বৰমিলা
নুস্তানি-স্বস্তাৰ মাত

পালি-পশ্চীমা অবে নিছা গেল
উপাতিলা-জগন্নাথ। (হোমিনী কীৰ্তন)

স্বৰ্গতে-কোথা অনুপ্রাৰি-স্বাম অল্লনা
লোকেল্ল-শ্রী কৃষ্ণ জন্ম বাতি বাৰ বজাত
হৈছিল বুলি বিশ্বাস করে। বিশ্বাস অনুপ্রাৰি-

কুম্ভ-অক্ষয়-শিলা, বসুন্ত, সুমুখা সুমল্যব কামুণ
 আদি প্রাকৃতিক স্মৃতি-স্মৃতি হৈছিল। বিবর্তিত-
 অনুভব-বসুন্ত-বসুন্ত-বসুন্ত-আগোড়কে
 অন্তৰ্ভুক্ত-অগ্ৰ-মাৰি-ইয়া বৰিছিল।
 এই-অকৃত-অন্তৰ্ভুক্ত-বাসীবেলৈ-অন্তৰ্ভুক্ত
 কিছুতে-চন্দা-বৰিছিল। ক-স আৰু-অন্তৰ্ভুক্ত
 অন্তৰ্ভুক্ত-সামন্ত-কৃত-অন্তৰ্ভুক্ত-সম-নাগৰলৈ
 কিছুতে-এই-প্রাকৃতিক-স্মৃতি-বৰিছিল।

"ক-স-বৰিণাৰে-হৰি-
 স্মোৰ-অন্তৰ্ভুক্ত-
 কুম্ভ-লৈলা-অন্তৰ্ভুক্ত-হৰি-
 বৈবৰ্ত্ত-গৰ্ভে ॥"

এই-পদ-শুৰ-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-শি
 আন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-
 অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-
 অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-
 অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-
 "অন্তৰ্ভুক্ত"-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-

অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-
 অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-অন্তৰ্ভুক্ত-

পাৰিভাৰ্গিক :- →

১/ অক্ষয়-শিলা-তাম্বুৰ- (বৈবৰ্ত্ত-শুৰ)

(৬) বুদ্ধ পূর্ণিমা আৰু বাৰ্ষিক পালনাম :-

৩২২৬ - ৪.৯৪ 'ৰামচৰণ ঠাকুৰ মহা'।

বুদ্ধ পূর্ণিমা হ'ল পবিত্ৰ দিন। প্ৰাৰম্ভিকৰে
 পূৰ্ণিমাৰ এই পবিত্ৰ তিথিত - বোম্বাইপুৰ ন্যাট-
 নামঘৰ আৰু বোম্বাইপুৰৰ বল্লবাসী - স্থিত "শ্ৰী শ্ৰী
 ৰামচৰণ ঠাকুৰ আতা মহা"ত - তিনিদিনীয়াৰে
 বৰ্ণাৰ্য্য কাৰ্য্যসূচীৰে - বাৰ্ষিক পালনাম মহোৎসৱ
 পালন কৰা হয়। লগতে বোম্বাইপুৰ মহা-
 আৰু পোপালদেৰে মহোৎসৱে পালনাম অনুষ্ঠিত
 কৰা হয়। এই বোম্বাইপুৰৰ বল্লবাসী - স্থিত -
 ৰামচৰণ ঠাকুৰ মহা - তেওঁ বৰ্তমানলৈ ৩০
 ৫ সংখ্যক বাৰ্ষিক পালনাম উদ্‌যাপিত
 কৰিছে। তিনিদিনীয়া পালনাম উপলক্ষে

ৰামচৰণ ঠাকুৰ আতা সত্ৰত
 পালনাম মহোৎসৱ-বীৰনাম
 সমাৰোহৰ লাইখুঁটা স্থাপন

৩২২৬ - ৪.৯৪ ৰামচৰণ ঠাকুৰ মহা বাৰ্ষিক পালনাম
 আৰু বুদ্ধ পূর্ণিমা পালন।

ৰামচৰণ ঠাকুৰ
 আতা মহা
 প্ৰথম দিনলৈ
 সন্ধ্যোৎসৱ পালন
 কৰা হয়। সন্ধিয়া
 মহা-প্ৰাৰ্ণনা
 বন্তি-প্ৰজ্বলন
 কৰা হয়। দ্বিতীয়
 দিনলৈও - বাৰ্ণিক
 উৎসৱ পৰা

অসমিয়া উচ্চাৰ্ণে ২২ ঘণ্টীয়া পালনাম অনুষ্ঠিত
 কৰা হয়। পালনামত - চৈব্য - স্মরণ কৰা হয়।
 দুৰ্ভাগ্য - দুৰ্ভাগ্যৰ লগত পালনাম চাৰ্ণে লোকে লোকাৰণ
 এই লগত দেখা যায়। অসমিয়াৰ মনত
 কলম্বাৰী - বীৰনাম আন্তৰ্জাতিক সংঘৰ উদ্যোগত
 বীৰনাম আদাৰে - অনুষ্ঠিত কৰা হয় আৰু
 স্থানীয় - বীৰনাম আৰু আন্তৰ্জাতিক - বীৰনাম ৫লৰ
 দ্বাৰা - ওৰে ষাতি - বীৰনাম স্মরণ কৰা হয়।
 কৈমৰ - দিনটোত - স্মরণে - আৰু - তিষ্ঠিত -
 এই পালনাম আদাৰে - আদাৰে -
 এখেদে - বেণীপুৰ - নতুনী নামদাৰ -
 স্মরণতো - সুধূৰ্ণমা - আৰু স্মরণ -
 কলম্বাৰী - উপলক্ষে - তিনিদিনীয়া ৭২ ঘণ্টীয়া
 পালনাম মহোৎসব উদযাপন কৰা হয়।
 বৰ্তমানলৈ ১১নং সংখ্যক - এই পালনাম আৰু
 পৰিকল্পিত।

**(৫) শ্ৰী শ্ৰী মদন মোহন গোস্বামী - মান স্মৃত -
 গোস্বামী পালনাম - পালনাম :-**

তথ্যচিত্ৰ - ৪.২৫ মদন মোহন গোস্বামী - মানৰ নাম

বেণীপুৰ বাণীপাৰা
 স্থিত - শ্ৰী শ্ৰী মদন
 গোস্বামী - মান স্মৃত -
 তিনিদিনীয়া বৰ্ষিক
 কাৰ্যসূচীৰে বাৰ্ষিক
 পালনাম অনুষ্ঠিত
 কৰা হয়। তিনিদিনীয়া
 কাৰ্যসূচীৰে এই -
 পালনামত - উপলক্ষে

নাম - কীৰ্তনৰ লগতে, নামাৰা নাম, গোস্বামী নাম,
 বৰ্ষিক; মনীষা পুত্ৰ আদিত - পাৰিবেশন
 কৰা হয়। তিনিদিনীয়া কাৰ্যসূচীৰে এই পালনামত

মিনাৰী -

দূৰ-দূৰনিৰ পৰা বেতসজ্জন আৰু-অশুকলৰ্তো
অক্লিষসত সুৰ মাম ।

① ডোৱানীপুৰ গৰামীয়া গোঁড়াই থানত
মাঘৰ দোমথিত বিনি জলোৰা আৰু
নাম প্ৰসংগ অনুষ্ঠান । :-

মাঘবিত্তৰ সন্মত-দোমথিত-ডোৱানীপুৰ গৰামীয়া
গোঁড়াই-থানত- (মাঘৰ তেল) বিনি জলোৰা লগত
বাজুৰা নামপ্ৰসংগ অনুষ্ঠিত-বহা হয় ।
অসীমাসন্মত- বুদ্ধপ্ৰজ্ঞাৰ লগত- 'বহাৰা'
নামে অশুকলৰ্তত- এক বিশেষ-ধৰ্মিক পুস্তক
বৰি-আহিছে । মাঘবিত্তৰ সন্মত- এনেদৰে
অনুষ্ঠানে অশুকলৰ্তত উৎসবসুখৰ
পাৰিবেশ পাতি উঠা দেখা মাম ।

**কৃষ্ণশুক্র আত্ম-সেবাক্রম বেনীপুৰত বিভিন্ন
বৰ্ষীয় অনুষ্ঠানৰ লগতে আদিশুক্র সেৱা দিহা
পালন :-**

৩১শে অক্টোবৰ - ২০১৭ আদিশুক্র সেৱা দিহা, বেনীপুৰ

বেনীপুৰত পুৰণি
কৃষ্ণশুক্র আত্ম-সেবাক্রম
বিভিন্ন দিন বাৰ তিনি
উপলক্ষে বৰ্ষিকপূৰ্ণিমা
শুভক আৰ্হিবৰ মহোৎসৱ
লগতে বাৰ্ষিক পালনীয়
অশ্বিন-বীৰ্তন আৰু
আদি শুক্র সেৱা
দিহা পালন কৰা হয়।
বাৰ্ষিক পালনীয়
মহোৎসৱ উপলক্ষে
একনাম ২২ শতাংশ
ঋণাত্মক অশ্বিন-বীৰ্তন

কথা হয় লগে লগে আৰম্ভ কৰা 'শ্ৰী মন্ত্ৰসংগত সৰ' আৰু
ভোজ্যৰ 'চাৰি-মুঠি' চাৰিবেলত আৰম্ভ কৰা বৰ্ষিক পূৰ্ণিমা
প্ৰতি-শতাব্দীৰ ধৰে ধৰে নক্ষত্ৰ পালন কৰা হয়।

কৃষ্ণশুক্র সেৱাক্রম, নক্ষত্ৰ লগতে সংগতি ব্যক্তি
শুক্র শ্ৰী অৰুণ সোমসীদেৱৰ আৰ্হিবৰ তিনি উপলক্ষে
ক্ৰেট মাত্ৰ শুভক অৰ্হনীতিমিত-এই উৎসৱ পালন কৰা হয়।
মুদীয়া কৰ্মসূচীৰে-এই উৎসৱ পালন কৰা হয়। প্ৰথমদিনীয়া
কৰ্মসূচীত-সম্বোধনৰ উপলক্ষে সেৱাক্রমৰ লগতে প্ৰতিজন বেত্তা
পাৰ্শ্বলিত বক্তি স্থান কৰা হয়। অৰ্হনীতিমিত দিনাখন
স্বাতিপুৰা 'প্ৰবোধময়ী' আৰু কৃষ্ণশুক্র প্ৰধান বীৰ্তনে-ঐশ্ব-
বীৰ্তন আৰম্ভ হয়। স্বাতিপুৰা ৩ বছৰৰ পাৰা-পক্ষি ৬ বছৰলৈ
কৃষ্ণশুক্র ঋণাত্মক বীৰ্তন আৰম্ভ কৰাৰে চলি থাকে।

শুক্র হৈছে চাৰি প্ৰকাৰৰ (শিক্ষা শুক্র, দীক্ষা শুক্র,
আদিশুক্র আৰু শুক্ৰো শুক্ৰ কৰনদৰ্শণ শুক্ৰ)। কৃষ্ণশুক্র
সেৱাক্রম নক্ষত্ৰ লগতে-বেনীপুৰ-আত্ম সেৱাক্রমত
আদি শুক্র দিহা পালন কৰা হয়। আদিশুক্র হৈছে
ঐশ্বৰ্য্য পিতৃমাতৃ। পিতৃ-মাতৃৰ সেৱাৰ বাবে এই আদিশুক্র
সেৱা দিহা পালন কৰা হয়। পিতৃ-মাতৃৰ স্মৃতি মন্ত্ৰাণৰ
সেৱা-স্বাস্থ্য-ওপৰি পাৰ্শ্ব স্মিতলৈ ২৫ অৰ্হণৰে এই
উৎসৱ পালন কৰা হয়। এই উৎসৱৰ দিনাখন নাম-বীৰ্তনে
আদি কৰি, কৰনদৰ্শণ শুক্ৰক প্ৰাৰণ কৰি পাত্ৰনে পিতৃ-
মাতৃক 'মিঠাই' দুবাম আৰু ঘন অৰ্হণ কৰি সেৱা
প্ৰদান কৰে। পিতৃ-মাতৃৰে নিজ সন্তানক পিতৃ উজ্জ্বল
আশীৰ্বাদ দিহা। এমাই হৈছে আদিশুক্র সেৱা দিহা।

২৫) বীৰনাম বা শ্ৰিমনাম :-

তথ্যচিত্র: ৪.১৮ স্বপ্নোটা পঞ্চ বৃদ্ধা সঙ্গীতা
কেন্দ্রীয়া সঙ্গীতের মাধ্যমে পরিবেশিত বীৰনাম

চল্লিশের বৈশাখ মাসের
মহাপুৰুষের এটি অন্যতম
সৃষ্টি হৈছে বীৰনাম বা
শ্ৰিমনাম। বেনীপুৰ
বঙ্গবাহী পুঁজি-বান্ধন
চাৰুৰ মত 'বঙ্গবাহী
বীৰনাম' সঙ্গীতা বঙ্গবাহী
বঙ্গবাহী বীৰনাম দল
(NGO), বঙ্গবাহী সাংস্কৃতিক
সংঘৰ বীৰনাম দলসমূহে
উৎসব-অনুষ্ঠানে তথা
বাস্তবিক বঙ্গীয় পালনাম
আদিৰ লগতে উৎসব
বিভিন্ন ঠাইত নাম
পৰিবেশন কৰিছে।

এনেদৰে বেনীপুৰ বাদীয়ে কেন্দ্ৰীয় বঙ্গা সংস্কৃতি
বিভিন্ন প্ৰশাৰে জীয়াই ৰাখিছে। লগতে বেনীপুৰৰ
'মিলন জ্যোতি-বীৰনাম দল', বৰ্তাপাৰ 'সংস্কৃত মৰ্যব-বীৰনাম
দল' আদি দল সমূহে- মহানুষ্ঠান সমূহত বিভিন্ন
পালনাম মত্ৰেণে আদি উপলক্ষে বীৰনাম প্ৰদৰ্শন কৰে।
বীৰনাম হৈছে এবিধ স্বপ্নোটা মুক্তি উচ্চৈশ্বৰ্য
সংগীত। বীৰনামৰ সাংস্কৃতিক লক্ষ্য, গল্প-নাগাৰীৰ
ছৈবে-ছৈবে বৃত্ত প্ৰদৰ্শন, গল্পৰ উচ্চক আদিয়ে
ইম্বাক এক অন্যতম মাত্ৰা প্ৰদান কৰে। বীৰনাম
দুৰ্ভাগ্যৰে পোৱা হুম-বহি আৰু শ্ৰিমন হৈ।
বীৰনামত বহি পোৱা নামক 'বীৰনাম' আৰু
শ্ৰিমন হৈ পোৱা নামক শ্ৰিমনাম বা বীৰনাম
বুলি কোৱা হুম। প্ৰথমে গুৰু ঘোষাৰ বন্দনাৰে
এনেদৰে আৰম্ভ কৰা দেখা যায় -

শ্ৰীমন্ত সঙ্ঘ
হৰি কেতব
জানা মেন বঙ্গপুৰ
আহান্ত বিনাহ
নাহি-নাহি নাহি
আমাৰ পৰমগুৰু
— ইয়াৰ শিষ্ট
গল্প নাগাৰী আৰু
চাপাৰিৰ সঙ্গীতৰে

তথ্যচিত্র: ৪.১৯ পোলাপ আতা পুঁজি বঙ্গা মহিলা
জাৰী বীৰনাম পৰিবেশনৰ সাক্ষাৎ

১৯৮২-৮২০ বঙ্গবন্ধু বীৰনামা পঢ়াৰ
দ্বাৰা বীৰনামৰ প্ৰচাৰ, ব্ৰহ্মপুৰ, বঙ্গবন্ধু

শ্ৰীমত্ৰৈ-পাট
আৰম্ভ কৰে।
এনেদৰে পাটপাঠক
পাঠ -
"বুঢ়া বৰুৱা শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰী
নাচ হৈ বুঢ়া বৰুৱা
শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰী
চলম চলম
বুঢ়া বৰুৱা
শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰী
বুঢ়া বৰুৱা শ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰীশ্ৰী"

বীৰনামত তাল আৰু হাতচাপৰি কাম লগতে
মাটি-ৰেণু (মৰু) ও ব্যৱহাৰ কৰা হয়। শ্ৰীমত্ৰৈ
বা বীৰনামত বাদ্যশিলাপে নাপাৰা ব্যৱহাৰ কৰা হয়।
অৰ্ধবৃত্তাকৰণে বাপুদৰল (পালি) শ্ৰীমত্ৰৈ হয়। মাৰুত
পাঠক আৰু তালবাদক, সন্মুখত নাপাৰাবাদক
হাকে। পাঠকে নামলগাই দিমে, বাপুদৰলে
হাত-চাপৰি কাম নাম দেখাৰে, তাল-নাপাৰাৰ
অংশীদাৰত নামৰ বানি চিত্ৰকৰ্ম হৈ পৰে।
নামৰ পাঠকে বিক্ৰম মুদাৰে নাচি বাপি নামলগাই
দিমে আৰু বাপুদৰলে শালি জালি নাম বৰে।
এই নাম ব্ৰহ্মপুৰ-অঞ্চলত বৰপেটা পৰে -
শ্ৰীমত্ৰৈ আৰু পাৰিবেশন কৰা হয়।
বৰপেটাৰ "শ্ৰীমত্ৰৈ" "বীৰনাম" খুলি
নামলগান কৰাৰ অন্তিমত "বালিচলন" নাম
কীৰ্তনৰ প্ৰদৰ্শন
টানি উলিয়া হয়।

১৯৮২-৮২১ পালনামা মাত্ৰৈপৰ
পাৰিবেশন কৰা বীৰনামৰ প্ৰচাৰ।

ଶ୍ରୀ) ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ :-

ତଥ୍ୟଚିତ୍ର - ୫.୨୨ ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ

ବାବେଶନୀମାମ୍ବୁକୃତିରେ
 ଦେବପୁତ୍ର ଅମରନ ନୃତ୍ୟ
 ସମସ୍ତେ ଦିବ୍ୟତ ଅନ୍ତତମ
 ଶ୍ରୀ ମନୋରମ ଅମରୀମା
 ମାମ୍ବୁକୃତି-ଶୂଳ ଲକ୍ଷ୍ମଣବିଭୁଜା
 ଦେବତା-ସୂକ୍ତି- ଅମରନ-
 ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ । ନାମାନି ଅମର
 ସ୍ଵଳୋଚା ମୟତ ଲକ୍ଷ୍ମଣବିଭୁଜା
 ଦେବତ- ଆକ୍ଷ ମହାନନ୍ଦ
 ମୁକ୍ତବାସ ଆଦିନି ଏହି- ଶୂଳ
 ଅମ୍ବିତ- ବିଦିନ ଡଃ-ଶ୍ରୀମା ମୁକ୍ତ
 ନୃତ୍ୟ ଡି- ବ୍ୟକ୍ଷଣ- ଅକ୍ଷତ୍ତି
 ମାମ୍ବୁକୃତ- ସ୍ଵାଧୀନ ହେ

ଅନ୍ୟ ଯିବ ନାମ-ଆରାଧନା ସୂକ୍ତି- ବ୍ୟବହାର । ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟର ବିଶିଷ୍ଟ
 ଶୈଳରେ ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ ଡି- ଦୁଇ ଧରା ଦେ, କାବି ବା ତୃତୀୟକ ମିଳିତାମି ଦେଲିମ
 ଦେବେ ମାମ୍ବୁକୃତି ବ୍ୟବ । ନାମାବା ବାଦ୍ୟ-ମନ୍ତ୍ରର ଡେବେ, ଡେବେ- ଶେଷତାଳ ନାମ
 ତାଳି ଦୁଇ- ଦିନ- ପୁଣ୍ୟର ଦେ-ଶ୍ରୀ ମାରେ ନୃତ୍ୟ ସ୍ଵାଧୀନ ବ୍ୟବହାରେ ଶ୍ରୀ- କୃତ୍ତି-
 ବାଦ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ । ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟର ସ୍ଵରାଜ୍ୟ ଲକ୍ଷଣ- ଶୂଳ
 ହାତରେ ଶୂଳ ଦୁଇପାଶ । ଶ୍ରୀମି ଦେ-ଶ୍ରୀମାରେ- ବିଦିନ- ପାକ- ଆକ୍ଷ-
 ଡେ-ଶ୍ରୀମା- ମୁକ୍ତ- ଓ-ଶ୍ରୀ- ବହା- ଆଦିରେ- ମୁକ୍ତ- ପାରିକ୍ରମା ବ୍ୟବ ।
 ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟର ଆହାର- ଲେଖ- ଦେ-ଆ- ମାମ୍- ମେ- ଏହି- ନୃତ୍ୟ- ବ୍ୟବହାର
 ମଧ୍ୟ- ଓ-ପୁଣ୍ୟ- ଅନ୍ୟ- ଡି-ଦିନ-କେ- ବ୍ୟା- ବ୍ୟବ- କରଣ- ଆକ୍ଷ- ବ୍ୟବହାର
 ମଧ୍ୟ- ଦେଲିକେ- ସୂକ୍ତି- ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟବ- ହୁଏ । ବିଶିଷ୍ଟ ମହିମା-
 ଶ୍ରୀମନ- ବାମନେ- ପାରିକ୍ରମ ବ୍ୟବ- ମାମ୍ବୁକୃତି- ଆକ୍ଷ- ଅମ୍ବୁ- ବ୍ୟବ- ବ୍ୟବ-
 ମୁକ୍ତ- ମାମ୍- ପାରିକ୍ରମ ବ୍ୟବ । ହିମର ଓ-ପାରିକ୍ରମ ଡି-ଦିନ- ମଧ୍ୟ-
 ବ୍ୟବହାର- ଡି-ଦିନ-କେ- ମଧ୍ୟ- ଏ-ଆନି- ଡେ-ଲେ- ବ୍ୟା-ପୋ-ର- ମାମ୍-
 ମଧ୍ୟ- ମଧ୍ୟ- ମଧ୍ୟ- ବ୍ୟବ-ପାରିକ୍ରମ- ଦୁଇ- ବ୍ୟବ- ଓ-ପାରିକ୍ରମ- ବ୍ୟବହାର ବ୍ୟବ ।

ଦେଶୀମୁଖ ଅକ୍ଷତ୍ତିରେ ଏହି- ବ୍ୟବ- ମହିମା- ମଧ୍ୟ-
 ବିଦିନ- ବ୍ୟବ- ଡି-ଦିନ- ମଧ୍ୟ- ପାରିକ୍ରମ- ଅମର- ନୃତ୍ୟ-ମଧ୍ୟ-
 ଅମର- ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ-
 ପାରିକ୍ରମ- ବ୍ୟବ- ମଧ୍ୟ-
 ମାମ୍- ସ୍ଵାଧୀନ- ଆକ୍ଷ- ମଧ୍ୟ-
 ଦିନ- ଦେ-ଆ- ଡି-ଦିନ-
 ମାମ୍- ଡି-ଦିନ- ମଧ୍ୟ-
 ନାମ- ବ୍ୟବ- ।

ଏହାଦେବ, ଦେଶୀମୁଖର
 ମାମ୍- ମଧ୍ୟ- ମାମ୍-
 ବ୍ୟବ- ମଧ୍ୟ- ମଧ୍ୟ-
 ଦେ- ମଧ୍ୟ- ଆଦିରେ
 ମାମ୍- ହେ- ଆକ୍ଷ ।

ତଥ୍ୟଚିତ୍ର - ୫.୨୬ ଦେଶୀମୁଖ ବ୍ୟବ- ମାମ୍- ଶ୍ରୀ-
 ମାମ୍- ମଧ୍ୟ- ଶେଷତାଳ ନୃତ୍ୟ ।

১০) ব্ৰহ্মীপুৰুষ শাস্ত্ৰসমূহৰ নিত্য নৈমিত্তিক কৰ্ম আৰু
সংসংহতি ~

* পৰিচয় :-

শাস্ত্ৰ হৈছে এনে এক অনুষ্ঠান মত প্ৰেৰণাৰ গুণানুৰূপিত্ব
ৰূপন আৰু কীৰ্তন আদিৰ দ্বাৰা জনগণৰ উন্নতিৰ- ২কে আৰ্থাত্মিক
ওমা বৰ্ণীয়া ভাৱবোধক (religion) জনমানসত- বিস্তাৰ কৰা হয়।
আনহাতে, এই শাস্ত্ৰ সমূহত- ধৰ্মীয়া শাস্ত্ৰ- মেনে - ধৰ্মীশাস্ত্ৰ,
শ্ৰীত, বাল্য, ব্ৰাহ্মণ আদিৰ দ্বাৰা প্ৰেৰণাৰ লীলাসমূহ প্ৰচাৰ কৰি
মুক্তিৰ পাত্ৰ প্ৰস্তুত কৰা হয়। ব্ৰহ্মীপুৰুষ শাস্ত্ৰসমূহত- মৰ্য
শাস্ত্ৰসমূহ আৰু ২মত- নিত্য নৈমিত্তিক কৰ্মৰ লগতে- চৈৰ্য -
সমসংগৰ আদি শাস্ত্ৰসমূহত- ব্ৰহ্মদেবে বিৰাজমান মূৰ্ত্তি ব্ৰহ্মা
আলোচনা কৰা হৈছে।

শাস্ত্ৰ বুলিলেই- সাৰ্বজননত- মহাপুৰুষ- শ্ৰী মন্ত্ৰ-
সংক্ৰমণ, মাৰ্বদেবে- তিৰাৰ- তাৰাসংক্ৰ- অনুগামী- বৈষ্ণৱ
মন্ত্ৰ- মৰ্যল- এলেকাৰন- ভগৱতী- নামৰ্চন- প্ৰচাৰ আৰু প্ৰমাৰলগতে-
বৃক্ষ, বিষু প্ৰেৰণাৰ উপাদান কৰিবৰ, হেতু- মি- মন্ত্ৰ- জ্ঞান-
বা- মান- স্থাপন কৰিছিল, তাৰেই- মত- খোলা- হয়।
শ্ৰীমদ্ভগৱত- ব্ৰহ্মীপুৰুষ- ব্ৰহ্মীপুৰুষ- মন্ত্ৰকে আদি কৰি
শোপাল- আতা- মন্ত্ৰ, পুৰুষ- ব্ৰহ্মীপুৰুষ, ব্ৰাহ্মৰন- ঠাকুৰ- আতা- মন্ত্ৰ, কলকৰী,
মাদন- মোহন- শোমাই- মন্ত্ৰ, বা- লী- পাৰা- আদি- মন্ত্ৰে- মন্ত্ৰীমাশ্ৰিত-
হৈ- আছে।

* সংযুক্তি আৰু সংহতি :-

সংহতি হৈছে মহাপুৰুষ- শ্ৰী মন্ত্ৰ, সংক্ৰমণ
প্ৰক্ৰমাৰ- প্ৰমাণ- পাঠ- বিভিন্ন- কৰণত- নব- বৈষ্ণৱ- বৰ্ণৰ
মূল- পুৰি- বৰাণে- মন্ত্ৰসমূহ- ২ত- বৈষ্ণৱ- মন্ত্ৰ- হৈছে।
মাৰ- মন্ত্ৰ- সংহতি- এই- মন্ত্ৰসমূহ- (৪) চাৰিটা- শোণ- ব্ৰহ্ম-
বিষ্ণু- হৈছে। এই- শোণ- মন্ত্ৰ- হৈছে- মন্ত্ৰ- হৈছে।
এই- চাৰিটা- মন্ত্ৰ- হৈছে- পুৰুষ- মন্ত্ৰ, ব্ৰহ্ম- মন্ত্ৰ,
শ্ৰী- মন্ত্ৰ- আৰু- কল- মন্ত্ৰ।

১) পুৰুষ- মন্ত্ৰ :- মহাপুৰুষ- সংক্ৰমণ- নাতি- মন্ত্ৰ- আৰু- পৰ-
আৰু- মি- মৰ্যল- অনুগামী- মৰ্যল- মন্ত্ৰ- বৰা- শোণ- হৈছে-
ই- পুৰুষ- মন্ত্ৰ।

২) ব্ৰহ্ম- মন্ত্ৰ :- বৈষ্ণৱ- বৰ্ণৰ- মালিত- দাৰ্শনিক- হৈছে-
আৰু- ব- শ্ৰী- শোপাল- আতা- অনুগামী- বা- মন্ত্ৰ- শোণ- হৈছে-
ই- ব্ৰহ্ম- মন্ত্ৰ।

৩/ নিয়মসমূহ :- মহাপুৰুষ সৰ্বদেৱৰ সাৰ-বদলেৰে বৰ্মসংগ্ৰহ
 কৰা বদলা লভ আৰু আৰু মনুষ্য দান কৃত আৰু আৰু
 অনুশাসী লোকে সমুহেই নিয়মসমূহ। 'বোণীপুৰ' ৫৩ '৩২'
 নিয়মসমূহৰ অনুশাসী।

৪/ ব্ৰহ্মসমূহ :- বোণীপুৰীয়া লোপাল-আৰু অনুশাসী
 লোকেইয়েই হ'ল ব্ৰহ্মসমূহ। বোণীপুৰ লোপাল আৰু
 ৫৩ '৩২' ব্ৰহ্মসমূহৰ অনুশাসী।

* অৱশ্যমুহূত - নিত্য বৈশিষ্টিক কৰ্ম আৰু চৈৰ্যসমূহ :-

বোণীপুৰৰ মনুসমূহেই নিত্য বৈশিষ্টিক কৰ্ম
 আৰু চৈৰ্য সমূহ প্ৰতিদিনে পালন কৰে। চাৰি
 সমূহ বিচিত্ৰ মনুসমূহৰ নিতি-নিয়মসমূহেই নিত্য
 ত্ৰ্যাপিতো লক্ষ্য কৰে। সেইয়া হৈছে জেগনক
 উপাসনা কৰি জীৱকুলৰ মুক্তিৰ প্ৰথম প্ৰয়াণ কৰা।
 মেমেহে, ৩২ মনুসমূহে জেগনক উপাসনা কৰিবৰ
 বাবে চৈৰ্য সমূহ নামেৰে প্ৰমাণেৰে বিচিত্ৰ কৰ্ম
 সদা-সৰ্বদা পালন কৰি অহা হৈছে। ৩২ চৈৰ্যতা
 প্ৰমাণক, পুৰা প্ৰমাণ, বিমালি প্ৰমাণ, আৰু সৰ্ব্বমি
 প্ৰমাণ ৩২ তিনি-অংশত ভাগ কৰি মুঠ ১৪ টা
 আধ্যাত্মিক কৰ্ম কৰ্মবশী কৰা হয়।

পুৰা প্ৰমাণ :- ১/ পুৰা গীতা ২/ ব্ৰহ্মীয়া ৩/ উপদেশ ৪/ নাম
 আৰু ৫/ পাঠ।

বিমালি প্ৰমাণ :- ৬/ আশ-পাঠ ৭/ লোহপাঠ নাম আৰু

সৰ্ব্বমি প্ৰমাণ :- ১০/ ব্ৰহ্মীয়া ১১/ প্ৰমাণ ১২/ নাম
 ১৩/ কীৰ্তন আৰু ১৪/ পাঠ।

উপৰোক্ত আবেহে শুভকৰ্মৰ আৰ্হিৰে মনুসমূহে
 আত্মজ্ঞাপতি চৈৰ্য সমূহ চৰি আহিছে। ইয়াৰ বাবেও মনু
 সমূহে শুভ কৰ্মৰ প্ৰমাণৰ পাছত, শুভৰ জীৱন কৃতান্ত কীৰ্তন
 ধৰত কেৱল মনুলৈ পাঠ কৰিবলৈ ল'লে। যি বৰ্তমান
 মনুসমূহ 'চৰিত-তোলা' প্ৰমাণ বুলি কোৱা হয়।

এনেদৰে, বোণীপুৰৰ মনুসমূহে অংকনদেৱৰ
 একলক্ষন ভগবতী নাম বৰ্মৰ বাহক হিচাপে শুভকৰ্মৰ
 আৰ্হি আৰু নিতি নিৰ্বাণত কৰি অসমাজত বৈশ্ব
 বৰ্ম আৰু আৰ্হিক কীৰ্ত্তি ব্যাপিবলৈ সক্ষম হৈছে।

৪.১ পাঞ্জিকা আক্ষয়ী অন্যান্য উৎসব

ক) দুর্গাপূজা :-

তথ্যচিত্র - ৪.২৫ দুর্গাপূজা (সকলেশা, মিন্দনমদির)

প্রাপ্ত ঐতিহাসিক মুদ্রা-পত্রই প্রমাণিত
শক্তি বা দেবী উপাসনা প্রচলিত আছিল। শক্তি
পূর্বান অবিম্বাহী দুর্গা। দুর্গা বিশ্বব্রহ্মাণ্ড ক্যাপিনী
শক্তি প্রদায়িনী এক অবিম্বাহী শক্তি। মাতৃসম্মতিনী
দুর্গা-প্রতিমা পূজা, কোমলতা ব্যবহৃতমতীয়া
নানা অলংকরণে বিদ্যমিতা। দুর্গা-বাহন পতঙ্গ
বনরাজ সিংহ।

দুর্গা পূজা সম্বন্ধে মুদ্রা-পত্রই -
বসন্ত কালত- অনুষ্ঠিত হোয়া বাবে ই- পূজা
বাসন্তী- পূজা নামে জনাজাত আছিল। যোগেশ্বর
পেয়ান কী বাসন্তী- বাসনক- বর্ষ কবিবর্ষ নিমিত্তে
অলংকরণে বর্ষ- বসন্ত- কালত- দুর্গা পূজাক
কালত আনে। শব্দ-কালত- অনুষ্ঠিত দুর্গা
পূজা আবাদীম দুর্গা পূজা নামে জনাজাত হৈল।
আবাদীম দুর্গা পূজা অসমব- অন্তিম বর্ষীম
আনন্দোৎসব। সম্বন্ধে- ই- অনুষ্ঠান বেঙ্গল-
বর্ষীম অনুষ্ঠানকালে পালন কয়া হৈছিল।
বর্তমান ই- ব্যাপকভাবে পালন কয়া সাংস্কৃতিক

উপবৃত্ত শাৰিত হৈছে ।

বুহুওৰ জ্বানীপুৰ অঞ্চলৰ অধিকাৰ
লোক কৈমতৰ্বনী । আক্ৰি উপাসনা কৰা লোক
এই অঞ্চলত - তেনেই বহু । সেয়ে ইয়াত
ষাণ্মুখী দুৰ্গা পূজা নাছিল । কিন্তু পৰবৰ্তীসময়ত
আক্ৰিৰ্বনীসকলে দুৰ্গাপূজা ষাণ্মুখী-ৰূপে অনুষ্ঠিত
কৰিবলৈ ললে ।

জ্বানীপুৰৰ পৰম্পৰাগত মিলন মন্দিৰ
স্বাংগনত - ষাণ্মুখী ৰূপে দুৰ্গা পূজা অনুষ্ঠিত
কৰে ।

আহিন মাতৃৰ ক্ৰুৰা স্বৰ্গী ত্ৰিখিৰ
পৰা (শোনে শোনে ক্ৰুৰ - এই ত্ৰিখি কণ্ঠি মন্ত্ৰ
পৰে) উল্লসী ত্ৰিখিলৈ দুৰ্গাদেৱীৰ উপাসনা কৰা হয় ।
স্বৰ্গী ত্ৰিখিৰ দিনা দুৰ্গাপূজাৰ বেলবৰন । সিদিনা
দেৱীৰ বোৰন মোৰ অৰিগাম হয় । অশুভীৰ
দিনা বসুপাৰ্শ্ব, বসু, হৰিদ্ৰা, জমুন্ডী, ডানিমা
আলোক, বান, মানবসু, বিল্ব আদি ন-বিৰ্ব
উদ্ভিদ মূলেৰে মৈতে আনি দুৰ্গাদেৱীৰ মূৰ্তিৰ
মৌমগলে শুচৰতে থৈ এখন বটাপাৰিৰ আৰী
মৌৰিমাৰ্হু ন কৰুঁনাৰ দৰে পূজাম । ইয়ে ন-
পাৰিষ্কাৰ বা নৰ দুৰ্গা । নৰ পাৰিষ্কাৰ অক্ষয়দেৱীৰ
প্ৰতীকীৰূপ । গতিকে, নৰ পাৰিষ্কাৰ পূজাৰ অৰ্ধ
অক্ষয় দেৱীৰ উপাসনা কৰা । অশুভী-পূজাৰ
দিনাৰে-পৰা দেৱীৰ ওকমকলে পুৰোহিতৰ
পাৰিচালনাত মোড়কপাচাৰে দুৰ্গাদেৱীৰ পূজা
কৰে । দেৱী-নামত আৰুই আগবঢ়োৱা পুৰুষ-
মাইলাৰে পূজা মন্ত্ৰণা কৰি পৰে । পূজাৰীয়ে
পূজাৰ বিৰ্বনতে বৰ্মকৰি মাম । পূজাৰ দৌত-
পুৰোহিতৰ মন্ত্ৰৰ বানি, অংখ-ঘন্টা, ওবা-কাঁহ,
উৰালি আদি মন্ত্ৰণা কৰিয়ে পূজা মন্ত্ৰণা এক
পাৰিষ্কাৰ-পাৰিষ্কাৰ কৰি কৰে ।

(১) লক্ষ্মী পূজা :-

মেঘদিনে-৪.২৫ বৃহত্তর বৈশাখীপূৰ লক্ষ্মীপূজা

লক্ষ্মী পূজা ঐশ্বর্য-অর্থ-সৌভাগ্য-সৌভাগ্যদায়িনী, ত্রিলোকপাবনী-। এতৎ বিশ্বৰ পালন-বৰ্ণা বিশ্বৰ-আকি তমা সিন্মা। বিশ্ব-শক্তিমা হোয়া বাবে বিশ্বৰ-স্বাতিতা অবতৰা-সদনত-লক্ষ্মীমো বৰাত-অবতীন-হুম। বিশ্ব আৰু লক্ষী-অবিশ্বেদ্য। দেবাসুৰে সমুদ-মন্ত্ৰ-ব্যাতে-শল্লল (কিষ্ণ), বশমৰ্বেনু, ওঁচৈক্সা (ঘোঁৰা), শ্ৰীৰাত- (হুগী) লৌকিকমনি, শল্লল, অসুত-আদি-ওঁলাম। বিশ্বয়ে-লৌকিকমনিতে তেওঁৰ-বুকুত-বাৰন-বৃষ আৰু লক্ষীমো-বিশ্বৰ-বুকুত-আজ্ঞাম লম। লক্ষীৰ-বাহু-শিঙা। বে-বৰিত-স্বী-লক্ষী-ইল-বন-আৰু ঐশ্বর্য, আকি-আৰু-সৌন্দৰ্য-দেী।

বৈশাখীপূৰ-অশ্বত্থত-লক্ষ্মীদেীৰ-পূজা-বাজুয়া-ভাবে-লক্ষী-পূৰ্ণিমা-উদমাণ-বস্থা-হুম।

বাজুয়া-ভাবে-অনুষ্ঠিত-বস্থা-লক্ষী-পূজা-ৰ-ঘাবে-দেী-তৈয়াৰ-কৰি-ওত-লক্ষীৰ-পূৰ্ণিমা-স্বাতিমা-স্বাতিমা-বৃষ। স্বাতিমা-সমুগত

পানী পূৰ্ণ ঘাট এটি - শুধু বস্ত্ৰে - মেৰিয়াই -
 সোমুৰৰ - মেৰুট দিহে । ঘাটৰ মুখত - আমৰ -
 ডাল এটি - প্ৰাপন কৰ । ঘাটৰ উপৰত -
 চাউলৈৰে - পূৰ্ণ মাটিৰ - পাত্ৰ এটিৰ উপৰত -
 এটি নাৰিকল মৰ । আগ - পুৰি কৰো
 তামোল পান এমোৰ - আগবঢ়াই বৃষ - বৃষ
 ঐলাই - দৌৰ - চৌপাক্ষ পৰিষ্কাৰ কৰি তোলে ।
 পূজাৰীমে - বিৰিমাতে - পূজাৰ - কৰ্ম সম্বন্ধন লেৰ ।
 কোষত - পূজাৰীমে লক্ষী সতনামাৰ - শ্ৰোত্ৰ, লক্ষীৰ
 নাম, পনেশ বন্দনা, সৰস্বতী বন্দনা, লক্ষীৰ অৰ্ঘ্য
 তিলাদি পাঠ - কৰি - পূজাৰ - সামৰনি মাৰে ।
 পূজাৰ - অন্তত - সৰ্বলক্ষ্যে - লক্ষী - চৈত্ৰ - চৰিত
 ত্ৰিকাম্বৰ্ণ অৰ্ঘ্য - আগবঢ়াই - নিৰ্গালি, মেৰুট,
 প্ৰসাদ - লৈদি পূৰ্ণ কৰ । ১/

পাৰিকৰ্ত্ত :-

১/ শৰ্মা, বৈলক্ষ্য নাম - হিন্দু - দেৱ - দেৱী
 (অনুবাদ), পুৰাণী - ২০১০
 পৃষ্ঠা - ৬৬/৬৭

১) সৰস্বতী পূজা :-

৩০শে চৈতন-৪:২৬ ~ বিদ্যাৰ আৰ্বিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতী পূজা

সৰস্বতী হ'ল মেৰী, বলা, বিজ্ঞান আৰু দক্ষতাৰ প্ৰতীক। অজ্ঞানতা অনুৰূপৰ বিমৰ্ষিত জ্ঞান। সেয়ে এই জ্ঞান দেৱী শুভবৰ্ণা, সৰ্ব প্ৰকাৰৰ জ্ঞান-বিজ্ঞানৰ দেৱী। সেয়ে সৰস্বতী অশ্রুত সুন্দৰী হেথা আৰম্ভক। শুভ বসনা হাতত বীণা, অক্ষয়লা আৰু পুস্তক, ব্ৰত পদ্ধতিৰে সৰস্বতী বিদ্যাৰ আৰ্বিষ্ঠাত্ৰী দেৱী। বিদ্যা বুলিলে সাত্বিক, সংহিত, সুকুম্ভাৰ-বলা সৰস্বতীকে বুজায়। সেয়ে, বণিক, সাহিত্যিক, চিকিৎসা শীতিগৰ, সাক্ষক, শিল্পক, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আদি সকলোৰে বিদ্যাৰ আৰ্বিষ্ঠাত্ৰী দেৱী সৰস্বতীক আৰাধনা কৰে। অৰ্থাৎ উসৰ হিচাপে

পাৰিষ্কৃত :-

১/ অৰ্ছা, বৈলাল নাম : হিন্দু দেৱ দেৱী (১২৯০)
পৃ :- ৮২ .

৩৩য় দিন - ৪.২৭ ~ শিক্ষানুষ্ঠানত অৰক্ষণী পূজাৰ আৰম্ভ
 কৰা - ব্ৰহ্মীপুৰ আঞ্চলিক মহাবিদ্যালয়ত।

অৰক্ষণী পূজা পূৰ্বানত: দুহু-দুহুীৰ উপৰি
 সোমো কল - কলক - তমা - তন্যাত্য মিন্য়ানুষ্ঠানৰ
 শিলাগামী অৰক্ষণী পূজা উলহ - মালহেৰে উদ্‌মান
 কৰে।

প্ৰতিবছৰে মাঘ মাহৰ ত্ৰিকুট পঞ্চমী
 ত্ৰিমিত - সৰক্ষণী পূজা পালন কৰা হয়। বৃহত্তৰ
 ব্ৰহ্মীপুৰ আঞ্চলিক - আৰ্য্যবনত - কল - কলকত
 অৰক্ষণী পূজা পালন কৰা হয়। ব্ৰহ্মীপুৰ আঞ্চলিক
 মহাবিদ্যালয়তো অৰক্ষণী পূজা প্ৰতি বছৰে -
 উলহ - মালহেৰে পালন কৰা হয়। পূজাৰ
 তিমাৰ দিনাখন দুহু-দুহুীয়ে মন্ত্ৰমা জ্যোত ব্যক্ত হয়।
 মাদিনা আন্ধিয়া অৰক্ষণীৰ প্ৰতিমা আনি মন্ত্ৰপত -
 প্ৰতিষ্ঠা কৰে। পূজাৰ দিনা পুৰোহিতো বিবিধত
 পূজা অপবাদ দুহু-দুহুীপদল পূজাঙ্কলি
 অৰ্পন কৰে। পূজাৰ অন্তত সকলোৰে প্ৰীতিভেজন
 কৰে। অৰক্ষণী পূজাই দুহু-দুহুীৰ অশুৰ
 পাহিত কৰাৰ লগতে তেওঁলোকৰ মাজত সন্তা
 আৰু বেহুৰৰ বাৰ জগাই তোলে।

স্ব.

শিববাতি পূজা :-

৩২২৩ ~ ৪২৮ বৃহত্তর যোনিপুৰ শিববাতি পূজা ।

শিবুৰ তিনিজন দেৱতাৰ তৃতীয়জন ইলা শিব । তেওঁ বিশ্বব্ৰহ্মাণ্ডৰ লক্ষণসমূহৰ সূৰ্ত-স্বৰূপ । ব্ৰহ্মাণ্ড-অণু-বিঅণু হোৱাৰ শিষ্ট-তুৰ্ণ-বিদূৰ্ণ হৈ-সৌন্দৰ্যহীন-অন্যত-বিলীন হুম । শিব ইলা সৌন্দৰ্যহীন অন্যত । তেওঁক লম্বৰ-বগবন বুলি কয় ।

অতীতৰে পৰা উদ্ভূত-শিব-উপাসনাৰ-স্বৰূপন আছে । উদ্ভূত-বিভিন্ন স্থানত-মৰ্য-শিবস্থান, শিব-মন্দিৰ, শিবাক্ষয়ত-নিৰ্তী-শিব-উপাসনা বধা-হুম । শিব-উপাসনাৰ-স্বৰূপ-দিনে ইলা শিববাতি-দিনে । শিব-উপাসনাৰ-মাত্ৰ-কমতাচুম্বীৰ-ত্ৰিখিত-শিববাতি-পালন-বধা-হুম । শিববাতি শৈব-উদ্ভব-ত্ৰিখিত-বিশেষত্ব-স্বৰূপ । ই-মূলতঃ শৈব-উদ্ভব-মূলতঃ-বৰ্তমান-উদ্ভব-শিববাতি-এক-বৰ্তী-উদ্ভব-পাৰিত-হৈছে ।

বৃহত্তর যোনিপুৰ অঞ্চলৰ বিভিন্ন স্থানে ইলা-উদ্ভব-উল্ল-মাৰ্গেৰে-পালন-বধ । শিববাতি-উপাসনা-শিদিনা-ৰাতিপুৰাৰে-পৰা-হাত-মত-স্বৰূপ, বৃন্দা-চাৰি, গাৰ্ঘীৰ, বেলপাত-আদি-লৈ-উদ্ভব-হৈ-পৰে । শিবাক্ষয়-পূজাৰী-শিদিনা-ই-ই-পুৰাত-প্ৰু-শৈলী-পূজা-বধ-সমাৰ্ণ-বধ ।

পূজাৰীৰ পূজাৰ অন্তত তেওঁলোক পুৰুষ শিবৰ স্তম্ভ
 ত্ৰিকৈ পূৰ্ণ অক্ষয়ি প্ৰদান কৰে। মোৰ্ত্তি দিনটো
 শিব-ভোগ, শিব কন্দোৰে- শিবদান্দৰ- মুখাৰিত- ২২ আৰু।
 তাৰ মাজত- পুষ্প- মন্ত্ৰী- অৰুণ- বেলিম, বেলিমকে
 নাম বৰে। বাতি- মাহ- স্তম্ভ- মাহত- দুটা বেটা
 পাত্ৰীৰত- বেং, ফেনী, বঁহুৰা স্তম্ভ আৰু অনেক মন্ত্ৰী
 মন্ত্ৰী- পুষ্টি- বহা- এৰিব- পানী- নৈকে। পুষ্টি-
 বৰি- শিবক নিবেদন বহা হয়। মেলানাৰ প্ৰদান
 মানি সিদিনা বহুত- দুটা- বেং- আম।

৬: বাসমাসা (শ্ৰী কৃষ্ণৰ বাস) :-

৩২২ ~ ৪২২ শ্ৰী কৃষ্ণৰ বাস, হাটলী

আৰ্যবৰ্ত্তে
 তেৱানীপুৰ অঞ্চলত
 শ্ৰী কৃষ্ণৰ বাস
 মহোৎসব বাজুয়া
 তাৰে পালন বহা
 হয়। বহু বছৰ
 ভাগত- ২২ আৰু
 বাস উৎসব বাজুয়া
 তাৰে পালন বহা
 মৌচিল মদিও
 বৰ্তমান সময়ত

বিশ্ব- আৰ্যিক- দীনতাৰ বাবে ২২- উৎসব বাজুয়া
 তাৰে পালন বহা হয়, মদিও- উৎসব বহাৰী, হাটলী
 বাস মহোৎসব- আদিতে তাৰ লোৱা দেখা যায়।
 বিশ্বে বাস মহোৎসব উপলক্ষে নামঘৰ, কীৰ্ত্তনঘৰ-
 ভাগ্যে- নাম- কীৰ্ত্তনেৰে- শ্ৰী কৃষ্ণৰ- বাস পূৰ্ণিমা
 পালন কৰে।

এনেদৰে, তেৱানীপুৰ অঞ্চলত- শ্ৰী
 কৃষ্ণৰ বাস মহোৎসব অনুষ্ঠানমূৰ্ত্তি উদ্‌ঘাটন
 বহা হয়।

৮. বিষ্ণুবর্মা পূজা ৪-

তথ্যচিত্র-৪.৩০ বিষ্ণুবর্মা পূজা, বেনীপুৰ

বিষ্ণুবর্মা হ'ল স্বৰ্ণৰাজ্যৰ পুণ্ডিত বা অতিথি। বৃহত্তৰ বেনীপুৰ অঞ্চলত পূৰ্বৰে পৰা বিষ্ণুবর্মা পূজাৰ পৰম্পৰা চলি আহিছে। বিশেষকৈ এই অঞ্চলত দোৰণন-পোহাৰ সময়ত এই উৎসৱ পালন কৰা দেখা যায়। বাহন জাহাজী আদি যক্ষ বা নক্ষত্ৰ জীৱকালত যাকৰা-বোহো-বিষ্ণুবর্মা পূজা পতা দেখা যায়।

অবশ্যে অসমত বেছল লোকলিঙ্গীসকলে বৰীম-উৎসৱৰূপে পালন কৰা বিষ্ণুবর্মা পূজাই-সমসৰ পাৰে-হাৰে সৰু-সলনি বগৰি বৰ্তমান সামূহিক উৎসৱৰূপ লৈছে। বৃহত্তৰ বেনীপুৰ অঞ্চলৰ লোকসকলে বিষ্ণুবর্মা হোৱা বাবে এওঁলোকে বিষ্ণুবর্মা মূৰ্তি-আদি মন্ত পাঠ কৰি পূজা কৰি গৰা-বিষ্ণুবর্মাৰ নামত-বৃন্দ-চাকি-নৈল্যে আপবঢ়াম। আৰম্ভত এই অঞ্চলত মন্ত কৰা দেখা নামাম।

তথ্যচিত্র-৪.৩১ বিষ্ণুবর্মা পূজাৰ পৰাম্পৰা

এনেদৰে, বেনীপুৰ অঞ্চলত বিষ্ণুবর্মা পূজা পালন কৰা হয়।

২. দেবালী (দ্বিপাবনী) :-

৩ অক্টোবর - ৪.৩২ দ্বিপাবনী বালপুত্রিত চাকি দিয়া

শোভাযাত্রার উৎসব হৈছে দেবালী-
উৎসব। দেবালীপুর অঞ্চলবাসীসেত পাট্টিকাক-
আক্রমণকর এই উৎসব পালন কৰে। মান্যতা অনুসৰি
সিদিনা বামচন্দ্র বাবনেক বৰ বগৰ সীতালক্ষন
সহিত আমোৰ্য্যালে ঘূৰি-আহিছিল। আৰু
সেই আমোৰ্য্য উৎসব উপলক্ষে আমোৰ্য্যকসীসে-
হাৰে হাৰে পদাৰ্থসমূহত বচলপুত্ৰিত পুতি বাম-সীতাক-
আধৰিবলৈ প্ৰদীপেৰে উজ্জ্বল বগৰি তুলিছিল
আৰু এই মান্যতা অনুসৰি সিদিনা হাৰৰ
পদাৰ্থত চাকি বন্তি জ্বলিছে- দ্বিপোঃসব পালন
কৰে।

কিন্তু কিছু কিছু কালি পুত্ৰক বা মন্যনাপুত্ৰক
উদ্দেশ্যে বগৰিত এই দেবালী উৎসব পালন কৰে
দেবালী উৎসব পালন কৰাৰ মূলতঃই ইল
একাৰ হেতু বগৰি অপমানিতক শোভাযাত্রাৰে-
বিনাম কৰা।

: পঞ্চম অধ্যায় :

৩. সংস্কারমূলক ধৰ্ম বা উদ্দেশ্য :-

ক) জন্মসম্বন্ধী উদ্দেশ্য :-

ক) পঞ্চসম্বন্ধ :- জন্মৰ লগত জৰ্ঘ্যৰন অসমীয়া
 সনাক্তৰ স্বচলিত এবিধ উদ্দেশ্য বা লক্ষ্যৰ হেতু
 পঞ্চসম্বন্ধ । সম্বন্ধ ২বলৈ উলোচনা মহিলাসম্বন্ধীয়
 পৰ্বেৰনৰ পঞ্চসম্বন্ধ মাতৃ-পঞ্চসম্বন্ধ পুত্ৰৰ নিম্ন
 বেনিপুৰ-অঞ্চলত দেখা যায় । এই অনুষ্ঠানত
 পৰ্বেৰীক এটা পাত্ৰ, হৈ, চিনি, ঘিট, মৌ, এই
 পাচবিধ পৰমান পুত্ৰা হুম । ১।

খ) জেটৰা :- এই অনুষ্ঠানটি পৰ্বেৰী মহিলা
 এপৰাৰীক সাত বা ন মাতৃ-অনুষ্ঠিত কৰা হুম ।
 এই অনুষ্ঠানত চুবুৰীয়া আমতীসকল আৰু কুম-
 পাৰিমাণৰ লোকলৈ আমন্ত্ৰণ জনোৱা হুম । পৰ্বেৰন
 কৰা মহিলাসম্বন্ধীক মাৰুৰ পাৰিমাণে কীৰ্ত্তন
 হাত-গৈ জেটৰা দিমে । জেটৰাত পৰ্বেৰী
 মহিলা আৰু বেটুবাটিৰ মুখাঙ্কু আৰু মংগল
 বৰ্ণনা কৰা হুম । পাচবিধ পৰমান মনে-
 এটা পাত্ৰ, হৈ, ঘিট, মৌ - আদি পুত্ৰা
 হুম । পৰ্বেৰী মহিলাসম্বন্ধীক অলপটো
 কাপোৰ-পাৰিধান কৰিবলৈ দিয়া হুম ।
 লগতে আমতীসকলৰ কাৰা মাংসলিক
 অনুষ্ঠান পতা হুম । ২।

পাৰিষ্কাৰ :-

- ১/ মৰমী-তালুকদাৰ, বেনিপুৰ
- ২/ কপাংলী-তালুকদাৰ, বেনিপুৰ

১) শব্দনি (নামাক্ষয়ন উৎসব) :-

তথ্যচিত্র - ৩-৪ শব্দনি (নামাক্ষয়ন উৎসব)

নামাক্ষয়ন হিন্দু
অবলম্বিত আচরন বর্ষবিলাসীয়া
৫২বির্ষ সংক্রমণৰ অন্তর্গত
সন্তান জন্মৰ পাঁচদিন,
আতদিন, এঘাৰদিন, একেই
দিন অথবা অসুপ্ত দিনৰ
চাহ নামাক্ষয়ন উৎসব পতা
হয়। বৃহত্তৰ-বেনীপুৰ-
অঞ্চলত এই উৎসবক
শব্দনি বোলে।

লোকসমাজত প্রচলিত

পৰম্পৰা অনুসায়ী- হিন্দু

সমাজত সন্তান জন্ম হোৱাৰ পাছত এমতে অস্ত্ৰটি ব্ৰহ্ম
পালন বন্ধা হয়। সন্তান জন্মৰ পাঁচ দিনৰ দিনা অস্ত্ৰটি
অবহাৰ এটি গুৰু পাৰ বন্ধা হয়। সিদিনা সন্ধ্যাতি গৃহ-
অঁতাই পতাই- বগনি বগলোৰ বোঁৱা হয় আৰু সন্ধ্যাতি
গা-দা বৃহ্ম পাৰিষ্কাৰ হোৱাৰ লগতে সন্তানকৈক সোনপানী,
এৰাপানী, তুলসী, দুধাৰিৰ পানীৰে তিহাই স্মৰ্শুৰ্শন বন্ধা হয়।
বেনীপুৰ অঞ্চলত ইয়াৰ পাচদিনা 'উইল' বোলে।
অনেকে সিদিনা শব্দনি উৎসব পাতে। নবজাতক
অপ্য শব্দনা বৰ্ষবিৰ বাবে দৈবভেদ-বিদ্ৰক মাতি অগ হয়।
শব্দনি উপলক্ষে ওচৰ-চুবুৰীয়া, আত্মীয়-প্ৰজনক নিমন্ত্ৰণ
কৰোৱা হয়। দৈবভেদ-বিদ্ৰই নবজাতক জন্ম স্মৃতিৰ
ওপৰত তিতি বৰ্ষি জ্যোতিষ-শাস্ত্ৰৰ সহায়ত নিৰ্ধাৰণ
ৰামি অনুসায়ী নবজাতকৰ নাম ৰাখে। নবজাতকৰ
দুৰ্গ নাম ৰখা হয়। এটা প্ৰবণন্য নাম বা মতি নাম
আৰু আনটো স্তম্ভ নাম বা কেশীৰ নাম।
শব্দনি উৎসবত সমবেত আলহী- আতিথিক চাহ-
মিঠামেৰে আপ্যায়িত কৰে।

এনেদৰে বৃহত্তৰ-বেনীপুৰ অঞ্চলত
শব্দনি উৎসব পতা হয়।

৫. অন্নপ্রাশন :-

চিত্র-৫.২ অন্নপ্রাশন

অধিব-অঙ্কোর্বন বা শুচি
বস্ত্রা হিন্দু আশ্রিত
দেবর্ষি বর্ষা ত্রিষত
অন্নপ্রাশনো এক বর্ষ।
অন্ন প্রাশন মানে হিন্দু
সম্প্রদায়ের পৰা - ছোলায়
মুখত প্রথম বস্তু দিনা
অন্নপ্রাশন। শিশুর দুমাহ
বসন্ত দাঁত সক্রিয়নে
আবহু-বর্ষে। চিহ্নিত
আশ্রিত- শিশুর দাঁত
পক্রিয় বর্ষিলে শিশুরে
হিন্দু পোটা আশ্রা

শুভম বর্ষা পৰা সক্রিয় লক্ষণে। মোমে শিশুর দুমাহ
বসন্ত অন্নপ্রাশন উৎসব পাতি আন্নপ্রাশনিকাবে
শিশুর প্রথম বস্তু মুখত হুম।

বৃহত্তর বৈশিষ্ট্য অঙ্কনত- হেঁচুবা
উম্ব-পৰা নকুৰি নাদিনত- অন্নপ্রাশন বা বসন্ত
দিনা উৎসব-পতা হুম। বিয়া লগত- নকুৰি নাদিনত
অন্নপ্রাশন পাতিব নোকাবিলে আঠমাহ, নমাহ,
দুমাহতো অন্নপ্রাশন উৎসব কুপম মাহত পতা হুম।

অন্নপ্রাশনের দিনা শিশুটি পা-পা
বুঁজাই- নতুন পোচাক শিশুটি- বর্ষা বর্ষ মঙ্গিমত মুখত
পাটি- শুভমত বহুবা। শিশুটি- সমুখত- শুভম বহু
উলত- এটা পত্নী বান মাটিৰ উপৰা, কিউপ-কলম উল
মোনৰ আৰু আদি- বহু হুম। শিশুটি বস্তু শিশু
টিমে শুভম উপল বর্ষে- বৈশিষ্ট্য- জীবন্ত- হেঁচু
বিশেষ বস্তুটিৰ মেতে শিশুটিৰ ঘনিষ্ঠ সম্পর্ক ঘটে
বুলি বিশ্বাস বহু হুম। অন্নপ্রাশন উৎসব- এই
পর্ষটি- বেচি- উপলক্ষ্য।

উৎসব উপলক্ষ্য পৰ্বা অঙ্কন- শিশুটিক মোমমেতে
পামল মুখত দিনাম। অন্নপ্রাশন উপলক্ষ্যে বেচি-
আমোজন বর্ষা- হেঁচু- শিশুৰ পৰা- পত্নী বর্ষা
নিম্নলিখন জনোবা হুম। এনেদৰে, অন্নপ্রাশন উৎসব
পালন বর্ষে।

৬ চুড়াবন্ধন :-

মেঘচিহ্ন - ৫.৩ চুড়াবন্ধন উৎসবৰ প্ৰথম

খ্ৰীষ্টপূৰ্বাব্দে প্ৰাচীন
বঙ্গত প্ৰথমে চুড়াবন্ধন
কৰা হৈছিল। পুণ্ড
সময়ত কুৰ্মৰ বিৰুদ্ধে
প্ৰথম বাৰ-চলি বটা
উলম্বো এই উৎসব
উদ্‌যাপন কৰা হয়।
চুড়াবন্ধনৰ মূলতঃ বিদ্ৰ-
বল, আমলুমা, জেতু ক্ৰি
ইম বুলি বিখ্যাত আৰু
আম্বাচৰি-শিঙিৰ-
তিনিবুৰৰ পৰা পাঁচ

বুৰৰ বিৰুদ্ধে চুড়াবন্ধন কৃত্য সম্পন্ন কৰা হয়।
বুৰৰ বেবীপুৰ-বিষ্ণুপলত জোঁদাৰ্হ -
ব্ৰাহ্মণৰ ক্ষেত্ৰত চুড়াবন্ধন কৃত্য আৰম্ভ কৰা হয়।
অন্য কৰ্মৰ লোকেও আৰ্থিক দীৰ্ঘতা লাভাৰ্থিন এই-
উৎসবৰ-আয়োজন কৰে।
পাণ্ডিত্যত উল্লেখ্যমণ্ডল জুড়ে দিনত চুড়াবন্ধন
উৎসব পতা হয়। আমতীমৰুলে আৰু শিঙাটৰ মাল
উৰালি বৰনিৰে ব্ৰীত পাৰ্গাৰ্হ মোহা মজা বগৰি-
জলাৰহন বা পানী তুলিবলৈ মান। পানী তুলি-
অন্যকাল যুগোৰেৰে ঘৰেৰ টাৰি হয়। শিঙাটৰ
দেউতাকে ঘৰে পানীৰে শিঙাটৰ তুলিখিনি তিমাৰ।
শিঙাটৰ দেউতাকে শিঙাটৰ একেটা চলি বটাৰ -
পিছত-নাপিতে শিঙাটৰ তুলিখিনি পুৰাৰ্হ দিমে।
ওটা বগৰিৰ কাটি পানী লৈ নাপিতে শিঙাটৰ তুলি
মুণ্ডন কৰে। মুণ্ডন কৃত্যৰ অন্তত মুণ্ডনকৈ বোবা
বলপুলিৰ-লেপত-শিঙাটক বহুবাৰ্হ সূৰত বটা মূ-
ণ্ডন আৰু দেউ-বটা-হালৰি-খাই মথাৰিৰিমেত-
নোবাম।

চুড়াবন্ধন উপলক্ষে মাংসালিচ বৰ্ম বহা হয়।
আম্বীমপ্ৰক্ৰম, বন্ধু-বান্ধব পৰিমাণক নিম্নমুণ্ডন কৰাম।
অভ্যগতপ্ৰবলক হোলেৰে-আপ্যামিত কৰে। শিঙাট
বন্ধু-বান্ধব, আম্বীম প্ৰক্ৰম শিঙাটৰ মংগল লগমন
কৰি মৌনক্ৰম, জেতু-পইচা-আদি বগৰি শিঙাট
শিঙাটক উপহাৰ দিমে। চুড়াবন্ধন উৎসবত-শিঙাট
মুণ্ডন কৰা নাপিঅনক মুণ্ডনৰ প্ৰথমত বহুবাৰ বটা
বগৰি কাটি, বন্ধু, জেতু-দি আপ্যামিত কৰি শিঙাটৰ মংগল লগমন কৰে

উপনয়ন :

ওম্মাট্রি - উঃ. উপনয়ন (লক্ষ্মণ দিয়া) প্রকাশ

ব্রাহ্মণ সন্ন্যাসদাম্ব- এটি- গুরুত্বপূর্ণ সন্ন্যাসের
 হ'ল উপনয়ন। উপনয়ন মানে লক্ষ্মণ দিয়ারি ওম্মাট্রি
 বাপকক আনুষ্ঠানিক হাবে লক্ষ্মণ পিন্ধোয়া বগর্ম।
 লক্ষ্মণত- লক্ষ্মণ সূতা থাকে। বৈদিক-ভাষাত- লক্ষ্মণক
 মস্তোপযীত- বোলে। ওবিবি- বিশেষ- বগ্মাহেবে-
 নির্বাচিত- পদ্ধতিবে- বর্জ- সূতাৰ পৰা বিবিমত পাঠি-
 মনু-পুত- বগৰি- লক্ষ্মণ- তেমাৰ- বগবে। উপনয়নৰ উদ্দেশ্য
 হ'ল বাপকক লক্ষ্মণ পিন্ধাই- বৈদিক জীৱনমাপন
 বগৰাৰ- লক্ষ্মণ- সূতন বগৰাই- জ্ঞান- চৰ্চাৰ পমত উদ্দেশ্যনি
 দিয়া। বৈদিক-মুণত- বাপকক- কিত্যা- সিন্ধামে
 গুরুত্বপূৰ্ণে মোবাৰ- আশেমে- তেওঁৰ উপনয়ন কৃত্য
 সমাপন কৰা হৈছিল। বৰ্তমান আনুষ্ঠানিক সিন্ধাৰ
 মুণ। সিন্ধিক- তিনি- চাৰি- বছৰ- বয়সতে- কিত্যালমলৈ
 পঠোয়া- হুম। সিন্ধিক- দুই- তিনি- বছৰ- বয়সত-
 চুড়াবসন- কৃত্য- সমাপন কৰাৰ- লক্ষ্যে- কিত্যবস্তু কৰা
 হুম।

বুহুতৰ- ব্ৰহ্মী- পুৰ- অশ্বত্থ- সূচানিত- পৰমপৰা
 অনুপাৰি- বাপকক- ওঠ- বছৰ- পৰা- বৰ- বছৰ- বয়সত-
 উপনয়ন- সন্ন্যাস- অনুষ্ঠিত- কৰা- হুম। ত্ৰুই- দিনবাৰ,
 তিনি- চাৰ- উপনয়ন- পঠি- হুম। উপনয়নৰ- আশাৰি
 আৰ্হিবাস। সিদিনা- পত্ন- নাৰামন, পুত্ৰ- পুত্ৰ-
 অনুষ্ঠিত- কৰা- হুম। আৰ্হিবাসত- বুঢ়ক- (বাপকক)
 ওম্মাট্রি- আনাৰগট- বাপোৰ- সিন্ধাই- বৰ্জাই- (লক্ষ্মণ-
 সিন্ধ- বা- সিন্ধ- অশ্বত্থ- সাৰিমালৰ- মিয়ে- লক্ষ্মণ-
 পিন্ধোয়া- বগর্ম- সমাপন- কৰে।

পুণোৎসব (বুধনি) :-

ওম্‌হাতি - ৫.৫ পুণোৎসব বুধনির একশ

মোতিমা হুয়ালী
ওজনী অমুগী হুম
ভোতিমা থেনি পুৰ-
অক্ষুণত পুণোৎসব
বা বুধনি উৎসব-
পালন করা হয়।
পুণোৎসব হুয়ালী
কন্যাশ্রম হোয়া-
উৎসবের পাও উৎসব
হুয়ালী কন্যাশ্রম
হলে বিদ্যমান লালপা
পালন করা হয় -
আর হুয়ালী কন্যাশ্রম

পা-বঁওবা উৎসব-পাও-। এহঁ-উৎসব-পুণোৎসব, ভোলানি
কিনা বা বুধনি' কিনা আদি বিভিন্ন নামে কন্যাশ্রম।
বুধনি-ওবাণীপুৰ অক্ষুণত হুয়ালী কন্যাশ্রম
হোবা গম লোবাৰ লগে লগে ওজিআকৈ ঘড়ীলগে চাই
পুষ্টিতা হোবা অমম জানি হুম। কন্যাশ্রম-পুষ্টিতা
হুয়ালী-চক্ৰ-ধর্ম্য, গৰু-গাৰ্হ, পুৰম মানুহ দেখা নিশ্চৈ।
সেমে, হুয়ালী কন্যাশ্রম লগাৰিকৈ পুৰম মানুহে দেখা
নোপোবা অমুগীমা শোটা এটিলে নি মাটিত কিনা
পাৰি আৰিকলে দিয়া হুম। কিনাৰ তলত দা বা
বৰ্ণাশী-এখন বখা নিমম। হুয়ালী কন্যাশ্রম কিনাৰ-
ওচৰত ঘট মাটি আমপাত-দি, চাৰ্ভলেৰে পূৰ্ন দুনি
এটিত মুৰীমা ডালিম মূল, এগাঠি মিঠা তেল চাকি-
ওলাহু বখা হুম। হুয়ালী কন্যাশ্রম মংগলৰ বাবে কাইলী
পুৰা আৰু আক্ৰিমা 'অপাদিমা' হুম। পুষ্টিতা হোবাৰ-
দিনা হুয়ালী কন্যাশ্রম উপবাসে বখা হুম। কেবল মংগলহাৰে-
বৰিব বাবে আৰু এই কেইদিন হাৰিচ বোত্ৰিৰ লাগ।
পনবৰ পাট্ৰিক-চাই হুয়ালী কন্যাশ্রম মোম চোবা হুম।
তিনি দিনৰ দিনাখন কৃপা মোবা নিমম আচে।
আৰ্ঘ্যনত-মেমামেবৰ এৰত বা ওচৰ চুবুৰীমাৰ ওচৰত
কৃপা মোবা হুম। অনাবণতা কামোৰ এখনত অনাম
আমে, এখন ওখুৰা আৰু পিঠাশুডি বান্ধি কৃপাত-
বেষোবা হুম। কৃপামবলে মাওতে আমগীমবলে
গাম - " হৰি-কৃপাৰ-এৰ, কাঠি
কৃপা বাফে আট-
হৰি-কৃপা নগৰে চাট্টে-এবাম-
হৰি-কৃপা লৈ আহিলো..."।

দুই দিন কৃষ্ণা গৈ আমতীপৰলৈ গীত-পদ
 সাই-ছোৱালীৰ ঘৰলৈ আহে। পনকে পননা বগৰি
 বাঁহ বগৰি দিয়া শুভেচনৰ সানসমাতে প্ৰথম প্ৰহুৰীৰ
 শুভেচনত অৰু চুবুৰীয়া ভাইসকল উপস্থিত হৈছে।
 ছোৱালী-বুৱাৰ বাবে বেহু, কালপুৰি, বটা মাহু-হালধি
 আদি প্ৰসোজনীয় বস্তুবোৰ আশোম মতগই ৰাখে।
 শুভেচনত আমতীৰ উৰালি বগৰিৰ মাজত
 ছোৱালীৰ মাকে ছোৱালী-বুৱাৰ।

পা-বুওৱাৰ অন্তত ছোৱালীজনীক চোপৰলৈ
 আনি অনাৰ্জা বগালাৰ (অতি গাৰে লোৱা, অৰু-
 বৰ্গাৰী আদি নলাপোৱা আৰু মাত্ৰ শালিক বগৰিত কুৰি-
 বহা বগালাৰক স্থানীয় বগাৰ আনাৰ্জা বগালাৰ গৈছে)
 পাৰি মোৱা পীৰা এখনত বহুগাই আঁৰ-বাৰে দুটা
 ঘাট দি সূৰ্যৰ মূৰলৈ চাই, তিনিবাৰ ঘূৰি দিহে।
 সেই সময়ত স্ত্ৰীয়ে পৰ্ববা তিবোতাই বা ছোৱালীৰ-
 মাকে জননিটো ছোৱালীজনীৰ হাতত দিহে আৰু
 ছোৱালীজনীয়ে জননিটো মাহুৰ দি দেৱা কৰাম।
 আমতীপৰলৈ চোপলত মাহু-প্ৰসাদৰ সৰাই সৰাই
 বৃন্দ-বৃন্দা আৰু বন্তি সগৰু জুলাই মাত্ৰ শালিক ভৈস-
 হিচাপে গীত-পদ গায়। গীত-পদৰ অন্তত
 সৰাই-বিলোয়া-হুম। এই মাহু-প্ৰসাদ সৰাই-
 পুৰমে মোৱা নিমেষ। জন বিদ্যাম মাত পুপোয়সৰ
 মাহু-প্ৰসাদ-পুৰমে মানে মাওতা-জাৰ আয়ু
 মম হুম। আনহাতে সুপিত্তা হুৱলীয়াৰ তৰল
 ছোৱালীয়ে এই মাহু-প্ৰসাদ মাৰলৈ দিয়া হয়।
 মাহু-প্ৰসাদ মোৱাৰ পিছত আমতীপৰলৈক সৰাইপুৰমী
 জা-জলপানেৰে আপ্যায়িত বহা হুম।

বুওৱাৰ দিনৰে পৰা মোপ ভিনুমাৰি-
 আতিদিন, পোমিৰদিন, তেৰ মাহু-পৰমত ছোৱালীজনী
 হুৰিচা-মাহু লাগে। বুওৰ মোমৰ দিনা পুৰোহিতক
 মাতি-আনি ছোৱালীজনীক সানসমাতে বগৰি-
 কুৰি বহা হুম। এই চুৱা বুওৰীৰ পিছত-
 দুবিৰা-আনুমাণী-বম-বামৰে জোননী-বিয়া
 লতা দেয়া মামৰি

৩. বিবাহ :

বিবাহ জানে ইল এম-
 প্রাণীৰ অমনক বহা লম
 আ পুৰম আৰু নাৰীৰ
 মনত- খানী-সী কপে
 অমুক স্থানৰ বাবে
 পতা, আনুষ্ঠানিক উপায়
 আৰ্হাঃ বিবাহ উপায়-
 ইহান ভেদ-গাৰুৰে
 এমত আমাজৰ কাৰা
 খানী-সী কপে স্বীকৃতি
 প্ৰদান বহা হয়।
 সেই মতনৰ লৰা

৩.৬ বিবাহৰ একাংশ (বৰমাগ)

বিবাহ এক সামাজিক বান্ধোন। হিন্দুসকলে আচৰন
 বৰষিৰলীমা দেবিৰ-মাংগল্যৰ-পৰ্বেৰান, পুঃপৰন,
 কুতৰম, নামকৰন, চুডাকৰন, উপলক্ষ, বিবাহ) ক্ৰমে
 বিবাহেই পুৰুষ-পূৰ্ব-স্থান অৰিণ্যৰ বৰি আহিছে।
 আৰ্হাৰনত- বিবাহ-আঠ প্ৰকাৰ (ব্ৰাহ্ম, দেৱ, গৈৰ্ম, পুণ্ডৰ
 পঞ্চৰ, তপ্পৰ, বালক- আৰু পৈত্ৰাচ। ৩

অসমীয়া হিন্দু বিবাহ-লম বৈদিক
 আৰু লৌকিক প্ৰমাৰে সম্পন্ন বহা দেখা যায়।
 অসমত সমস্ত অসমত কিয়ৰ লৌকিক প্ৰমাৰ
 লৌকিকৰ- একে নহয়। ব্ৰহ্মৰ-ছানীপুৰ-অঞ্চলৰ
 মানুহৰ ঘৰত বিবাহোপায়-লৰা-ছোৱালী-শাৰিণ,
 বৰোৱাত-উপমুত-লৰা-ছোৱালীৰ সন্ধান লয়।
 সন্ধান পালে আঙিৰকে প্ৰথমে নুনকৈ মিতিৰ
 পাতিব খোজা মানুহৰ- 'মনে মিলে হয় নে নহয়'
 পৰিশালদেৰ- 'শুৰি-শোমী-বেগুৰা' আদি বন্ধাণেৰ
 অনুসন্ধান লয়।

ছোৱালী চাবলৈ মেয়া লৰাৰ মাক -
 দেউতাক বা আঙিৰকৰ- ছোৱালী-পছন্দ হলে
 ছোৱালীৰ-শোমী মুক্তি-আনি লৰা- ছোৱালীৰ-
 বাসি-মেয়া চায়। লৰা-ছোৱালীৰ- বাসি মেয়া
 মিলিলে এদিন ছোৱালী চাবলৈ ছোৱালী-ঘৰলৈ

পৰিশিষ্ট :-
 ১/ ব্ৰাহ্মো দেৱপুৰোহিতঃ ২/ প্ৰাজাপত্যপুৰোহিতঃ।
 পঞ্চৰো বালকদেৱ পৈত্ৰাচপুৰোহিতঃ ॥ মূমুক্ষু, ৩/২১

লব্ধকৰ পৰিষ্কাৰ- দিনে । লব্ধা ছোৱালীয়ে পৰস্পৰে পৰস্পৰক
 দেয়াৰ পিছত যদি সিহঁতে পৰস্পৰে পৰস্পৰক
 পাহুন্দ কৰে তেন্তে এদিন ছোৱালী পলকৰ নিজৰ
 মানুহ- বেৰুজমান লব্ধাৰ ঘৰলৈ 'ঘৰ-বৰ' চাবলৈ
 যায় । দুয়োপক্ষৰ মনে মিলিলে শুভ দিন বৰ চাই
 এদিন ছোৱালীজনীক আঙুঠি- এটি পিন্ধাই- যোৱাৰী
 কৰি অনাৰ কথাটো আঁটা কৰি পেলায় ।

আঙুঠি- পিন্ধোৱা উপলক্ষে লব্ধা-ঘৰৰ
 পৰা তামোল পান, পৰা কল, নাৰিকল, তেল, পিচুৰ
 বগাৰ, ধোনৰ আঙুঠি- আদি এৰ লৈ লব্ধাৰ
 আমেৰ- বৈমৈক, বৰুণমৈক- বামৈক, ভাপিলীমৈক,
 তেতিয়াক, বৌমৈক- অুদীমৈক আদি বগৰি অমুখ
 অংগুক- লোকে ছোৱালীৰ- ঘৰলৈ যায় । সিদিনা
 কিম্বাৰ তাৰিখ কৰা হয় । কিম্বাৰ দিন স্থিৰ হোৱাৰ
 পিছতে নিমন্তনী- পত্ৰ- হুপাই- আত্মীয়া- অৰুণ, বসু-
 বসুৰক নিমন্তন জনোৱা হয় ।

কিম্বাৰ ইটো- সিটো বগলত ব্যস্ত কিম্বাৰীয়া
 মানুহৰ দিনবোৰ মে কেনেকৈ পাৰ হৈ- মান- গলে
 নাপায় । কিম্বাৰ আতদিন বা পাঁচদিন আগেয়ে
 মাতাৰ আন্দাই- কুটা (মাতাৰ আন্দাই- অুন্দা) দিয়ে ।
 কিম্বাৰ তিনিদিন আগেয়ে অমুখিত- অন্য এটি-
 অনুষ্ঠান হ'ল সুধাপৰ- বান বনা ।

৩২৭ তেলৰ ভাৰৰ একাংশ

কিম্বাৰ আতদিন
 হৈছে তেলৰ- ভাৰ পৰিষ্কা
 তেলৰ ভাৰ দিবলৈ
 মাঙতে- সাৰ্বাৰনতে
 দেৱা- ঘৰৰ লব্ধা অমুখ
 অংগুক পুৰুষ মহিলা
 কহুইনা গুহলৈ যায় ।
 তেলৰ ভাৰত নিৰলগ
 বসুৰু বোৰ হ'ল
 বহুনাৰ বাবে আ-
 তিল- বগা, বগাৰ-
 বগাৰ (মাতাৰ- অমুখী- পাৰ্- মূল্যৰ বগাৰ)

তেল-পাতনি, ওখন, তেল-সেচুৰ, প্ৰসাৰক মাৰমা, মোক-ভাৰোলা এমোক, জোটা ভাইৰেল এপোন, পান মুঠি, কাল এমোক, নাৰিবাল এমোক, এই একলহ, ডাঙৰ মাছ গুটা আদি।

তেলৰ ওৰ লৈ মেৰা দুৰাধৰীয়া মানুহিনী কৰ্মনাথৰ নতলা মুখ্য লোৱাৰ লগে লগে বৰ্হুনাথৰীয়া মানুহে- তেওঁলোকক আদিৰি নি বৰ্হুনাথৰীয়া নিৰ্দিষ্ট- কৰি ৰখা আশুত- কৰিবলৈ দিমে। ইমগুনে আশুতকালত- উৰণি কৰিবে- কিা নাম আশুত কৰে।

ৰান ৰান আগৰলেন ভৰতে
 ৰান ৰান কি কি আনিছা
 ৰান ৰান তেওৰী- ঘৰতে মোৰাছে
 ৰান ৰান মজ্জলেন ভৰতে

ইয়াৰ পিছত বৰ্হুনাথৰ তেল মেৰা দি-
 নতলা গাও- দি- জোৰ-খিৰি অগন বৰ্হু
 তেলৰ ওৰৰ- আশুতকালক বৰ্হুনাথৰ লগত
 চাহ-মিঠাই, জা-জলপানৰ লগে জোৰ বৰ্হু তেলৰ
 জোৰ দিব মেৰা মানুহাখিনি ইতি মাৰলেন গাও-ম।

আৰ্যৰনতে, তেজৰ ওৰৰ পিছদিনাই
 কিা। অৰোচ্য, কিা বিলেন বৰ্হুনাথৰীয়া
 এদিন দুদিন স্থিতি কৰে মুমুক-স্থিতি লগত-
 'স্থিতি দিয়া' বোলে।

তথ্যচিত্ৰ - ৫.৮ আশুতকালৰ পানীতলা

বেৰানীপুৰ অঞ্চলত
 কিম্বা উৰণি অশুত
 কিম্বা দৰে- ৰাতিপুৰা
 নৌ পুৰোহিত- দৈন
 দিয়া- পুৰা নাহি।
 এই অঞ্চলত ৰাতিপুৰা
 দুলীয়া- কলীয়া-
 বাজনা- জুগৰ- পিছৰেপৰা
 কিম্বাখীয়া- আৰু- বাই
 মুঠ- লগতে- দুৰ্হীয়া
 আৰু- বাই-মুঠে- মেন

সাত-তত- মেৰাম। মৰলেনে মুখ্যত- এমাবেই বৰ্হু
 'পানী তুলনা মাৰ- ইন'। (পানী-তুলিবলৈ মাৰ ইন)

ভৈশ্যখিণ্ড ৫-১০ আঁশে দিয়া পৰ্ব

বন্যায়জর্ - বন্যায় সন্তান
 বন্যায় নিম্ন - লাভ - যেন কৃত
 বা আশ্রিত - লক্ষ্যত
 দিয়া নিম্ন। এই - কৃত্যক
 পুন্যিৎ ভাষত - আশ্রিত
 (আশ্রিত ভাষা) বোলে।
 আর্ক্যবনতে, বর্ন্যাব - সর্ক
 বান্যকে - আশ্রিত - ভাষে আঁক
 ভাষক - দ্বাধব - পৰা তেঁক
 ওয়ায় বন্যায় 'মান' বন্যায়।
 বৈদিক - আশ্রিত - বন্যায়
 উর্জা কৃত্যক - ভিন্তত - দ্বা
 বর্ন্যাক - বন্যায় - বৈদিক
 নিম্ন নিম্ন। লক্ষ্য সর্ক
 বন্যায় - বন্যায় - বন্যায়
 নিম্ন - নিম্ন - মোক নিম্ন।
 বন্যায় - নিম্ন - বন্যায়

আপ্যায়ন পৰ্ব - আঁক - স্মৃত - বর্ন্যায় - বন্যায় পৰ্ব।
 বর্ন্যায় - নিম্ন - লাভ - দিনায়ন - বর্ন্যায়
 দ্বাধব - পৰা - স্মৃত - থাকে। বর্ন্যায় - নিম্ন
 দ্বা - পক্ষক - 'নেত্ৰ' - আঁক - মাতে।

এনেদৰে, বৈদিক পুৰ - আশ্রিত - বৈদিক
 পক্ষক - বিবাহ - বর্ন্যায় - স্মৃত - বন্যায়।
 বৈদিক - নিম্ন - আশ্রিত - বিবাহ - বর্ন্যায়
 বন্যায়।

২) মৃতকৰ আত্মাৰ বৰ্ম :

তাম্বাৰি মৃতকৰ আত্মাৰ বৰ্ম (অমঙ্গল) পোহৰ

মানব জীৱনৰ ক্ষম
 আত্মকৰ বৰ্ম আত্মাৰ বৰ্ম।
 ই হিন্দু আত্মকৰ বৰ্ম
 আত্মকৰ বৰ্ম আত্মকৰ
 বৃত্তৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 হিন্দু আত্মকৰ আত্মকৰ
 বৰ্ম বৰ্ম আত্মকৰ আত্মকৰ

দেহন বৰ্ম। গাঁৱৰ কণ্ঠোৰাৰ ঘৰত যেনোবা লোকৰ মৃত
 হোৱা বুলি খবৰ পালে গাঁৱৰ বাইজে আতি বন পাণ্ডু কৰি
 নিমিষতে মৃতকৰ ঘৰ ওলায়গৈ। আত্মকৰ বৰ্ম
 পৰা আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ বৰ্ম, উপদেশ,
 পাৰিচৰ্য্য বৰ্মৰ লগত গম্ভীৰ বাইজে মৃতকৰ ক্ষম কৃত্য
 বৰ্মৰ বাবে মো-জা চলায়। মৃতদেহে ক্ষম আত্মকৰ
 বৰ্মৰ বাবে গাঁৱৰ উৰুতে বাইৰ পৰা আত্ম
 বাই, বৰ্ম আত্মকৰ আত্মকৰ বৰ্ম। চাৰিখনত
 আত্মকৰ বৰ্ম আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ

ক্ষম আত্মকৰ চাৰিখন কণ্ঠোৰাৰ বৰ্ম আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ

মৃতকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ
 আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ আত্মকৰ

অব দ্যু-বগৰী অশ্রাবলৈ বাহিৰে বাহিৰে বগনি-
বগলোৰ ক্ৰমাই, গা-না বৃহ, বাহিৰে কুৰু হাৰ-বি
আৰু শিলপ এই দি যত সন্ধান কৰে। মুখ্য-
দিনৰেলবা ১২ দিন লক্ষ্য মুখ্যৰ লগী, মুখ, গৈবাৰী
জি বগলোৰ লাবিৰান কৰা, বাৰি সন্ধানলৈ মাটি
সম্বন কৰা নিম্ন।

মুখ্য-মুখ্য-দিনৰ লগী-গৈবাৰী
১৬ দিন লক্ষ্য আশু (অলোচ) আৰু বগলো।
সেই বৈদিনে তেওঁলোকে শালবোৰা, মাৰু-মাৰু-
জিৰ জিৰন কৰা, মুখ-বৰ্ণ সন্ধান কৰা নিম্ন।
বৈশ্ব শৰ্মিষ্ঠাৰ আৰু সন্ধানলৈ অৰ পাৰে।

মুখ্য-দিনৰে লৰা দহাৰলৈ প্ৰতি পুৰাই
মুখ্যৰি কৰা ক্ৰমে বা বগলোবাতনে শিওদন কৰা
নিম্ন। মুখ্য-বৃহীম দিনা শিওদনৰ শিওত পা-
পা বৃহীম মোমায়েকে বা বাৰি নিম্নেৰ আশুৰাই
দিয়া তিষ্ঠা মণ্ড, লবণকল, আলো, বগলো কুৰিমাৰ
আদি আম। মুখ্য-দিনা জাতিৰ নিৰ্দেশ মতে-
শিওশুৰি, এৰা গামীৰ, কল আদি তেওঁ কৰে।
সেইদিনাৰ লৰা সন্ধানি লেম নোহোৱা লক্ষ্য তেওঁলোক
দুপৰীয়া কোটা শিওশুৰি, বৃহ, মণ্ড আৰু সন্ধানি
জোম-জো জিলালৈ 'কুমেৰু' (কুমাৰৰ চকু) বগা
আৰে চাৰ্ভলৰ জাত, গৰু-ডিট, সিদ্ধ-আলু-বেঙো,
নিম্ন আৰু এদা সন্ধান কৰিব পাৰে।

মুখ্য-দক্ষিণ দিনা দহা, সিদিনা পুৰাত-
ঘৰ-দুবাৰ মাটি, বগলোৰ-গনি বৃহীম পৰিষ্কাৰ কৰা
হম। বেদ বিহিত কৰ্মৰে দহা বৃহীম সন্ধান কৰি-
মুখ্যৰ পুৰস্বলৈ ক্ৰমে অৰাম। দহাৰ দুদিন শিও-
অৰ্ঘ্য-সন্ধান দিবসত অনিৰ্ভিত হম জাৰি (জি)
বৃহীম। বেদ বিহিত কৰ্মৰে, জিৰি বৃহীম সন্ধান কৰি-
মুখ্যৰ উদ্দেশ্যে দানোৎসৰ্গ কৰা হম। জিৰি শিও-
সন্ধান দিনা শিওদন। সিদিনা মুখে বগলোৰ
সন্ধান আশু বাৰি শিওদন কৰা হম। শিওদনত
মাংসলিক কৰ্ম নাম সন্ধান কৰা হম। শিওদনত
শিওদিনা মণ্ড-সন্ধান। মুখ্যৰ লাবিৰালৈ মাৰুমাৰে
মাৰু-মৰুৱে বোৰৰ আশুৰন কৰে আৰু মাংসলিক
কৰ্ম কৰা হম।

এনেদৰে, মুখ্যৰ সন্ধানি কৰ্ম শিওদন কৰা হম।

: শ্রম-অৰ্থাৰ্থ :

৩: সীমিত-অংশ গ্ৰহণ কৰা ঊঃঃঃ

ক) আগ অন্ন :

প্ৰহুৰ হোৱাৰ পূৰ্বে অন্ন-প্ৰস্তুত কৰাৰ সময়ত
মাথুত-আলি বান পৰিলে তেতিয়াৰ সময়ত আগ অন্ন
চাই আগ অন্ন অনুষ্ঠান পাতে। আগ অন্নৰ দিনা
ৰাতিপুৱা প্ৰহুৰ ঘৰ-তেতিয়া সোৱৰ মাটিৰে মাটি-কাটি
পৰিষ্কাৰ কৰে। ৰাতিপুৱা বন-তেতিয়াৰ সময়ত প্ৰহুৰ
কোনো এনে সা-পা বঁহুঁ-শুকু বস্ত্ৰ পৰিধান কৰি এখন
অন্নকণ্ঠা-সামোচা, এখন আগলতি-বলপাত আৰু
এখন কাটি লৈ আলিৰানৰ পমাৰলৈ যায়। কৃষিকৰ্ম
ওচৰলৈ গৈ লগত নিয়া বস্ত্ৰ-বেশুপদ ওচৰত গৈ
সোমতে কৃষিকৰ্মৰ সৈতে জন্ম। তাৰ পিছত এখেত
এমোচাকৈ তিনিমোচা বান কাটি আগলতি-বলপাত
ওপৰত-থকা-আনাৰুটা সামোচাখন হয়। পুনৰ-
বাননিচৰাক সৈতে জন্ম বানৰ আগবেহুটা বলপাতে
মেৰিমাৰি বানৰ সিহবেহুটা আগলতে থকাৰে মুঠ
লৈ ঘৰলৈ আনা কৰে। আগ অন্ন-মানুহজন পাইলি
মুখা পোৱাৰ পিছত ঘৰৰ পাইলীৰে এমটি সিঁৰি চাকি
জ্বলাই তেঁক আধৰি-আনে। তাৰ পিছত-মানুহজন
বেঁলৰ-আমুখলৈ গৈ ফুলা-চলনীৰ ওপৰত
বানৰ আগলি যায়। আন্ধাৰ-আগে আগে বানৰ
আগলি বেঁলৰ মুঠা এটা বলপাতেৰে মেৰিমাৰি
কাৰি হয়। কোনো কোনো বানৰ আগ অন্ন-মানুহজন
তেতিয়া পালে তেঁক পীৰা এখনত-খিন হৰলৈ
দিয়। প্ৰহুৰ কোনো এনে আগ-অন্ন-মানুহজন
যি বঁহুঁ-দিয়। আৰু এনেদৰে-আগ অন্ন
লগিমা-আধা হয়।

১১) বান উঠা ১

ওবাণীপুৰ অঞ্চলত আলি বান কৰা
আমৰনি পৰাৰ দিনা পালন কৰা অনুষ্ঠানটো বান উঠা।
আলি বান কৰা শেষ ২য় দিনা শ্ৰেণীসকলোৰে স্বাভিপুৰা
পা-পা বুৰ্হ, বুৰ্হাচাকি, তেল-অলিঙা, তামোল পান এমোৰ
লৈ পমাৰলৈ মাৰ। শ্ৰেণীসকলে আলি বান কৰাটো এমোৰ
শেষৰ তিনি গোছা বান কৰাকৈ থাকে। বান উঠা
অনুষ্ঠান উপলক্ষে তেওঁ শেষৰ তিনিগোছা বানৰ মিহ
কেইটা পাক্ষিমগলে হালি পৰাকৈ এৰালৈ কৰি থাকে।
বান তিনি গোছাৰ তলখিনি তালদৰে চামচিকন কৰি
তাত এটা সৰু ট্ৰেটৈ থাকে। ট্ৰেটৈটোৰ ওপৰত
আপলটি কলপাত পাৰি প্ৰথমে এগছি বন্ধি-
কুলাই লক্ষীদেৱীক স্মাৰণ কৰে। তাৰ পিছত
তামোল পান এমোৰ আপবদাম। যদি কলপাই-
দিব কিচাৰে ঘৰৰ পৰা মটনই নিয়া বুৰ্হ-মাৰু,
মাল-মুলেৰে সৰাই পাতে। সৰাই পতা হলে
বান কৰাটো মৰণ আন শ্ৰেণীসকলক লগত
তেওঁলোকৰ এমোৰ হৈ- আৰু- লক্ষীক আৰাধনা
কৰে আৰু লক্ষীদেৱীক উদ্দেশ্য কৰি সুৰিৰ্থনি দিয়ে।
সুহুহুই গাঁঠু লম। বান উঠাৰ দিনা পালন কৰিব
লক্ষীমা বিৰি- নিষেৰ হৈল ১

১) বান উঠাৰ দিনা মৰণ মৰা নিষেৰ।

২) বৰ্তমান কালত বান উঠা উদযোগ-
এনে নিমমৰ কিছু প্ৰাৰ্থন্য কৰি অহা দেখা যায়।

প) ন-মোৰা উৎসৱ :-

নতুন বঁচন আৰি চোতাল পোৱাৰ পিছত আৰম্ভ হয় মৰনা মৰা পৰ্ব। প্ৰথম মৰনা মৰাৰ পাছত ন-বঁচন শুকুৱাই বানি অনাৰ পিছত নতুন বঁচন চাৰ্ভল-বুৰ্ত-মণ্ডৰ-সৈতে মিতলাই মোঁআইলৈ লৰাই বা ঠগি ভাগবজোৱা হয়। তাৰ পিছত ন-মোৰাৰ বঁচন উঠে। ন-চাৰ্ভল গুহুই প্ৰমানে ৰাখি নাখায়। শুক-চুবুৰীয়া, বন্ধু-বন্ধব, আত্মীয়-বুৰ্ত-বেশে পুৰাৰ দিয়া হয় ন-খাবলৈ অৰ্থাৎ নতুন চাৰ্ভলৰ বঁচনেৰে এগাঁও গৈ খাবলৈ। আত্মীয়া চহা জীৱনত ন-মোৰা পৰম্পৰাই এক বিলোম স্থান লাভ কৰিছে। ন-মোৰা পৰ্বই বেঙ্গল দেশ-গৈ মোৰাৰ বন্ধাই নুজায়। মানুহ মে ভাৱজাৰি সেই বন্ধাত এই পৰম্পৰাত প্ৰতিপত্ত কৰে। বিদুমান ঠাইত ন-মোৰা-ঘৰে ঘৰে-নাপাত্ৰি নামঘৰৰ মৌল বা অন্য কোনো ঠাইত সাঁবৰ আঁঠোত লগ হৈ-সমুৱাকৈ শু-পাতে।

এনেদৰে, ব্ৰহ্মপুৰ অঞ্চলৰ কৃষক পুৰুষ-স্বৰ্গীয়ে ন-মোৰা উৎসৱ পালন কৰে।

১১. ঘৰলোৱা :-

ঘৰলোৱা বা পুত্ৰ প্ৰবেশ এক মাংসলিক অনুষ্ঠান। নতুনকৈ সজা ঘৰত প্ৰথম প্ৰবেশ কৰা উপলক্ষে অনুষ্ঠান। নতুনকৈ সজা ঘৰত প্ৰথম প্ৰবেশ কৰা উপলক্ষে অনুষ্ঠান। বৃহত্তৰ অনুষ্ঠিত কৰা অনুষ্ঠান হ'ল ঘৰলোৱা অনুষ্ঠান। বৃহত্তৰ হোমীপুৰ অনুষ্ঠিত এই অনুষ্ঠান কোনো কোনো হোম-মন্ত্ৰ পাঠি আৰু কোনো কোনো নাম-প্ৰসঙ্গৰ অনুষ্ঠিত কৰে। হোম-মন্ত্ৰ পাঠি অথবা নাম-প্ৰসঙ্গ পাঠি ঘৰলোৱা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰিবলৈ ইন্দ্ৰমৰ্চনমৰণকনে দেৱানৰ নামত অৰ্ঘ্য এৰাৰি আপবঢ়াই নতুনকৈ সজা ঘৰত প্ৰবেশ কৰে। পাছিত ঘৰলোৱা অনুষ্ঠানৰ বাবে শুভ দিনৰ উল্লেখ থাকে। তেনে শুভ দিনত ঘৰলোৱা অনুষ্ঠান অনুষ্ঠিত কৰা হয়। হোম-মন্ত্ৰ অথবা নাম-প্ৰসঙ্গ কৰি ঘৰলোৱা অনুষ্ঠান কালন কৰিবলৈ ঘৰৰ দুৱাৰমুখত কলপুলি পুতে। এৰা পুতে আত্মপাত গাৰি আৰি দিমে। তাৰ পিছত পুৰাতনকৈ সাজানে গুৰু-বুল-চাৰি আৰু এঘট পানী লৈ ঘৰটোৰ চাৰিওফালে সাতৰাৰ প্ৰদক্ষিণ কৰে। তাৰ পিছত হোম-মন্ত্ৰ-কৰ নাম-প্ৰসঙ্গ কৰা হয়। নাম-প্ৰসঙ্গৰ অন্তত বৰ্হুভে-হৰিৰ্ণনি দিমে। তাৰ পিছত পুত্ৰক আৰ্হিৰাদ দিমে। নিৰ্ণিত অতিথিৰ চাহু-তুলপান বা তে-পানী দুৱাৰ আপ্যায়িত কৰে। সন্ধ্যপক্ষীসকলে ঘৰলোৱা অনুষ্ঠান উপলক্ষে প্ৰথমতে নতুন ঘৰটোৰ এক নিৰ্দিষ্ট স্থানত খাদনা পাতে। খাদনাত বনৰত; নামাঘোষা বা হীৰ্তনঘোষা হয়। তাৰ পিছত দেৱতাসকলে নাম-প্ৰসঙ্গ কৰে। নাম-প্ৰসঙ্গৰ অন্তত হৰিৰ্ণনি দি-দেৱতাসকলে পুত্ৰক আৰ্হিৰাদ দিমে। পুত্ৰক দেৱতাসকলক জা-তুলপানেৰে আপ্যায়িত কৰে। ঘৰলোৱাৰ দিনা বিয়া পুত্ৰক নতুন ঘৰটোত মৰণৰ নিমিত্ত।

এনেদৰে, ঘৰলোৱা উপলক্ষে খাদনা কৰা হয়।

৫) অন্ত্যনাশন পূজা ৪-

অন্ত্যনাশন পূজাৰ এটি নাম। অন্ত্যনাশনৰ
পাচলীৰ বৰ্ণনামতে অন্ত্যনাশন পূজা কৰিবলৈ বিধি আছে।
ইয়াৰে দুটি আৰু দুটো নাম, আনুগত্য পূজা নামেৰে
অন্ত্যনাশন পূজাৰ বাবে অধিকাৰীৰ সৈন্যসকলক
-কিন্তি-কৰে-অতি-সামান্য-স্বয়ং-অৰ্জন কৰি পূজা কৰিবলৈ
অন্ত্যনাশন পূজা ইয়াৰে পূৰ্ব-কাল-সংগ্ৰহ কৰিব।

পাচলীৰ অন্ত্যনাশন পূজাৰ দিন উত্তৰ-পূব
আছে। আৰু বিয়াই, চুপায়ন বা অন্যান্য স্তম্ভ-সংকলন
কৰিবলৈ এই পূজা মিহলি দিন-বাম-বিয়া
আৰম্ভ কৰা হয়। আৰম্ভণিতে অন্ত্যনাশন পূজা
আৰম্ভণিতে-পতা বিধান আছে। পূজাৰ দিন
পাৰিষ্কাৰ-কালে উপবাসে আছে। পানীৰ পূজাৰ
অংশত-তেন্তে পূজা অন্ত্যনাশনৰ মন্ত-মন্ত-কাল
দি-পূজা কৰে। পূজাৰ অন্ত-পূৰ্বোক্তে অন্ত্যনাশন
পাচলী, পাঠ কৰে, তাৰ পিছত নিশ্চিত পাঠ
তথা-বাৰ্ত্তে-ওপৰে নাম কৰে। নামৰ অন্ত-
কাল-অংশত বিতৰন কৰা হয়। অন্ত্যনাশন পূজাত
বুঢ়-মাতৃ-মন্ত-মন্ত উপৰি 'বেগ' বা 'শ্ৰী',
অপাৰিহাৰ্য্য। পাঠ লোৱা বা পাঠ-অংশত 'হি',
গায়িত্ৰী, ধেনু, স্তম্ভ, সিঠাশুৰি, বহল ভাগি-
মিহলত-বেগ-সংকলন-কৰা হয়।

এনেদৰে ব্ৰাহ্মীপুৰ অন্ত্যনাশন
অন্ত্যনাশন পূজাৰ কৰা দেখা যায়।

১. কেকুলী বিয়া :-

৩৩৫৫-৬৩ কেকুলী বিয়াৰ একাংশ

বোম্বাইপুৰ অঞ্চলৰ গাঁৱৰ লোবধ শ্ৰেণীৰ জীবিবগ্ন হ'ল কৃষি। কিন্তু ইয়াৰ কৃষিপদ্ধতি পুৰণি তথা প্ৰকৃতি নিৰ্ভৰশীল। যেনে, যেনো বহুত অতিবৃষ্টি হলে অমৰা যেনো বহুত অনাবৃষ্টি হলে কৃষক বাহুজৰ মাজত শ্ৰাহাৰৰ লাগে। আহুত অৰল কৃষক-অৰল বিস্ময় বৰষমে

কেকুলী, চৌৰ্চৌৰালে বৰমুন দিমে। বৰষন বৃষ্টি-দেওতা ইয়াৰ মেতে-কেকুলীৰ অক্ষয়ক অতি-দৰুৰ। এনে বিস্ময়ৰ বৰষনী হৈ বোম্বাইপুৰৰ কলবাৰী গাঁৱৰ পুত্ৰা বাহুজো এটা অক্ষয়-কেকুলীক পুত্ৰ-বৰষনিৰ বাবে বাহুজো এয়ে কেকুলী বিয়াৰ আয়োজন বৰষনি। বৰ্ষমান অক্ষয়-কেকুলী বিয়াৰ প্ৰয়োজৰ অক্ষয়তৈতে কৃষি আৱিষ্কৰে। আপতে দুই-আৰু এই তৰ্ফৰ-মতা হৈছিল।

শুভে দিন বাৰ-দুই-পাৰ-দুই তিনি আনিত এই বিয়া অনুষ্ঠিত-বৰ্ষা হৈছিল। ইয়াত-বৰ্ষনাথৰীমা আৰু দৰাঘৰীমা দুটা ছবৰ-মামুৱে-দামিহু-লৈছিল। বৰ্ষনাথৰীমা আৰু দৰাঘৰীমাৰ দুটা পুৰুষ-তিৰোতাৰু-দৰা-বৰ্ষনাথ-মাক-বাপেক-হম। বিয়াৰ আপতে-পুখুৰীৰ পাৰৰ বা ঘৰৰ ছবৰ পাৰা দুটা কেকুলী বঁৰি আনি মামুহু দুঘৰত-ৰাখে। তৰে এটা-বৰ্ষনাথৰীমা-কেকুলী আনটো দৰাঘৰীমা কেকুলী।

অৰ্ষাৰনতে বিয়াৰ-দৰে ইয়াতো বৰা দিয়া-মত্ৰা-কলপুলি পোতা, মত্ৰা-নিৰ্মান বৰা আদি-বৰ্ষা বৰ্ষা হম। বিয়াৰ মামিমা-তিৰোতাৰ-বৰ্ষা-নাৰা-নীত-পা-দুই-হমি-সিদ্ধ আন-দৰে-কৈ-মত্ৰা-বৰ্ষা-পানী-তুলিলে মম।

তথ্যচিত্র - ৫২ জেকুলীকিয়া (দেবা-বর্হুনা)

আক্রিয়া লৌকিক
 আচাৰ-পালন বৰি
 দেবা-বর্হুনাৰূপী-
 জেকুলীশালক মোৰ্হু-
 যৌবাই- বৰাতলিত মম।
 তাৰ পিছত- দেবাৰূপী
 লোকসকলে দেবাৰূপী
 জেকুলীৰে লৈ লোকসকলে
 বৰি- বর্হুনাৰূপী-
 জেকুলীৰ- দ্বাৰলৈ মাম।
 ইয়াৰ পিছত- পুৰোহিত

জেকুলী-বিমাৰ বৰ্হুনা আৰম্ভ কৰে। মত্মাৰিষিক্তে
 বিমাৰ বৰ্হুনা সম্পন্ন বৰি- দেবা-বর্হুনাৰূপী- জেকুলী
 শালক পুখুৰী বা বিলত এৰি দিয়ে।

জেকুলী কৃষিকীৰি লোকসকলে বিশ্বাস কৰে যে,
 দিব। জেকুলীৰ পিছত জেকুলীয়ে আতি-মন্ত্ৰিত তম
 পানীৰ বাবে জেকুলীয়ে আতি-মন্ত্ৰিত বাবে পানীৰ সন্মোহন কৰ
 শুনি জেকুলীৰ গৈৰেটোৰাব। জেকুলীৰ গৈৰেটোৰাম
 বৰি। কৃষিকীৰিৰূপে এনে আৰ্হি বিশ্বাসৰ ওপৰত
 দিওঁ বৰিমেই অনাবৃষ্টিৰ সন্মত জেকুলীকিয়াৰ-
 আৰম্ভ কৰে।

৬. অন্যান্য পালিত উৎসব-অনুষ্ঠান :-

পহুমাৰা নদী মহোৎসব :

চিত্র-৬.১ পহুমাৰা নদী মহোৎসবৰ বাণৰি

পহুমাৰা নদীৰ ব্লেচ-বাণৰি সাড়ি উঠা ব্ৰহ্মপুৰীয়া সংস্কৃতি-মণ্ডল তালি বাৰাৰ এক অন্যতম সন্মান হৈছে পহুমাৰা নদী-মহোৎসব। বছৰে সন্মান লোনে এটা দিনত ব্ৰহ্মপুৰ ব্ৰহ্মপুৰ-অঞ্চলত মুষ্টি-কৃষ্টি-আনন্দীতি আৰু ব্ৰহ্মপুৰ-এনাজীৰে ব্ৰহ্মপুৰ বাজুৰা স্মেল্পমাৰত পহুমাৰা মহোৎসব বিভিন্ন কাৰ্যক্রমসমূহৰে পাৰিপূৰ্ণীয় আয়োজন কৰে। বৰ্তমানলৈকে চতুৰ্থ-সংস্কৰণ এই অনুষ্ঠান পালন কৰা হৈছে। স্বচ্ছমেধী-সংগঠন 'শ্ৰী ব্ৰহ্মপুৰ' উদ্যোগত-বৰ্ষাসংকলন 'নিম' উদ্যোগ কৰা হয়। ২০২২ চনত-১৩ মে'মাহীত এই উৎসব পালন কৰা হৈছিল। এই উপলক্ষে-বাৰ্ষিক বিভিন্ন আনন্দ সন্ধান সম্বন্ধে-

অনুষ্ঠান পৰে।
২০২৩ বৰ্ষত এই মহোৎসব
মানি পহুমাৰা চপাৰি
ব্ৰহ্মপুৰীয়া-বৰ্ষাসংকলন
পহুমাৰা চপাৰিত-অনুষ্ঠান
২৩ জুলাই ব্ৰহ্মপুৰীয়া-
উদ্যোগ-বৰ্ষাসংকলন
কোৰ্ণাৰীয়ে যোগা কৰে।
-x-

: অষ্টম অধ্যায় :

৮. মনুষ্য

অৰ্থসূত্ৰ অনুযায়ী পোৱা পৰ্যায় মে, বৃহত্তৰ ব্ৰহ্মীপুৰ অঞ্চলত অনুষ্ঠিত উৎসব-অনুষ্ঠানে এই অঞ্চলৰ মানুহৰ মাজত পৰা যোৱাৰে আঁতৰ বগৰি সামাজিক সংহতি আৰু সম্মতি স্থাপন কৰাত প্ৰথমখন প্ৰথম স্থান কৰে। উৎসব-অনুষ্ঠান উপলক্ষে অনুষ্ঠান স্থলীত বিভিন্ন মানুহৰ সমাগন হয়। এই লোকসকলৰ কৰ্ম কৰ্ম, সামাজিক অনুষ্ঠান, বেয়া বেয়াৰ আদি মোলোদি ভৱ-আদান-প্ৰদান কৰাৰ মন্তব্য-মানুহৰ মাজত সংহতি আৰু সম্মতি-স্থাপন হয়। তদুপৰি উৎসব-অনুষ্ঠানত সকলো শ্ৰেণীৰ (সৰ্বতৰ-উচ্চ-নীচ, বনী-দুৰ্গীয়া) মানুহে মোল দিমে। মন্তব্য-মানুহৰ মাজত মৰণ যোৱাৰে আঁতৰ হয়। আনকি কোনো এক বৰ্ষীয় উৎসবত যদি অন্য বৰ্ষৰ লোক মোল দিমে, তেন্তে দুয়োটা বৰ্ষৰ মনুহে পৰস্পৰে পৰস্পৰক আনিবলৈ সুবিধা পায়।

বৃহত্তৰ ব্ৰহ্মীপুৰ অঞ্চলত অনুষ্ঠিত উৎসব-অনুষ্ঠানে এই অঞ্চলৰ জনসাধাৰণৰ মাজত আনন্দ-আদান, সামাজিক সংহতি-স্থাপন, সামাজিক নিয়ন্ত্ৰণ, নৈতিক শিক্ষা প্ৰদান আদি বিভিন্ন প্ৰশিক্ষণ পান কৰিবলৈও সাহায্য আগুৱাই লৈছে। উৎসব-অনুষ্ঠানৰ কিছু লাভবান নোহোৱা হয়। পাবোৱাত কৃষকৰ সংখ্যা দিনক দিনে বগৰি অহাৰ মন্তব্য-স্থায়ী অনুষ্ঠান কৰা উৎসব অনুষ্ঠান যিহেতু কৃষকৰ সৈতে অতি মনে-আপত্তনা, বান-ভৰা, ন-পোৱা বা অন্যান্য কিছু পানিত উৎসব অনুষ্ঠানৰোৰ কিছু উল্লেখ-মন্তব্যৰ কৰি তথা-দেখা গৈছে। অসুস্থকালীন উৎসবৰ বিতৰত-ৰঙালীবিহুৰ বৰ্ষাৰ দিনক দিনে বাঢ়ি আহিছে। পূৰ্বে এই অঞ্চলত বিশেষকৈ বৰ্ষীয় মাসৰ ওপৰত প্ৰথম আৰোপ কৰি

বহুত বিদ্য বা বহুলী বিদ্য লাভ কৰা হৈছিল। আৰ্থিক
 পৰা প্ৰায় দুখৰিহীনৰ মান আনন্দে এই অঞ্চলত বহুলী
 বিদ্য বিদ্যৰীত, বিদ্যুৎ স্ৰাতিসোপিত, আৰ্থিক প্ৰাৰ্থনা
 আদিৰ স্ৰাচন নাই। বৰ্তমান অঞ্চলত এই অঞ্চলত
 এই অঞ্চলত বহুলী প্ৰকাৰে বিদ্যৰীত, বিদ্যুৎ স্ৰাতি
 বিদ্যৰ লগত ক্ৰান্তি বিভিন্ন আৰ্থিক স্ৰাতিসোপিত
 প্ৰাপ্ত হয়, আৰ্থিক প্ৰাৰ্থনা আৰ্থিক বৰা হয়। মান বিদ্য
 উৰ্দ্ধৰ দিনা মানৰ লগে লগে হেলথৰ প্ৰাৰ্থনা লগে লগে
 প্ৰোবা সৰ্বমৰা আৰ্থিক বিদ্যমান মধ্য বিদ্য স্ৰাতি
 কৰি আহিছে। কিন্তু বিদ্যানে হেলথৰ লগে লগে প্ৰোবা
 নামত মাইক (Microphone) প্ৰকাৰে, বাৰীৰ হেলথৰ
 কৰি আনি কুৰ্ছ কুৰ্ছ কুৰ্ছ কৰি কৰি কৰি
 মানুহক পোহৰে নিৰ্ভাৰ আনন্দ কৰে। অবশ্যে, অঞ্চল
 কোনো কোনো অঞ্চলত উৰ্দ্ধৰ-লাৰ্ণৰ নামত, মধ্য
 ক্ৰেৰ-কুৰ্ছ কৰি চান্দা মধ্য কৰে হয়, এই স্ৰাতি
 বেৰীপুৰ অঞ্চলত স্ৰাতি স্ৰাচন হৈছে নাই।
 কোনো কোনো অঞ্চলত, বিদ্যমান অৰ্থিক প্ৰাৰ্থনা
 বেৰীপুৰ আনন্দৰ বাবে কুৰ্ছ কুৰ্ছ উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক বৰা
 প্ৰোবা হয়। উৰ্দ্ধলৈকে উৰ্দ্ধৰ-লাৰ্ণৰ নামত
 দোলাৰী, বৰমাৰীৰ পৰা ক্ৰেৰ কুৰ্ছ কৰি চান্দা মধ্য কৰে
 আৰু উৰ্দ্ধৰ নামত মধ্য কৰে এই কৰে মাইক
 প্ৰকাৰে, সুৰালাৰ কৰি উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক প্ৰাৰ্থনা
 বিকৃত কৰে। মধ্য কৰে কৰে উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক
 প্ৰাতি পৰমাৰ্ণনৰ আৰ্থিক কৰি অহাৰে পৰাৰিক।
 কিন্তু বেৰীপুৰ অঞ্চলত উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক লাৰ্ণ
 নামত কোনো কোনো কৰি কুৰ্ছ কুৰ্ছ কৰি চান্দা মধ্য
 কৰে। বৰ মাৰীৰে পৰাৰিক কৰাৰ মাৰ্গে
 উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক নামত দান-বৰণি আৰ্থিক।
 সৈয়ে, যুগে বেৰীপুৰ অঞ্চলত অৰ্থিক স্ৰাতি
 স্ৰাতি এই অঞ্চলৰ মধ্যৰ আৰ্থিক অৰ্থিক
 পৰীৰ আৰু উৰ্দ্ধৰ-আৰ্থিক এই অঞ্চলৰ
 কৰাৰ কৰি আনন্দ স্ৰাতি বৰাৰ লগে
 স্ৰাতিৰ স্ৰাতিৰে মাইক বৰাৰে অৰ্থিক প্ৰোবা
 আহিছে।

১.১ উপসংহাৰ :-

"বৃহত্তৰ বেণীপুৰ অন্তৰ্গত উৎসব-পাৰ্বন" শীৰ্ষক অৰ্থসূচক বিষয়টিত বৃহত্তৰ বেণীপুৰ অন্তৰ্গত জনসাধাৰণত পৰম্পৰাগতভাৱে উদ্‌যাপন কৰা অহা উৎসবসমূহ বিভিন্ন হৃদয়গ্ৰন্থৰ পৰা বিচাৰ-বিশ্লেষণ তথা অৰ্থসূচক সন্ধান কৰা হৈছে। গৱেষণা অৰ্থসূচক মুঠ আঠটি অৰ্থসূচক বিভাজন কৰা হৈছে আৰু সাতটি অৰ্থসূচক মুঠ চাৰি উপঅৰ্থসূচক ভাগ কৰা হৈছে। মুঠ সাতটি অৰ্থসূচক উৎসব-পাৰ্বন, উৎসব অনুষ্ঠান, বৃহত্তৰ বেণীপুৰ আদি কথক বাৰে বাৰে ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। অৱশ্যনিৰ্ণয়ত পৰিচয় আৰু গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰ, বিষয়-বাৰ্চনি আৰু গৱেষণাৰ লক্ষ্য-উদ্দেশ্য, গৱেষণাৰ প্ৰণালী, গৱেষণাৰ পদ্ধতি আদিৰ বিষয়ে আলোচনা আগবঢ়োৱা হৈছে।

অৰ্থসূচক বিভাজনত প্ৰথম অৰ্থসূচক গৱেষণাৰ ক্ষেত্ৰ সম্বন্ধে, গৱেষণাৰ তাৎপৰ্য, উৎসব-পাৰ্বন কি, ইয়াৰ উদ্দেশ্য, উৎসব-পাৰ্বনৰ পৰিচয় লগতে বৃহত্তৰ বেণীপুৰ আৰু ইয়াৰ স্থানীয় অন্তৰ্গত উৎসব-পাৰ্বনৰ পৰিচয় আদিৰ বিষয়ে কিছু সন্ধান কৰা হৈছে।

দ্বিতীয় অৰ্থসূচক উৎসব অনুষ্ঠানৰ উদ্‌যাপনৰ সময়, উদ্‌যাপনৰ উদ্দেশ্য আৰু পালনৰ স্বীতিৰ ক্ষেত্ৰত গৱেষণাৰ পৰ্যায়লৈ লক্ষ্য ৰাখি উৎসব-অনুষ্ঠানৰ চাৰিটা ভাগত (ঋতুগণীন উৎসব, পাণ্ডিত্য আৰু স্মৃতি, ঋতুগণীন উৎসব, সীমিত অংশসহন কৰা উৎসব) আদি ভাগ কৰা হৈছে।

তৃতীয় অৰ্থসূচক বৃহত্তৰ বেণীপুৰ অন্তৰ্গত পালন কৰা ঋতুগণীন উৎসব-অনুষ্ঠানৰ স্থান, বৰ্ণনাবিহীন, চাৰিবিহীন আদিৰ বিষয়ে

আৰু ইয়াৰ লগত সংগতি স্বাধীন পালন কৰা
 বিভিন্ন আচাৰ প্ৰথাৰ বিতং বিৱৰণ দিয়া হৈছে।
 লগতে অন্যান্য পালিত প্ৰথাৰ লীন উৎসৰ বিচাৰে
 মনোহো, পাচতি উৎসৰ, অম্বুকাটা (আমাতি), দেউল উৎসৰ
 আদিৰ বিষয়ে দিয়া হৈছে।

ঔপৰ্ব্য আলোচনা কৰা, উৎসৰ-অম্বুকাটাত
 উপৰিত বৃহৎ যোনিপুৰ অঞ্চলত উদ্ভাপন কৰা
 কোঁচমাৰ উৎসৰ হ'ল - বোদমাৰ জমাটনী, বিভিন্ন
 উপলক্ষত বা নানান তিথি-পাৰ্বত অনুষ্ঠিত নাম - বীৰন,
 মহাপুৰুষৰ আবিৰ্ভাব তিথি, মহাপুৰুষৰ তিৰোৱাৰ তিথি,
 বিভিন্ন আগমকালৰ তিথি আৰু তিথিক লৈ বাৰপোলাল
 নৃত্য আৰু বাহুনা, বুকু পূৰ্ণিমা আৰু বাৰ্ষিক পালনাম,
 আদি পুৰ মেৰা দিৱস, যীৰনাম, বোৰাল নৃত্যকে আদি
 বৰি যোনিপুৰ অঞ্চল মৰা মহাপুৰুষ নিত্য নৈমিত্তিক
 ক্ৰিয়া আদি বিষয়ে লগতে পাৰ্শ্বিকত উল্লেখ মৰা
 মাহ, মাহান্তি, তিথি আদি উদ্ভাপিত কৰা বিভিন্ন
 দেৱ দেৱীৰ পূজা পাতল আদিৰ আলোচনা অপৰাধো
 হৈছে চুৰ্ম-অৰ্ঘ্যমত - দেৱ-দেৱীৰ পূজা-পাতল
 সম্বন্ধত এমৰ কৰা কৰ পৰা মাহ মে, পূৰ্বতে-
 পূজা-পাতলসম্বন্ধত কেৱল বৰ্ষীম বৰগোৱে জড়িত হৈ
 আছিল। বৰ্তমান কিছুমান পূজা বৰ্ষীম অন্ব্যায়মত
 পাৰ্বনত হৈছে। উদ্ভাপনপ্ৰকাৰে, মৰা বৰ্ষীম পূজা,
 শিৱপূজা (শিৱৰাত্ৰি), লক্ষ্মী পূজা, গৰ্ভা পূজা,
 দেৱালী, ৰামমাথা আদি বৰ্তমান ব্যাপকভাৱে
 পালন কৰা বৰ্ষীম অন্ব্যায়মত। অবশ্যে মতনাম
 পূজা, বৰ্ণা পূজা, বিশ্বৰ্ণাপূজা আদি উৎসৰো
 ক্ৰমা আৰু বৈধিৰ পালন কৰা হয়। পূজা-পাতল বা
 পাৰ্শ্বিক অক্ষয়ী, বৰ্ষীম উৎসৰ-অম্বুকাটাত
 অঞ্চলটোৰ বাহুকাৰ বৰ্ষৰ প্ৰতি একান্ত অনুৰক্ত
 কৰাৰ লগতে সংঘৰ্ষ সংঘৰ্ষ সাধি তোলাত আৰু
 মোদাম।

পশ্চতম অৰ্ঘ্যমত বিৱৰণ দাঙি কৰা হৈছে
 যে - অক্ষয়ীয়া হিন্দুসকলে মন্থান এটি কৰা দিমাৰ

পাখি, মাছ, গাভী, অল্পপ্রাণী, ফুল, ফল আদি অন্যান্য
 - অনুষ্ঠানসমূহ পালন কৰা হয়। কুম্ব
 আনতে কেঁচু, পক্ষীমূত আদি উৎসব পাতে।
 এই অনুষ্ঠানসমূহত অষ্টমী আৰু নৌদিক আচাৰ
 একত্ৰীকৰণ দেখা যায়। ব্ৰাহ্মণসকলে পুণ্ড প্ৰত্যাহা
 সন্ধান লগত পিতৃকালৈ আগ্ৰহসমত হৈ পালন কৰা
 মাংসান্নিক অনুষ্ঠান ইল লগত দিয়া বা উপনয়ন
 অঙ্গীকাৰ সম্বন্ধে বৰ্ণনা প্ৰত্যাহা পুৰিণা ইল পুৰোহিত
 বা তেলনি কিম্বা পতাৰ নিয়ম। আনহাতে, কিম্বা
 এ প্ৰাণময় উৎসব। বিহত বিভিন্ন সামাজিক
 কৃত্য কৰা হয়। কুম্ব আৰু বিহত : দৰে মূৰ্ত্ত্ব
 পিতৃকালৈ কিম্বা আদি কৃত্য পালন কৰা হয়।
 এই সময়ত কিম্বা আলোচনা কৰা হৈছে।

ষষ্ঠ অৰ্ধ্যমত - সীমিত অঙ্গুষ্ঠান
 কৰা উৎসব - পাৰ্বন, মেনে কৃষিকালৈ অৰ্হিত -
 আননা, বান-উঠা, ন-আৰা আদি আৰু
 বিভিন্ন ধৰ্ম্ম কৃত্য আৰু প্ৰজাপাতল মেনে - প্ৰজ্ঞানাম
 পূজা, ঘৰলোকা লগতে সমাজৰ নৌদিক বিদ্যা
 অৰ্হিত - কেঁচু কিম্বা আদি উৎসব কিম্বা
 আলোচনা কৰা হৈছে।

অন্যান্য পালিত উৎসব - পাৰ্বন হিচাপে
 ব্ৰহ্মৰ বেণীপুৰ পালন কৰা "প্ৰমাৰা মহোৎসব"
 আদিৰ কিম্বা প্ৰথম অৰ্ধ্যমত আলোচনা কৰা হৈছে।

অৰ্ধ্যমত আলোচনাৰ পাৰা সৈমত প্ৰমা
 লোকাপনমে ব্ৰহ্মৰ বেণীপুৰ অঙ্কনত উৎসব
 কৰা ^{উৎসব} ^{এক} ^{স্বৰ্গ} ^{উৎসব} ইল কুম্বৰ অৰ্ধ্যমত
 প্ৰদান কৰা। ব্ৰহ্মৰ বিভিন্ন প্ৰমাৰত উৎসব
 কৰা উৎসব - অনুষ্ঠানসমূহে এই - অঙ্কন
 ব্ৰহ্মৰ কুম্বৰ অৰ্ধ্যমত দুম - আৰু প্ৰমাৰই হৈল
 আনন্দ লাভে প্ৰমাৰ প্ৰদান কৰে। মেনে,
 দুৰ - দুৰনিৰ লোকেও বাটুৰি বাই পূজা বা
 চাই আনন্দ উপভোগ কৰে। মুঠৰ অৰ্ধ্যমত -
 বেণীপুৰ অঙ্কনত মতেই উৎসব, অৰ্হিত আনন্দ।

: অমাণু :

অক্ষয়চীঃ-

দোহনী/ছোহনী
বৈশাখ-দহনী
মাখিমতী

কুহু
বাউঙা
আপা
বেহু
বেনা
বাহুখামুখ
বহুদহনী
আখোক
দুইহেহুগ, তিমহেহুগ
মাহু-বগৰে
মোল্লগোত,
খাট, মাট

এগাল
দেউ
দুইবৈৰ
দেউল
বুইনি
বাউলা
বগতিপাছা
আমেতি
খবহা

মাইল
বাইল
নুল
এলখোৰ
উইলঅ
পনিউলবা
আহুচ
কুমেৰচক

দোহনী, বিহু
বহুখামুখ দোহনী
মাখিমতী

বেগবাও
বেউনা
আপা
কিমতী
বিবিনা
বাহুখামুখ
বহুদোহনী

আতশাক তোল/মবণতি
দুইহুগীমা, তিমহুগীমা
মাহু-বহুহু
মোব লপত
খাও, মাত
এগাল
দেউ
দৌলমাগা

দৌল
পুপোঃসব
বুইলা
বগতিপাছা
কুখুবাচী
টকা
মাৰিলে
কুৰিলে
নিমুখ
ইহুওৰ
টালিতবা
পানি হুলা
আলোচ
কুমাৰৰ চক

: সংস্কৃত :

মুখ্য উৎস :- : অসমীয়া :

কাকতি, বানীকান্ত : পুৰণি কাব্যৰূপৰ পুৰুষ ব্ৰহ্মা
শুভাচাৰী, ১৯৩৩

গোহাৰী, স্মৃতিলাল : বহাগবিহুৰ বাৰেহীমা ছবি,
শুভাচাৰী, ১৯৭৬

দেউল, হৰ্ণেশ্বৰ : অসমত থকা পৰিচয়, ত্ৰিকুণ্ড

নেওপা, মহেশ্বৰ : শাস্ত্ৰ আশনাৰলী, শুভাচাৰী, ১৯৭৪

পাঠক, জীবন চন্দ্ৰ : বহুতৰ অৰ্থশাস্ত্ৰী অক্ষয়ৰ উৎসৰ-পাৰ্শ্ব
শুভাচাৰী, ১৯৬৬

বৰদেউল, নিৰ্মলজ্যোতি : অসমৰ লোক-সংস্কৃতি, শুভাচাৰী, ১৯৬৯

বৰুৱা, বিৰিক্ত কুমাৰ : অসমীয়া ভাষা আৰু সংস্কৃতি, শুভাচাৰী, ১৯৬৫

জ্যোত্স্না, যমোদচন্দ্ৰ : অসমৰ লোক-সংস্কৃতি, শুভাচাৰী, ১৯৬৭

ৰায়, নিউৰানী : অসমৰ লোক-সংস্কৃতি, শুভাচাৰী, ১৯৬৯

সৰ্মা, নবীনচন্দ্ৰ : অসমীয়া লোক-সংস্কৃতিৰ আৰম্ভণি
শুভাচাৰী, ১৯৬৯

সৰ্মা, কৈলাশচন্দ্ৰ : হিন্দু দেৱ-দেৱী (অসম), শুভাচাৰী, ১৯৭০

সৰ্মা, বিজয় কুমাৰ : দেৱ-কৃষ্ণৰ উৎসৰ-অসমত, শুভাচাৰী, ১৯৭০

: বঙলা :

ৰায়. মোগেশ চন্দ্ৰ : পূজা-পাৰ্শ্ব, বিশ্বকোষ, ১৯৬৮

: English :

Dowson, R. M. : Folklore and Folklife,

Chicago, 1972

Smith, R. J. : Festivals and Celebrations
in Folklore and Folklife.

(Ed) R. M. Dowson, Chicago, 1972

- * -

মৌলিক উৎস (স্রবস) :-

প্রান্তিক (সংখ্যা ১ এপ্রিল, ২০২১)

স্রবস - ৩° বিধি কুমার দাস - একন লোক
সংখ্যা ৮২৪ তিগু সিন্দু অধাপাত
আলোক (সংখ্যা ৩২ জু, ২০১৪ - ১৫ বি. ১২৮, বি. ১৩৫)
অসমীয়া সিন্দু সিন্দু (সংখ্যা মে' ২০২১)

- - -

সত্যি সত্য :- সংবাদ উৎস:

সিন্দু সিন্দু সত্য (সত্যি সত্য) এপ্রিল, ২০২২
আমার সত্য (সত্যি সত্য) মার্চ, ২০২২
সত্যি সত্য সত্য (সত্যি সত্য) মে, ২০২২
সত্যি সত্য সত্য (সত্যি সত্য) জানুয়ারী, ২০২২
সত্যি সত্য সত্য (সত্যি সত্য) মার্চ, ২০২২
সত্যি সত্য সত্য (সত্যি সত্য) মার্চ, ২০২২
সত্যি সত্য সত্য (সত্যি সত্য) এপ্রিল, ২০২২

- - -

ইন্টারনেট :- উৎস:

Wikipedia (উইকিপিডিয়া)
Wikisource (উইকিসোর্স)
CCTindia.gov.in
Facebook (ফেসবুক)
Vikaspedia (বিষ্ণুপিডিয়া)

= = =

Seen

A PROJECT REPORT

On

**“A Critical study on Secondary Education of
Bhawanipur Educational Block under Barpeta
District with special reference to Bhawanipur area”**

SUBMITTED TO GAUHATI UNIVERSITY

In Partial fulfilment of requirement for the award

[Bachelor of Arts]

[Education Honours]

[B.A. 6th Semester]

SUBMITTED BY

Name: Puja Das

Exam Roll No: UA-191-125-0257

Registration No: 19028625

Under the Guidance of

Prof. Abdul Gofur

Department of Education

Bhawanipur Anchalik College, Bhawanipur

Session:2021-22

CERTIFICATE

*This is to certify that **Puja Das**, a student of B.A 6th Semester class of this college has prepared the project on **“A Critical Study on Secondary Education of Bhawanipur Educational Block Under Barpeta District with Special reference to Bhawanipur area”** as a partial fulfillment of requirement of the award of B.A Degree 2022 under Gauhati University, Assam, India.*

Principal

**Bhawanipur Anchalik College
Bhawanipur, Barpeta (Assam)**

CERTIFICATE

This is to certify that the project paper entitled "A Critical Study on Secondary Education of Bhawanipur Educational Block Under Barpeta District with Special reference to Bhawanipur area" is bonafide record of independent project work done by Puja Das Roll No- UA-191-125-0257 Registration No- 19028625 of partial fulfilment of B.A 6th Semester Hons. Paper [EDU-HC-6026] in the department of Education, Bhawanipur Anchalik College under Gauhati University.

Signature of the Supervisor

Assoc^l Prof. Abdul Gofur

Bhawanipur Anchalik College

Bhawanipur, Barpeta (Assam)

DECLARATION

I hereby declare that this project report on **“A Critical Study on Secondary Education of Bhawanipur Educational Block Under Barpeta District with Special reference to Bhawanipur area”** has been prepared during the time from May to July 2022 for the award of Bachelor of Arts Degree (6th Semester, paper: EDU-HC-6026) under the guidance of Abdul Gofur, Associate Professor, Department of Education, Bhawanipur Anchalik College, Bhawanipur, Barpeta (Assam).

I also declare that this project report has not been submitted to any other university or institute for the award of any degree or diploma.

Place: *Galia*

Date: *16/07/2022*

Puja Das

Signature of the student

CONTENT

Acknowledgment ----- (i)

CHAPTER I

Introduction-----	1-3
1.1 Meaning of Secondary Education-----	4-6
1.2 Importance of Secondary Education -----	7-9
1.3 Aims and Objectives of Secondary Education -----	10-17
1.4 Problems of Secondary Education -----	18-20
1.5 Historical Background of Secondary Education -----	21-22
1.6 Need of the study -----	23-25
1.7 Statement of the problem -----	25
1.8 Objectives of the study -----	26
1.9 Hypothesis of the study -----	27
1.10 Delimitation of the study -----	27- 28

CHAPTER II

2.1 Review of related literature -----	29-34
--	-------

CHAPTER III

3.1 Methodology -----	35-41
3.2 Tools of Data Collection -----	42- 45

CHAPTER IV

4.1 Data analysis and Discussion -----	46-50
4.2 Summary of the Major Findings -----	51-52

CHAPTER V

5.1 Summary	53-56
5.2 Suggestion	57-59
Conclusion	60-62
Bibliography	63
Appendix	64-67

ACKNOWLEDGMENT

This project work would not have been possible without the support and professional guidance of many people. First and foremost, specially indebted to my guide respected ABDUL GOFUR, Associate Associate Professor, Dept. Of Education, Bhawanipur Anchalik College, Bhawanipur, who gave me valuable coaching and scholarly advice for completion of this project work.

I want to pay my special gratitude for respected RAJU KUMAR DAS, Associate Professor, Dept. Of Education, Bhawanipur Anchalik College, for his constant support and guidance throughout this process. I am also grateful to Dr HANNAN ALI AHMED, Assistant professor, dept. Of Education, and to Dr DULUMANI DAS, Assistant professor, dept. Of Education, Bhawanipur Anchalik College, Bhawanipur.

I would like to express my special thanks to my friends, Sagarika Kalita, Dhritismita Das, Dimpri Nath, Chimi Talukdar, Chayanika Das, for being my side during the pain taking burden of data collection.

I would like to thank my parents for their support. They are the ultimate role model for me.

Puja Das.

Puja Das

Exam Roll No: UA-191-125-0257

Reg. No: 19028625

Session: 2021-22

Bhawanipur Anchalik College,

Bhawanipur, Barpeta, Assam

CHAPTER - 1

INTRODUCTION :

Secondary education is an important sub-section of the entire education system. The quality of higher education, which is expected to produce high quality professionals in different field of social, economic and political life of the country depends upon the quality of secondary education. This is the most crucial stage of life. Students enter in the age of adolescence.

The recent significant development Universal elementary education (UEE) being achieved through Sarva Shiksha Abhiyan (SSA) and also the impact of globalisation and rapid growth of new technologies have led to reassessment of India's

Preparedness to generate required technical manpower, develop new knowledge and skills and remain competitive at global level. The secondary and higher secondary education system has a key role to play in enabling the nation to move towards these objectives.

Given the high transition rate of about 85% class VIII to IX and the anticipated progress in UEE, which is now widely acknowledged, that the time has arrived for taking proactive measures to plan and provide for universal access to secondary education and senior secondary

education in a phased wise
manner .

1.01 Meaning of Secondary Education:

Secondary education is the second stage of school education. It is a stage in the formal education of an individual and it covers the adolescence period of development. It is a stage which begins where the stage of primary education ends goes before the stage of the first degree course. Bengel Secondary education act of 1960 defines secondary education as secondary education means education suitable to the requirements of all pupils who have completed primary education and

includes general technical, industrial agricultural and commercial education.

Secondary education occupies a very important place in the scheme of educational development of a country school and adult education and students for higher education.

The success of higher education in the field of science and technology is also depends on the existence of the co-ordinate system of secondary education which is not only identifies special talents but also provide basic knowledge for higher education in specialized field. It provides teachers for both elementary and adult education. It also prepares pupils for the

universities and other institutions of higher learning. Besides, it is the stage which marks the completion of education for the vast majority. Even the minority which goes for higher education can not take full advantage of the wider opportunities offered by the universities unless they have received their grounding in a system of ~~second secondary~~ education.

1.02 Importance of Secondary Education :

Any program that helps people to even complete the lowest levels of education is really important. Secondary education is important because to be able to interface today. Computers and software for example. Typically you need at least a secondary education because computer literate and to interface with the kind of technology that's going to allow for at least a degree of prosperity to take root. In the next page the discussion and celebration of importance of secondary education is well explained.

(a) Adolescence Period :

Secondary stage of education coincides with adolescence period. It is the most crucial period which requires greatest care of the healthy development of the child. It plays a significant role in the development of a well balanced personality.

(b) Socio - Economic Reconstruction :

Secondary education plays an important role in training the youth of the country to take an effective part in the social reconstruction and economic development of their country. The social, economic, and technical depends on the secondary education. In the post Independent stage makes the final stage of education for a majority of students, it has to prepare them for various vocations.

(c) Quality Improvement of Education :

Secondary education determines the quality of education both at the primary and higher stages of education. It provides teacher for primary school, who can make or impair the students of primary education. Secondary school supply students for universities and other centers students of higher learning.

Thus, secondary education is the most important link between the primary and higher stage of education.

1.03 Aims and Objective of Secondary Education:

Realizing the Importance of Secondary education in an educational system the secondary education commission for the following aims and objectives of secondary education are given below :

(A) Development of Democratic Citizenship :

Secondary education has to meet the needs of a growing democratic country. The commission said that, "The education system must contribute to the development of habits, attitudes and qualities of character which will its citizens to bear & worthly the responsibilities of democratic citizenship and to counteract all those fissiparous tendencies which hinder the emergence of a broad national and secular out look." Secondary

education must develop the capacity for clear thinking and receptivity of new ideas, the intellectual integrity to distinguish truth, and facts from propaganda, scientific attitude of mind to think objectively and dispassionately. It should develop the quality of clearness in speech as well as in writing. The type of education should take into account all the psychological, social, emotional and practical needs of children.

(B) Improvement of Vocational efficiency:

One of the urgent needs of the country is to increase productive efficiency and to increase national income. For this education must aim at increasing the productivity or vocational efficiency of young students.

To achieve this goal, the secondary education commission recommended for fostering dignity of manual labour and promotion of technical skills for the advancement of Industry and technology. Therefore, Secondary education is to be freed from the clutches of purely theoretical education and emphasis is to be placed on agricultural, technical, commercial and other practical courses.

(c) Education for Leadership:

Secondary education is a terminal point for majority of the students; therefore at the end of

the school education, each pupil must be able to enter into various professions independently.

"A special function of the secondary school in this context is to train persons who will be able to assume the responsibility of leadership in social, political, industrial or cultural fields in their own small groups community of locality."

(D) Development of Personality:

Emphasizing the importance of personality development of students the secondary education commission remarked that secondary education is "To released the source of creative energy in the students

so that they may be able to appreciate their cultural heritage, to cultivate rich interests which they can pursue in their leisure and so contribute, in later life to the development of the heritage."

The sphere of education at this stage must therefore be widened so as to make it broad-based to include wider variety of subjects and interests for the complete development of the ~~personality~~ - physical, moral, mental, social and practical.

After thoroughly analyzing the existing educational setup the Indian Education Commission (IEC) 1962-64 observed that the existing system of ~~education~~ is not relevant to the ~~needs~~ of life and there is a wide gap between education and national development.

OBJECTIVES:

1. Secondary education is meant essentially for all round development material and spiritual.
2. It develops a sense of good citizenship among the learners.
3. It should provide equality of educational opportunity for all not only in access, but also in the conditions for success.
4. It would inculcate in children scientific temper and independence mind.
5. It would consolidate democracy to adopt as a way of life.

6. It develops man power for different levels of the economy, ultimately promoting self-reliance.
7. It would strengthen the "whole world as one family" view and motivate the younger generations for international co-operation and peaceful co-existence.
8. Cultivation of the values of democracy, militancy, boldness, social responsibility of social justice and solitary.
9. To train the young mass of the country to be good citizens who will be competent to play their part effectively in the social and economic development of the country.

Besides these, the secondary education should be based on a national curricular frame work which contains a common core along with other components that are flexible.

~~The~~ common core would include the history of India's freedom movement the constitutional obligations and the other context essential to nature and national identity. Promotion of vocational efficiency should ~~be~~ from an integral part of ~~secondary~~ education.

1.04 Problems of Secondary Education:

There are a number of problems concerning secondary education in India. If secondary education is to cultivate social, moral and spiritual values, it is ~~play~~ an important part in the national reconstruction. If it is to get active co-operations of the people for increasing productivity and if it is to become a powerful instrument of social economic and cultural transformation. It must be changed according to the various needs of the country, briefly speaking. ~~It~~ In the problems that have crept in the secondary education are not solved within a short period of time, the progress of Indian education will receive a great set back.

Different problems of secondary education are as :

1. Aimlessness is one of the chief problems of secondary education.
2. The curriculum of secondary school is unsuitable.
3. Lack of co-operation between teacher and parents.
4. Lack of proper educational guidance facility.
5. Lack of research on the problems in secondary
6. Lack of Vocationalization
7. Lack of trained teachers
8. Low standard of Teaching.

9. Defective system of examination.
10. Undesirable growth of private schools.
11. More Importance on examination.
12. Lack of physical facilities in the school.

1.05 Historical Background of

Secondary Education :

During the period of 1854-1884 secondary education was neglected and the recommendations of Woods Despatch in its favour had no impact. In 1859 Sir Stanley emphasized the necessity and local lazes could not help the development of secondary education. The provincial government was ultimately made responsible for secondary education.

The Hunter commission (1882) was appointed to assess the positions of education in the country and to give suggestions for reforms. The commission was required to look in to the condition of secondary

education alone, but it studied the problems of higher secondary education also. The commission advised that the person who had completed secondary schooling should be given preference in some services. More effort should be made for development of secondary education. The commission also emphasized on opening secondary schools in India. It encouraged indigenous high schools.

1.06 Need of the Study:

Secondary education aims at raising the competence of the average workers and for increasing national productivity. It also observes the highest priority on the grounds of social justice and democracy. So it is necessary to give secondary Education to every high school going students. The Article 45 of the Indian constitution has laid down. The state shall endeavor to provide within a period of 10 years from the commencement of this constitution for free and compulsory education for all students until they complete the age of 18 years. Secondary education deserves the highest priority. not only on the ground of social-justice and

democracy, but also for raising the competence of the average worker and for increasing national productivity. Universal secondary education is important for the spreading mass literacy, which is a basic requirement for economic, social and political development.

There are a lots of attempts has been done to develop the secondary education by different reductionist and education commission. But till to the date the progress is not going in an effective way dew to various problems. Through the secondary education has made a progress in Barpeta Distric. But it is stile to be not satisfactory to achieve the ultimate goal. The intvestigaton would like to find

out the problems and the drawbacks of secondary education in the district. However due the shortage of time and and resources. It was not possible to cover whole district. That is why, the investigator selected study for this project.

1.07. Statement of the Problem:-

In an endeavor to throw some light on the problems of Secondary education in Barpeta district of Assam the present study has been designed with following title.

'A critical Study on Secondary education of Bhawanipur Educational Block under Barpeta District with special reference to Bhawanipur area.'

1.08 Objectives of the Study:

1. To study the problems related to secondary education of Bhawanipur Educational Block Under Barpeta District with special reference of Bhawanipur Area.
2. To know the different facilities available in the institutions and provide some measures to solve the problems of secondary education.

1.09. Hypothesis of the study :

1. There are different problems of Secondary education in Bhawanipur Area.
2. Receive of the high school of ~~district~~ lacking of community support for secondary education.

1.10 De Limitation of the study :

1. As the ~~study~~ was confined to the population of 2 secondary schools of Bhawanipur Educational Block under Barpeta District.
2. The ~~findings~~ of this study are based on the verbal opinion expressed by the respondents.

Hence, the objectivity of this study is limited to their honesty is furnishing the required information.

3. The study is limited only to find out the problems of secondary schools.

CHAPTER - I I

2.01 Review of Literature:

A comprehensive review of literature is essential for any scientific investigation. which helps the researcher to have an insight in to the methods and procedures and create a basic for interpretation of findings. As direct reference on all items are not in abundance, certain specific reference along with some indirect references has been incorporated in this chapter for the purpose of meaningful use.

Bezbaruah Pratibha (1999):

"Problems of secondary education among the students of coalminers of Margherita sub-division Guwahati University."

The major findings were :-

- (i) Maximum students fail in ^{class} one.
- (ii) ~~Enrolment~~ decreases from class vi to 'x' but the pass percentage increase from class vi to x.
- (iii) ~~wastage~~ and stagnation is very high among the students coalminers.

Md. Choudhury Rafique (1998):

"Problems of ~~Dropouts~~ in Secondary schools of Goroimari Development Block of Kamrup district Assam G.U."

The main findings were :

- (1) There are dropout cases in every secondary class.
- (2) There is inverse relationship between the rate of dropout and teacher strength in the school.
- (3) The rate of dropout is more among boys than girls. They could not bear the cost of educational equipment.
- (4) One of the major problems is lack of social adjustment with local people because of that any information about the benefit of education in the day to day life and further also.

Thakur T. (1973):

"Conducted case history of model secondary school Assam". Some the major conclusion were:-

1. The school failed to show a significant improvement in academic attainment.
2. The purpose of the original scheme had not been translated in to action. The whole implementation process had communication and follow up programme.

Thakur R. (1982):

"Problems of secondary school and their influence upon the students with reference to school of Guwahati."

The main findings were:-

1. Wastage and stagnation.
2. Defective curriculum.
3. Unsuitable school building.
4. Lack of qualified teachers.
5. Defective method of teaching.
6. Poverty and ignorance of the people.

Ahmed A (1993):

"A study of some common problems of secondary education in char area in the Barpeta District of Assam. Guwahati University."

The major findings are less women teachers in secondary level, un-trained teachers and unqualified staff, lack of infrastructure, lack of furniture and teaching aids.

Wastage and stagnation, lack of games and sports encouragement.

Dutta I (2004):

"Problems of secondary education in tea garden area with special reference to Jorhat Sub-Division (Guwahati University)".

The major findings were:-

1. One of the major in the education progress of this community is poor education, because of this poverty.

CHAPTER - III

3.01. METHODOLOGY :

The chapter gives details accounts of the research methods. Procedures and techniques used in conducting the present study.

Research methodology is the description, Explanation and justification of various methods of conducting research. It may be understood as a science of ~~studying~~ how research is done ~~scientifically~~. In ~~it was~~ study the various steps that are generally adopted by a research problem along with ~~the~~ logic behind them.

There are some steps in order to proceed with the research project.

The steps are as follows :

1. Formulation of the objectives.
2. Selection of the sample.
3. Collecting the data
4. Tools of research
5. Reports and findings.

1. Formulation of the Objectives:

The first step of a research project is formulation of the objectives. In order to formulate objectives the researcher must study different literature related to the secondary education study. After formulating the objectives the hypothesis is stated.

2. Selection of the Sample :

In this stage 2 different secondary schools are selected as the sample from the list of Secondary school of Bhawanipur Educational Block under Barpeta District. ~~with~~ There are 7 school under Bhawanipur area. Among these schools maximum number of schools belongs rural area.

3. Collection of Data :

For collection of secondary ~~method~~ data the investigator used the ~~survey~~ method. To collect ~~the~~ necessary information the investigator used direct interview method from the teacher and students of secondary schools, 'Sarba Siksha'

office and D.P.E.P office for study and secondary schools collect the secondary data.

4. Tools of research :

Here questionnaire are used as tools of survey. The questionnaires are prepared for collecting various information and data. The investigator used two ~~no~~ questionnaires to collect ~~information~~ one for the teacher and other is for the students.

5. Reports and findings :

It is the final stage of a research project. Here the study was ~~reported~~ in systematic manner.

Q.02. Method used in the study

All research are likely to fall under one of the following three types or a combination there of -

- (i) Historical .
- (ii) Descriptive .
- (iii) Experimental .

A ~~Describe~~ research is one which describes, records, analyzes and interprets the conditions that exist. In such a research an attempt is made to discover relationship between existing non-manipulated variables, apart from some comparison or contrast among those variables. Descriptive research basically describes what is. It is also known as non-experimental research.

Descriptive research may be classified in several ways - i) Survey studies
(ii) Interrelationship studies. (iii) Development studies survey method has been applied in the present study.

3.03 . SURVEY METHOD :

Survey Studies describe and specify the properties of educational phenomena. They include :

- (i) Secondary school survey
- (ii) Job analysis
- (iii) content analysis
- (iv) public opinion survey and social survey.

The investigator in this project studies of secondary education by schools of Bhawanipur Area.

The project under study is of course survey type. On the basis of the information and data collected. It was decided to meet the head master^y. Head mistress, Principle, Teachers, students and collect their opinion by the help of questionnaire for appropriate result.

3.02 Tools of Data Collection

A researcher requires many data gathering tools or techniques which may vary in their complexity, design, administration and interpretation. Each tool is appropriate for collection of certain type of evidence.

The investigator chooses the most appropriate instruments and procedures that provide for collection and analysis of data upon which hypothesis may be tested. Psychological test and inventories, questionnaires, observation, rating, scales, interviews etc. They are very useful devices in educational research for collecting information. The tools which have been used

to collect data about present study ~~is are~~ :-

(1) Questionnaires:-

A questionnaire is a form prepared and distributed to secure responses to certain questions by using form, which the respondent fills by him. It is a systematic completion of question that are submitted to a sampling of population from which information is desired. It is that form of inquiry, which contains a systematically combined and organized series of questions that are to be sent to the problem population samples. It is a

device consisting of a series of questions dealing with some, psychological, social, educational etc, topics sent or given to an individual with the object obtaining data with regard to some problems under investigation. The questionnaire is probably the most used and the most abused of data gathering devices.

There are mainly two types of questionnaire. They are:-

(1) The Open form:-

The open forms or unrestricted questionnaire calls for a free response in the respondents own words of the informers answer.

(ii) The Closed Form: -

Questionnaire that calls for short, check-mark responses are known as the restricted or close formed type. In the type, the informant has to give a limited answer or sometimes with yes or no only.

In this

For the present study there are two separate type of the questionnaire are prepared for collecting information. These forms of questionnaire is to develop to find out the problems of secondary education in Buxpeta District, Bhawanipur area.

CHAPTER -IV

4.01 DATA ANALYSIS AND DISCUSSION:

Analysis of the data and the findings on the basis of information collect from the primary secondary school of Borspeta Distric. Bhawanipur area are presented and discussed in this chapter.

Part - I, deals with the results of the questionnaire given to the teacher, which throw light on the problems of secondary education in the school.

Part - II deals with the response given by the students. In the present study, the ~~p~~ responders of the questionnaire secured from

the school teacher and the students were classified, tabulated, analyzed and interpreted keeping in the view of the objectives of the study the findings are presented below in the tabulated form:

Part 1 -

Analysis of teachers response is as follows:-

1. Facility of Equipments and Furniture

Table - 1

Yes	%	NO	%
16	80	4	20

From the above table it is seen that majority of the school shortage of equipment and furniture.

2. Relationship with community

Table - 2

Yes	%	NO	%
6	30	14	70

regarding relationship with community; it is found out after investigation that teachers are not so active. It is observed that among teachers only 30% are interested to keep relation with community.

3. Provision of drinking water

Table - 3

Yes	%	NO	%
15	75	5	25

From the table - 3 it is observed that maximum (75%) school have

drinking water facility.

4. Distribution of trained and untrained teacher

Table - 4

Trained Teacher	%	Untrained teacher	%
12	60%	8	40%

It is observed from table No 4 that there are only 60% trained teacher and 40% untrained teacher.

5. Provision of free medical facilities

Table - 5

Yes	%	No	%
0	0%	15	100%

It is observed from that table 5 that none of the schools provides

free medical facility to the students

6. Financial help free text books and uniform:-

Table - 6

Items	YES	%	NO	%
Free Uniforms	3	60	3	60
Financial help	1	20	4	80
Free Textbook	3	60	2	40

From the table, it is observed that majority of the school provide free textbook to the students, Provision of offering financial help is present only in two school while none of them provide free uniform to the students.

4.02 Summary of the Major findings:

Findings of the study may be summarized as followed:

- a) Majority of the schools have shortage of equipment and furniture. Some of the schools are not found of sufficient number of black boards. Drinking water facility though available could not ensure that purity.
- (b) It is observed that among teachers only few are interested to keep relation with community.
- (c) There is less provision for giving instruction on extra-curricular activities.

(d) Facility of free medical check up and first aid was not available in most of the school sanitary facilities in the schools were very poor.

(e) . Number of trained teacher was less.

CHAPTER-V

5.01. Summary :

The destiny of India is now being shaped in her classrooms education commission. 1964-66

This is how the education commission described the role of education in social and economic transformation of the India. While the development planners rightly facilities has to be accompanied with significant improvement in quality and relevance of education at all levels, the out come is quite disappointing. At the international level. The development experience in social

sectors shows that a literate society has even been able to modernize and progress.

To, study the problems of secondary education in Bhawanipur Educational Block under Barpeta District with special reference to Bhawanipur area. the investigator had studied various dissertations, Thesis and books to get a basic knowledge about the problems of secondary education. All the studied dissertation and Books are listed in review of literature and Bibliography chapter.

In order to prepare this Project the investigator has confined to Five chapter.

The chapters were :

1. Introduction .
2. Review of Literature .
3. Methodology .
4. Data Analysis and Discussion .
5. Summary .

In the first chapter the investigator has described a short description of education system of India, meaning of secondary education, its background, statement and objectives of the study, delimitation of the study etc .

In the second chapter certain specific reference along with some indirect references has been incorporated for the purpose of meaningful use.

Analysis of the data and the findings on the basis of information collected from the selected secondary schools of Bhawanipur area under Barpeta District are presented and discussed in fourth chapter. In the fifth chapter the investigator put-forward some suggestion for overall development of secondary education scenario.

5.02 Suggestion :

Though the present study was confined to a particular area of Bhawanipur area of Barpeta District of Assam. The problems found are more or less similar to the other areas. These problems have been effecting over all standard of life of the people in general and students in particular. The gap between the planned and the realized goals of education continues be so large that even the basis of educational planning and underlying assumptions can be easily challenged, keeping this in view following suggestion are recommended for planners. Teachers and school administration to improve quality of secondary

education.

1. Material condition of the schools should be improved schools should be equipped with adequate furniture are safe drinking water. Proper sanitary facility. Separately for both man and woman should be arranged.
2. Proper attention should be given on ~~co-operation~~ between ~~teachers~~ and gurdians. Regular meeting with parents may be ~~one~~ arranged to get feedback.
3. It is ~~necessary~~ to upgrate curriculum periodically, Integrate technology and high quality instructional materials and to help students in learning the

applications of educational in real life.

4. Women teacher are almost indispensable for secondary school students, because in Assam secondary education is second stage of education. The little children can more easily adjust with the women teachers should be appointed in the secondary schools.

5. Every secondary schools have a library. Government should supply books and required furniture for that purpose.

5.03 conclusion:

As far as the provision of access and coverage, India today bases its educational system being the second largest in the world. It consists of the nearly 610 thousand secondary and 185 thousand upper secondary schools about a quarter million non formal education centres, about 1.87 million teachers and 110 million students study in secondary classes in the recognized schools during (1997-98).

Committees appointed by the central and state governments. The national policy on Education (NPE) 1986 and the revised NPE 1991

reiterated the urgency to address the quality concerns in secondary schools education priority basis. Quality can not improve by itself.

It requires reform in teacher training, improvement in the facilities and infrastructure in schools, teacher motivation and a change in the style of teaching to make it attractive to the students. However in actual practice, there has always been a trade off between quality and quantity in favor of the latter.

This not only affected the internal efficiency of the educational system, but also resulted in a situation where only a few students could attain the expected skills and

competencies at the end, the gap between the planned and the realized goals of education continues to be so large that even the basic education planning models have gone off the trajectory both at the central as well as in the states.

The growth of secondary education in our state has constantly been expanding. But at the same time we should also address these problems and for that matter we have to systematically study the problems to get a favourable solution.

Government policy makers and educationists with active help from the guardians should come forward for benefit of the students and the society.

BIBLIOGRAPHY

1. Chaube S.P. - "Secondary education for India". 1956.
2. Mukharjee S.N - "Secondary schools administration" 1959
3. She - S.N — "Secondary Education" 1960
4. Dayal Bhagwan - "Development of Modern Indian education in India" - 1955
5. Das. Dr. ~~Laksahar~~ - "A Text book of Education"
6. Mukherjee S.N - "History of Education in India modern Period."
7. Dongerkerry ~~S.R.~~ - "Problem of higher Education in India."
8. Reconstruction of Secondary education ministry of Education, Govt of India - 1967

APPENDIX

Questionnaire for teacher

Name of the institution :- Bhawanipur
girls High School.

Name of the teacher : Sri Rantu kn. Das.

The present work will investi-
-gate the present standard of secondary
education in the Bhawanipur area
kindly fill free to record your opinion
which will help us to conduct the
research work smoothly.

QUESTIONS

1. Is there lack of furniture in your school? Yes/NO
2. Is there good relationship between teacher and community? Yes/NO
3. Is there any provision of drinking water? YES/NO

4. Is there provision of common room for the teacher? Yes/No
5. How many trained teacher are there in your school? Yes/No
6. Is there any school library? Yes/No
7. Is there any facility for supplying free uniform to the students? Yes/No
8. Does the school receive free textbook? Yes/No
9. Is there any female teacher in your school? Yes/No
10. Is there any ~~facility~~ free medical facility in ~~your~~ school? Yes/No

Questionnaire for student

Name of the institution - Bhawanipur H.S. School.

Name of the student - Sri Sumana Das.

age - 13

gender - Female

class - viii

The present work will investigate the present standard of secondary education in the Bhawanipur area kindly fill free to record your opinion which will help us to conduct the research work smoothly.

Question

1. What is the name of your school?
Bhawanipur H.S. school. Yes/No.
2. Do you like to go to school? Yes/No.
3. Do you get physical punishment from your teacher while at school? Yes/No

4. Do you get mid day meal in your school? Yes/No

5. Do you teacher gives homework daily you? Yes/No

6. Are you afraid of your school teacher? Yes/No

7. Do you get facility of art, singing etc either at home or at your school? Yes/No

8. Is uniform system introduced in your school? Yes/No

9. Have you taken part in any of school function? Yes/No

10. Do you find the course of studies interesting? Yes/No

TODS
Department of Education
Anchalik College

Project Work

Topic: Principles of Budget Preparation: Prepare a General Budget for Presentation in the House of Parliament

Paper Code: POL SE 3014

Paper Name: Parliamentary Procedures and Practices

Submitted to

The Department of Political Science

Bhawanipur Anchalik College, Bhawanipur

Submitted by

Garima Kalita

BA 3rd Semester

Exam Roll No: UA-201-125-0047

Date: 17-02-2022

Signature of Evaluator
17/2/22

Garima Kalita
Signature of the student

$$\begin{array}{r} 25 + 20 = 45 \\ \hline 25 + 25 = 50 \end{array}$$

1. Discuss the law making procedure followed by the Indian Parliament.

⇒ The Parliament frames laws for the country. Any members of the House can introduce a resolution for the purpose of making a law. That resolution is to be introduced in the House in a special form and the resolution which is placed before the House in a special form is called a bill. Hence the resolutions which are introduced in the Parliament for the purpose of making laws or changing old laws or amending the constitution are called bills. The bill is passed by both the House after which it is sent to the President for his assent.

after which, it becomes a law. But before the Bill become a law, it has to pass through many stages.

Kinds of Bill:

The Constitution divide Bills into two categories i.e., Money Bills and Non-Money Bills. The bills which are introduced in the Parliament by the ministers are called government bills. The bills which are introduced in the House by ordinary members of the house are called private member's bills. Government bills are of two types, money bills and ordinary bills. A money bill is concerned with the imposition of taxes and the expenditure of

amount thus collected.

The bill is to pass through so many stages before it becomes a law. The bill is discussed and debated thoroughly in these stages. These stages are mentioned as follows:

a. Introduction of the Bill:-

An ordinary bill can be introduced in any House and by any member of the House. But a member can introduce the bill in the same House of which he is a member. The first step in the movement of the bill is to give a notice to this effect a month earlier. The admission of the notice brings a particular bill in the agenda or 'the order of the day'. There is no need for the ministers to give a month's

notice for the purpose. The agenda of the House on the programme of the House is prepared by the Cabinet and they can fix the date of the introduction of their bills. Money Bills can only be introduced in the Lok Sabha and not in the Rajya Sabha. Money Bills can only be introduced by the ministers and not by the ordinary members of the House.

On the fixed date, the mover of the bill seeks the permission of the House of moving the bill and it is much of a formality. On getting the permission of the House, he only reads the title of the bill. After this, he gives a copy of the bill to the clerk of the House.

It is called the introduction of the bill. The bill is sent to the Gazette of India for publication and its copies are distributed among the members of the House. The Government bill can be published in the Government Gazette even without introducing them in the House and this method has been generally adopted.

b. First Reading:-

After the introduction, there is a first reading of the bill. On the fixed date, the member of the bill stands up at this place and requests that the bill should be read for the time. On getting permission of the House he explains the main principles and

objects of the bill. After this, other members of the House express their opinions in favour of and against the bill. The bill at this stage is not debated and discussed in detail, only the objects and the main principle involved are discussed. Then the motion of the bill puts a resolution that the bill be sent to a selection committee.

If the majority is opposed to the bill, it is dropped. Most of bills of private members are rejected at this stage, if they are not supported by the cabinet.

Selection committee:

If the bill is not rejected in the first reading, it is sent to

a select committee. The committee consists of 20 to 30 members which are taken from among members of the house. The bill which is published for electing public opinion is also sent to the selection committee. The members of the selection committee discuss the bill in detail and suggest amendments in the provisions of clause of the bill. After discussing the bill thoroughly, the committee prepares its report in favour of or against the bill or suggests some amendments in the bill. While preparing the report the committee takes into consideration public opinion also. Then the committee sends its report to

HOUSE:

D. Second Reading:

A day is fixed for discussing the report of the select committee on the bill. The motion of the bill on the fixed date requests the house that the report of the selection committee on the bill may be discussed. The house discusses the bill in detail. The bill is discussed clause by clause and item by item. The views of the select committee on all clauses are discussed. The members of the house can suggest amendments in the bill. After the bill is seriously discussed, the opinion of the house is sought on each clause and amendment proposed.

are also put vote. The bill is passed according to the viewpoint of the majority of the members. This stage is very important in the passage of the bill.

6. Third Reading.

After the bill is passed in the second reading, another date is fixed for the third reading of the bill. This is the last stage in the passage of the bill. Like the first stage, there is not much of discussion on the bill at this stage also. There is a little chance of the rejection of the bill at this stage. At this stage, the proposals for amending the bill cannot be moved. Only proposals for change in the wording of the

bill can be given. The entire bill is put to vote at this stage and it is either rejected or passed.

Bill in the second House:

After the bill is passed by one House, it is sent to the second House. It is to pass through all the stages in this House. After the ordinary bill is passed by both the Houses, it is sent to the President for his assent. If the two Houses differ over a particular bill, a joint meeting of the two Houses is called for and the bill is placed before it. The joint meeting of the two Houses decides the fate of the bill.

by a majority vote. As the Lok Sabha is a large body compared with the Rajya Sabha, the bill is generally passed according to the wishes of the Lok Sabha.

The Rajya Sabha can delay the passage of a money bill at the most by 14 days. If the Rajya Sabha rejects the money bill or does not take any action for 14 days, then under both these conditions the money bill is considered as passed in the same form as it was by the Lok Sabha.

Assent of the President:

After the bill is passed by both the houses, it is sent to the president for his assent. The

President cannot refuse to give his assent to the money bill. In case of ordinary bill the President can make use of his veto power, that means the President can refuse to give his assent to the ordinary bills. However, the President may return a bill to the Parliament. If the Parliament passes such a bill again, the President cannot withhold his assent to such a bill.

A bill becomes an Act when the President gives his assent to it. It can be enforced after the President's assent has been taken. It is published in the Government Gazette.

2. Discuss the power of 'judicial review' of the Supreme Court of India.

⇒ Judicial Review has been an important feature of the Indian Judicial system. By exercising the power of judicial review, the Supreme Court of India acts as the custodian of fundamental rights and guardian of the Constitution. Without this power of the Supreme Court and the High Courts, the supremacy of Constitution and the value of the fundamental rights will be meaningless. Thus, the framers of the Constitution have rendered a valuable service by entrusting the power of judicial review to the Supreme Court and the

High Courts.

The power of judicial review given to the Supreme Court and the High Courts of India by the constitution is of a limited nature. Judiciary in India is less powerful. Our judiciary is less powerful because the scope of judicial review is confined to the examination of a law or administrative action on two grounds:

- (i) whether the law or order under challenge falls within the competence of the authority that has framed it.

(ii) whether it is consistent with Part III of the constitution dealing with the fundamental rights.

The Indian judiciary cannot make use of the powerful tool of due process of law. In other words, the Indian judiciary cannot judge a law on the basis of its quality.

The courts can see while exercising the power of judicial review whether the legislature has the competence to pass the law.

If not, it can strike down the challenged law or administrative action. The court may also see whether the whole law or a part of it is

unconstitutional. If it is partially valid, the valid part will operate. The Indian judiciary exercises this power in the spirit of the constitution. It generally gives a progressive interpretation of the law. No law can prevail that is inconsistent with the rules of the constitution as understood by the Supreme Court and High Courts. The doctrine of judicial review is working well with self imposed and constitutional limitations. The Supreme Court has honoured the constitution.
